

A R E G G E L

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 2,40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1,20 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam

Budapest, 1931 augusztus 24

34. szám

Ma délben tesz esküt a Károlyi-kormány, amely a pénzügyek vezetését triumvirátusra bizza

A triumvirátus tagjai: Walko Lajos, Teleszky János, Varga Imre

Ernszt mint kultuszminiszter ki akarja terjeszteni a numerus clausust az összes iskolákra. - A pénzügyminiszteriumban már elkészültek a köztisztviselői fizetések csökkentő és az adókat emelő rendeletek

Ha a kormány e héten nem mutatkozik be a parlamentben, az ellenzék hivatja össze a Házat

(A Reggel tudósítójától.) Az új kormány vasárnap délelőtt 11 órakor végleg megalakult. Károlyi Gyula gróf designált miniszterelnök ekkor küldötte át minisztereinek listáját a kormányzói kabinetirodába. Ez a lista a következő:

Miniszterelnök: Károlyi Gyula gróf.
Külgyminiszter: Walko Lajos.
Belügyminiszter: Keresztes-Fischer Ferenc.
Pénzügyminiszter (ideiglenes megbizatással): Károlyi Gyula gróf.
Kereskedelmi miniszter: Kenéz Béla.
Földművelésügyi miniszter: Ivády Béla.
Honvédelmi miniszter: Gömbös Gyula.
Igazságügyminiszter: Zsitvay Tibor.
Vallás- és közoktatási miniszter: Ernszt Sándor.
Népjelölti miniszter (ideiglenes megbizatással): Ernszt Sándor.
Tárcanélküli kigazdaminiszter: Mayer János.

*

A magyar parlamentarizmus történetében nem tudunk rá példát, hogy egy miniszterelnök úgy hagyott volna ott csapat-papot, amint azt gróf Bethlen István cselekedte. A közvéleménybe tíz esztendő óta céltudatosan oltották be azt a hitet, hogy Csonka-Magyarország léte-nemléte, jelene-jövője egy ember, egy név, egy rendszer, egyszóval Bethlen, ha ő nincs — futi Hungaria ha ő a sors akarata vagy szeszélye folytán távozik —, utána az özönvíz következik. Tíz év óta hétről-hétre szembeszálltunk ezzel a társadalom önbizalmát sorvasztó, ön-

éretét fölörülő, cselekvőkéességét megbénító balhiedelemmel, amely a szellemi kiskorúság kényszerzubbonyába préselte a nemzetet. Harcunk, elismerjük, szélmalom-harc volt. Hiába igyekeztünk uszni az ár ellen, elsodort a víz. Most aztán, a választás után, amelyen túlnyomó többséget szerzett, zsebében a parlament teljhatalmat biztosító fölhatalmazásával, az ország legsúlyosabb megpróbáltatásainak napjaiban, Bethlen István veszi kalapját, felöltőjét és elmegy, mint egy hotelvendég. Miniszterei, államtitkárai, párturalmának egész apparátusa éppen olyan kevéssé értik, sejtik, tudják angolos távozásának okát, mint az istenadta nép, amely már beletörődött, hogy tátott szájjal bámuljon megtörtént események után. Valójában ez a titokzatosság, ez a sok kérdőjel, ez a pillanatnyilag megfejt-hetetlen keresztirejtvény jobban jellemzi a kort, amelynek őse és hőse a volt miniszterelnök, mint a sutgó magyarázatok és fantasztikus találgatások szövevénye. Az eliramlott évek egész sereg homályban maradt ügyéhez adjuk hozzá Bethlen István lemondásának rejtelmét és szorgáljon megnyugvással számunkra az a tudat, hogy a miniszterelnök meghitt munkatársai éppen oly kevéssé jólértesültek, mint e sorok írója vagy olvasója. Megy tehát Bethlen, vagy jön? Ugy megy, mintha jönne? A nyílt választójog és a titkos politika hazájában a kérdésekre hiába vár választ a nyilvánosság. Részvételtjes érdeklődésünk a buskouroly

Károlyi Gyuláé, aki holnap Bethlen István íróasztalához ül. Vajjon érzi-e, hogy a magyar történelem új fejezetének iniciáléja az ő nevének kezdőbetűje? Még akkor is, ha a rendszer nem változik és a kormánya önmagába visszatérő görbe vonal lesz. Vajjon megérti-e, milyen anakronizmus a búcsuzó Bethlen hadiparancsa, hogy a rendszer szellemében, kormányzati módszereiben és célkitűzéseiben a régi maradjon? Melyik rendszer? A gazdasági talán, amely fejtegetésére állította az államháztartás egyensúlyát és kiszivta a magángazdaság életerejét? A politikai talán, amely nem szerve volt a nemzeti életnek, hanem parazitája, mert nem benne, hanem rajta élt? E sorsdöntő pillanatokban olyan rendszer kell, amely keblére öleli az egész magyar emberiséget, megalázza a mohóságot és a kapzsiságot, megszelidíti a gonoszokat, kibékíti a szegényeket és megvizsgáztatja a szerencsétleneket. Véget kell vetni annak a rendszernek, amely az államot szembeállítja az állam polgáraival, az adóevőket az adófizetőkkel. Az állam érdeke nem lehet egyéb, mint mindnyájunk érdeke. Az állam függetlensége: mindnyájunk szabadsága. Az állam gazdagsága: mindnyájunk jóléte. Az állam hatalma: mindnyájunk ereje. Aldozatot hozunk az állam részére szabadságunkból, de csak azért, hogy megvédelmezhessek szabadságunkat; áldozatot hozunk vagyonunkból, munkánk eredményéből, de csak azért, hogy megvédje munkánkat és minden

magyarnak kenyeret adjon, aki dolgozni akar. Károlyi Gyula válaszul áll. Egyik ösvényről az ingovány lidércei, másíkról az

igazság nemtői hívják. Isten segítse őt a válaszulon és irgalmazzon a boldogtalan Magyarországnak!

Az új kormány eskütétele

Politikai államtitkár négy lesz az új kormányban, Darányi Kálmán a miniszterelnökségen, Vargha Imre a pénzügyminiszterségen, Petri Pál a kultuszminiszteriumban; a népjóléti miniszterium államtitkárságának betöltéséről még nem történt döntés.

Az új kormány ma déli 12 órakor teszi le az esküt,

a miniszteri kinevezések pedig a mai hivatalos lap rendkívüli kiadásában jelennek meg. Az új kormány megalakítását négy napos kormányválság előzte meg. A Reggel már a múlt héten megírta, hogy Bethlen miniszterelnök rövidesen lemond. A meglepetés ezek után csak az volt, hogy Bethlen helyett Károlyi Gyula gróf kapott szerdán megbízatást az új kormány megalakítására. Fokozta a szenzációt az a hír, hogy Bethlen az új kormányban még a külügyminiszterséget sem vállalja el. Az izgalmas kormányválságnak ezek után öt fontos momentumra volt. Először Bethlennek az a kijelentése, hogy rendszer-, szellem-, vagy irányváltozásról nem lehet szó, legfőképpen személyi változásokról; másodsor az a föltűnő körülmény, hogy a pénzügyi tárca elvállalásától kezdettől fogva mindenki huzódzott; harmadszor, hogy a többi miniszteri tárcáért és a politikai államtitkárságokért valóságos versenyfutás indult meg a két többségi párt különböző csoportjai és tagjai részéről; negyedszer, hogy a de-
zignált miniszterelnök előszobájába Vargha Imre pénzügyi államtitkár. A Reggel munkatársa megkérdezte tőle, vajjon az utolsó pillanatban nem kerülhet-e mégis sor az ő pénzügyminiszterségére? A pénzügyi államtitkár szokatlan határozottsággal felelt: — Teljesen ki van zárva, hogy miniszter legyek. — Vajjon miért? — Nem odavaló ember vagyok. Ugy értem ezt, hogy

nál miniszterelnököt érthetően elkedvetlenítették a személyi nehézségek és emiatt a kormányzói kihallgatásról visszatérve, szombaton délután 1/6 órakor nyilvánosságra hozta visszalépését; végül ötödször a Károlyi-kormány listájának a „megbízatás visszaadása” után alig egy óra múlva bekövetkezett el-készülése.

Ugy történt itt is, amint az ötfölvonásos klasszikus dráma szabályai előírják. A harmadik fölvonás bonyodalmai után a hős váratlan nehézségek elé kerül a negyedik fölvonásban, míg az ötödik fölvonásban megjelent a deus ex machina — gróf Bethlen István — és mindent rendbehozott. A megoldás végső eredménye mutatja majd meg, vajjon vigjáték vagy tragédia készült-e,

vajjon alkalmas-e az új kormány a gazdasági és pénzügyi válság megoldására, vagy pedig átmeneti kabinetként állunk-e szemben, amelyet rövidesen elmosnak a felelő toronyosuló események?

A Károlyi-kormány összetétele mindenestre Bethlen igaza mellett bizonyít: rendszer-, szellem- és irányváltozás itt csakugyan nem történt, kérdés viszont, vajjon az új kormány mai összetételében meghozza-e azokat a „friss erőket és energiákat”, amelyeknek — ugyan- csak Bethlen nyilatkozata szerint — az áldozat-készség maximumára kell majd birtok a nemzetet.

Károlyi vasárnapi tanácskozásai

A Károlyi-kormány listája szombaton estig csak vázlatosan készült el. A végleges döntés vasárnapra maradt. A vasárnapi döntést fontos kormányzói kihallgatások előzték meg szombaton este Gödöllőn. Horthy kormányzó meghallgatta Károlyi deznált miniszterelnököt, majd gróf Bethlen István jelentését, később pedig Gömbös Gyulát és Walkó Lajost fogadta kihallgatáson. Itt dönt el, hogy

Walkó Lajos eddigi vonakodása ellenére mégis csak résztvesz az új kormányban,

nem ugyan mint pénzügyminiszter, hanem mint külügyminiszter. A régi és az új miniszterelnök Walkóval és Gömbössel együtt künn vacsorázott a kormányzónd Gödöllőn, ahonnan csak éjfél tájban érkeztek vissza Budapestre. Károlyi gróf vasárnap délelőtt már 9 órakor megjelent a külügyminiszteriumban és hozzáfogott három még tisztázatlan kérdés megoldásához: véglegesen kellett dönteni az új kereskedelemügyi miniszter személyéről, gondoskodni kellett a pénzügyminiszterium ügyeinek irányításáról és végül meg kellett állapodni arra vonatkozóan is, szüntessék-e meg a népjóléti miniszteriumot vagy sem? E három utolsó kérdés tisztázása céljából

vasárnap délelőtt egymásután jelentek meg a deznált miniszterelnök előtt Kenéz Béla, Vargha Imre pénzügyi államtitkár és Ernst Sándor.

Kenéz Béla elvállalja a kereskedelmi miniszterséget

Az első kihallgatás rövid ideig tartott. Kenéz Béla félóra hosszat tanácskozott a deznált miniszterelnökkel, a külügyminiszteriumból távozóban pedig kijelentette, hogy

a kereskedelemügyi tárcát elfogadta.

— Mielőtt a miniszterium reszortügyeit át tanulmányoztam volna — jelentette ki Kenéz Béla —, egyelőre csak annyit mondhatok, hogy

legfőbb törekvésem minden társadalmi osztály és réteg megélhetésének biztosítása.

A mai viszonyok között természetesen tekintettel kell lenni a takarékosági szempontokra is.

Kenézzel teljessé vált az új kormány tagjainak listája, eltekintve természetesen attól, hogy a pénzügyminiszterséget ideiglenesen a miniszterelnök, a népjóléti miniszterséget pedig Ernst vállalja el. A kormány megalakításáról szóló fölterjesztést Károlyi gróf nyomban átküldötte a kormányzói kabinetirodába, egyben magához álette bárciházi Bárczy miniszterelnökségi államtitkárt, hogy még a pénzügyi tárca ügyeinek tisztázása előtt megbeszélje vele az új kormány kinevezésével és eskütételével kapcsolatos formasságokat. Károlyi és Bárczy tanácskozása alatt érkezett meg a de-

zignált miniszterelnök előszobájába Vargha Imre pénzügyi államtitkár. A Reggel munkatársa megkérdezte tőle, vajjon az utolsó pillanatban nem kerülhet-e mégis sor az ő pénzügyminiszterségére? A pénzügyi államtitkár szokatlan határozottsággal felelt:

— Teljesen ki van zárva, hogy miniszter legyek.

— Vajjon miért?

— Nem odavaló ember vagyok. Ugy értem ezt, hogy

nem vagyok miniszternek való. Más dolog államtitkárnak lenni és más dolog miniszternek...

Már nyílik a deznált miniszterelnök dolgozószobájának ajtaja, kijön bárciházi Bárczy államtitkár és a pénzügyi államtitkár csakhamar eltűnik a párnázott ajtószárnyak mögött. Bárczy államtitkár elmondja A Reggel-nek, hogy az új kormány hétfőn déli 12 órakor a királyi várpalota szertartástermében teszi le az esküt Horthy kormányzó kezébe. Az eskütétel két részben történik meg. A kormányzó előtt előbb Károlyi gróf jelenik meg eskütétel céljából. Az eskümintát Zsitvay igazságügyminiszter olvassa föl, rajta kívül mint zászlósrhelyettes Széchenyi Emil gróf v. b. t. t. koronaőr lesz jelen. A miniszterelnök eskütétele után a kormányzó távozik a szertartásteremből, ahol most az új kormány tagjai sorakoznak föl. Elhelyezkedésüket pontosan előírja az 1848. évi III. törvények. A zászlósr jelenti a kormányzóknak, hogy a kormány tagjai együtt vannak. A kormányzó visszatér a szertartásterembe és most már bárciházi Bárczy államtitkár olvassa föl az eskümintát. A miniszterek együttes eskütétele után a kormányzó előbb Károlyi gróf miniszterelnököt, majd külön-külön az egyes minisztereket fogadja rövid kihallgatáson. A szertartás valamennyi résztvevője fekete díszmagyarban jelenik meg, kivéve Ernst minisztert, aki prelátusi és Gömbös minisztert, aki tábornoki díszbe öltözik.

Nem akarok nagy elődöknek rossz utóda lenni! — mondja Ernst kultuszminiszter

Bárczy államtitkár távozása után

Ernst miniszter jelent meg

a deznált miniszterelnök előszobájában. Megkérdeztük tőle, milyen sors vár a népjóléti miniszteriumra?

— Éppen azért jövök — mondotta mosolyogva Ernst miniszter —, hogy ezt a kérdést is megbeszéljem. Ha a deznált miniszterelnök ertől kijövök, biztosan többet tudok mondani.

— Mint kultuszminiszternek, milyen tervei vannak? — kérdezte most A Reggel munkatársa.

— Addig nem lehet elgondolásom, amíg nem tanulmányoztam az ügyeket. Ez bizony lassan fog menni!

— Mindenesetre ez is egyike azoknak a tárcáknak, ahol a közvélemény ma takarékoságot vár.

— Ugy látszik,

azért állítanak engem az élére.

Hozzáteszem azonban: a takarékoság nagyon meggondolandó, mert nem akarok nagy elődöknek rossz utóda lenni. A közönség hangulata szeszélyesen változó. Ugy van itt is, mint a színházban. Aki ma tetszik, azt holnap már kifütyülik, az illető legtöbbször nem is tehet róla.

Arra a megjegyzésünkre, hogy az új kormány megalakulását hir szerint nagyban elősegítette az ő tárcavállalása, Ernst így válaszolt:

— Hát bizony, kritikus akad bőven, bátorság azonban annál kevesebb!

— Teleszkyre is gondol?

— A többivel együtt...

Most ismét föltettük a kérdést, vajjon csakugyan sor kerül-e a népjóléti miniszterium megszüntetésére?

— Dehogy — felelte Ernst miniszter —, azt hiszem,

a népjóléti miniszteriumot nem lehet megszüntetni.

Éppen a mai időkben egyike a legfontosabb problémáknak: biztosítani a szociális fejlődést. Az államnak szociális föladatai is vannak, amelyeket semmiesetre sem szabad elhanyagolni. Persze, ehhez a miniszteriumhoz sok ész kell. Hogy szivre és pénzre is szükség van? Ezek szellemeskedések. Aki ezeket az ügyeket intézi, rettenetesen orientálódva kell lennie, különben képtelen föladatát elvégezni.

— Kilesz a népjóléti miniszterium új államtitkára? Elsősorban Széll József főispánt tipplik. Tehát Széll?

— Ezt én ma még nem tudom.

Annyi bizonyos, hogy a kisgazdaminiszteriummal megszaporodik a tárcák száma!

Ernst miniszter elmosolyodik:

— Hja, ez a spórolás! Nem szabad azonban elfelejteni, hogy

a pénzügyi és a népjóléti tárcát nem töltjük be, két miniszteri fizetést tehát csakugyan megtakarítunk.

Bécsi Vásár

1931 szeptember 6-tól 12-ig (Rotunde-ban szeptember 13-ig)

Külön kiállítások:

Butorvásár. Reklámkiállítás. „A fénykép a reklámban”. A legújabb gázberendezések kiállítása. „A villamosság a háztartásban”. Szörmedivatszalon. Bécsi kötöttáru-divatkiállítás.

Rádió- és gyengeáramú cikkek kiállítása.

Irodaberendezések kiállítása. Vas- és patentbutorvásár. Építészeti és utépítési kiállítás. Technikai újdonságok és találmányok. Élelmiszerek és élvezeti cikkek kiállítása.

Ausztriai télisportkiállítás. Mezőgazdasági és erdészeti mintakiállítás.

Vízum nélkül, vásárigazolvánnyal és utlevéllel bárki szabadon átlépheti az osztrák határt. Cseh átutazóvízum nem szükséges. Jelentős menedíjkezdvezmények a magyar, a cseh és osztrák vasutakon, a Dunán, valamint a légiforgalomban. Vásárigazolványt (a 5 P) és mindennemű fölvilágosítást készségesen ad a

Wiener Messe A. G. Wien VII.,

valamint — a leipzig 63. vásár tartama alatt — a Wiener Messe tudakozóirodája (Auskunftsstelle, Österr. Messhaus, Leipzig), továbbá az alatt fölsorolt tiszteletbeli megbízottak Budapestén:

Osztrák követség, V. Akadémia-utca 17. László Gy. A., V. Vilmos császár-út 12. (Telefon: Aut. 806-01.)

Schenker és Társa, Nádor-utca 26.

Compagnie Internationale des Wagons-Lits, Mária Valéria-utca 1.

Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállítási Rt., Magyar államvasuti hivatalos menetjegyviroda, V. Vigadó-tér 2.

A Déli vasut menetjegyvirodája, VII. Erzsébet-körut 45-47. sz.

MAV hivatalos menetjegyviroda főlkja, I. Gellért-tér 1.

VIII. Baross-tér 17., VII. Keleti-pályaudvar indulási oldal, II. Fő-utca 1., V. Nádor-utca 18. VIII. Baross-utca 1., VII. Erzsébet-körut 20., IV. Petőfi Sándor-u. 2.

Újpest, Árpád-utca 67. Márkus Bank, V. Vilmos császár-utca 78.

MAV hivatalos menetjegyviroda főlkja, Corvin Aruház, VIII. Blaha Lujza-tér 3.

és az összes vidéki menetjegyvirodáknak.

LUGANO-CASTAGNOLA * VILLA MONTEBELLO

Dél-Sváje, ideális, napos klíma.

Francia leánynevelőintézet, Castello Bianco. Modern, gyönyörű villa, minden szobában folyóvízzel. Társalgási nyelv: francia. Alapítva: 1907. Államilag engedélyezett. Tökéletes kiképzés: francia, angol és olasz nyelvben és irodalomban, kereskedelmi szakokban, művészetekben. Háztartási iskola. Testkultúra. Sport. Tavi-, lég- és napfürdők. Lidó. Strandfürdő. Nyáron a magas Alpésekben. Tanulmányut Olaszországban. Kiváló tanérek. Kivánatra oklevél. Érettségi-előkészítő. Számos elismerés. Méltányos árak. Belépés minden időben.

Ma 50-edszer

A premier tüneményes szereposztásában

Vihar a Balatonon

Budai Szinkör

Utolsó 8 előadás

A pénzügyminiszterium már elkészítette a köztisztviselői fizetések csökkentéséről és az adóemelésekről szóló rendeleteket

A designált miniszterelnök ¼12 órára végzett Vargha pénzügyi államtitkárral, aki gróf Károlyi és Ernst tanácskozása alatt a következőkben számolt be megbeszéléseinek eredményéről *A Reggel*-nek:

— Ami a pénzügyi tárcát illeti, most már teljesen kialakult a helyzet. Amíg végleges pénzügyminiszter nem lesz, a tárca ügyeinek intézésére ideiglenesen a miniszterelnök vállalkozik, engem pedig megbízott a miniszterium vezetésével. Politikai államtitkárságom megmarad úgy, hogy a parlamentben is bármikor elővehetnek, ha szükség lesz rá.

— Csakugyan nem lehet tehát szó arról, hogy a pénzügyi tárcát elvállalja?

— Most is csak azt mondhatom, nem vagyok erre alkalmas, nem érzem magam annyira erősnek.

A *Reggel* munkatársa ezután a pénzügyi kibontakozásra s a pénzügyminiszteriumnak ezzel kapcsolatos feladataira terelte a szót.

— A harminchármas országos bizottság — mondotta erre vonatkozóan a pénzügyi államtitkár — megszabta már a pénzügyi kibontakozás útját. A közvélemény értesült már azokról a tervekéről, amelyek hivatva lesznek az államháztartás egyensúlyának biztosítására. Itt elsősorban

az állami tisztviselők fizetésének csökkentésére és a különböző adóemelésekre gondolok, a forgalmi adó és az illetékek, a

Ernst miniszter azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a numerus clausust az összes iskolákra kiterjeszti „Sporoló miniszter vagyok, de nem romboló!”

A pénzügyi államtitkár távozik és most Ernst miniszter a sor, hogy vizsgálják. Megkérdezzük tőle, hogy a designált miniszterelnökkel folytatott tanácskozása után milyen jövőt jósol a népjóléti miniszteriumnak? Megmarad a miniszterium?

— Hát hogyan! — feleli Ernst miniszter —, egyelőre két miniszterium ügyeit látom el. Természetesen senki sem gondolhat arra, hogy két fizetést is fogok huzni.

— Népjóléti államtitkár? —
— Mint kultuszminiszter, most már nem nélkülözhetem a népjóléti miniszteriumban az államtitkárt, mert hiszen két helyen nem lehet egyszerre. Hogy azonban ki lesz az új államtitkár, azt még most sem tudom.

— Mint kultuszminiszter milyen tervekkel foglalkozik?

— Nagy kímélettel, de nagyon takarékosan akarok eljárni. Ma még nem látom át a reszortügyek egész területét.

Eötvös és Trefort lebegnek szemem előtt és nem utolsó sorban közvetlen elődöm, Klebelsberg gróf.

Elismerem az ő nagy tehetségét és nagyon sajnálom, hogy az idők olyan mostohák lettek, hogy a nem teremő szellemeknek kedveznek, hanem olyanokat igényelnek, akik a meglevő alkotásokat konzerválják.

— És most következnek, ha szabad, néhány indiszkrét kérdés. Mi történik gróf Klebelsberg hagyatékával?

Mi lesz például a numerus claususszal?

— A mai numerus clausus nem szűnik meg, sőt azzal a gondolattal foglalkozom, hogy a numerus clausust az összes iskolákra kiterjesztem.

Ne értsük félre egymást. Ennek a numerus claususnak nem lenne semmiféle felekezeti éle, nem irányulna egyetlenegy felekezetre, hanem a fiatalok ma túl nagy számmal kerül ki a főiskolákról és ezeknek az ifjaknak nagyon nehéz elhelyezkedést nyújtani. Arról kellene tehát gondoskodni, hogy már a főiskolákra se juthasson el oda nem való ifjú. A tanári karnak a lehetőséghez képest arra kell törekednie, hogy ne engedjen át olyan ifjút, aki nem arravaló.

A *Reggel* munkatársának arra a megállapítására, hogy a numerus clausus bármiféle formában rést üt a tanszabadság elvében, Ernst miniszter így felelt:

— Ismételtelen hangsúlyozom, hogy

magánalkalmazottak kereseti pótlékának, a benzín- és a cukoradó emelésére stb.

A harminchármas bizottság állásfoglalása alapján a pénzügyminiszterium már elkészítette a különböző takarékosági és adóemelési rendtel-terveket, amelyek legközelebb már a harminchármas bizottság elé kerülnek. Az ötös vagy hatos albizottság végig fog szántani az egész költségvetésen és mindenütt megtakarításokat igyekszik majd eszközölni. Arra a megjegyzésre, hogy

a közvélemény érthetetlennek és indokolatlannak tartja a 33-as bizottság tanácskozássainak titkosságát,

a pénzügyi államtitkár így felelt:

— Ha rajtam állna, megszüntetném ezt a nagy titoktartást, mert csak arra jó, hogy szörnyűségeket képzeljenek el az emberek.

Talán az első napokban, amikor az általános helyzet, kényesebb kérdések megbeszélése szerepelt napirenden, volt még értelme a titoktartásnak, de

most, amikor arról van szó, mikép segítünk a bajokon, hiszem, hogy meg fog szünni ez a nagy titokzatosság.

— A kereskedelmi és fizetési mérleg deficitjének megszüntetésére milyen tervek készülnek?

— Ezek a tervek már el is készültek a kereskedelmi miniszteriumban és az új kereskedelmi miniszter hamarosan a harminchármas bizottság elé lép velük.

A pénzügyi államtitkár éppen arról beszél, hogy újabb bankzárlatról, erőszakos intézkedésekről a szanálás során szó sem lehet, amikor déli 12 óra felé Ernst miniszter kijön a designált miniszterelnök dolgozószobájából. Amikor meglátja, hogy Vargha milyen buzgó ostromnak van kitéve, mosolyogva fordul a pénzügyi államtitkár felé:

— Vizsgálod?

— És még hozzá kitűnően! — jegyzi meg erre a *Reggel* munkatársa.

— Hát akkor majd én is hozzá fordulok — mondja Ernst Varghának —, egész sereg pénzügyi vonatkozású kérdésben foglak majd fölkeresni...

ez a numerus clausus nem irányulna egy hitfelekezetre ellen sem.

Természetes viszont, hogy a numerus clausus önmagában nem megoldás. Az ifjuság tanulni

Ernst Sándor, Károlyi miniszterelnökkel való vasárnapi tanácskozása után távozik a külügyminisztériumból

akar és nem lehet senkit sem elzárni attól, hogy művelődhessenek. Amde a főiskolákról kikerülő ifjak el is akarnak helyezkedni. Itt azután már nagy nehézségek vannak,

fontos, hogy diplomás ifjak tulságosan

Gondok között jótévő narkotikum a dohányzás. Megnyugtat, vigasztal a szivar és cigaretta könnyű, kék füstje. De észrevétlenül tulzásba is vihetik zaklatott idegei és amit a dohány segít, azt leronthatja a nikotin. Szerencsére a dohányjövedék gyártmányai nikotinmentesített minőségben is kaphatók a trafikokban. Óvja tehát szívét és idegeit azzal, hogy **Nikotex** dohánygyártmányokat szív

nagymértékben ne termeltessenek.

A lehetőséghez képest gondoskodnunk kell arról, hogy a főiskolákról kikerülő ifjak el tudjanak helyezkedni, részben túl a trianoni határokon.

Ebből a szempontból érintkezésbe kell jutnunk az egész világgal.

Senki meg ne kövessen, hogy kivándorlásra csábítok... Evekkel ezelőtt fölvettem már a kérdést: hol fognak az egyetemeket elvégző ifjak elhelyezkedni? A felelet egyáltalában nem megnyugtató. A fiatalok be nem váltatható reménységekkel hagyja el a főiskolát. A diploma távolról sem jelent állami garanciát az elhelyezkedésre.

Amikor tehát arra gondolok, hogy a numerus clausust kiterjeszsek a középiskolákra is, ez nem jelent mást, mint hogy a tanárok lehetőleg csak a jókat engedjék előre, azokat az ifjakat, akik szellemileg és egyébként is arra valók. Más szempont, mint az arravalóság, itt nem érvényesülhet.

Következő kérdésünk az volt, hogy a szeptemberi építkezések folytathatók lesznek-e.

— Ezt még nem tudom — válaszolta Ernst miniszter —, úgy értesültem viszont, hogy

a külföldi Collegium Hungaricumok közül egyik-másik tulságosan sokba kerül, rajta leszek tehát, hogy ezek megszüntessenek.

Hangsúlyozom azonban: én sporoló miniszter vagyok, nem pedig romboló. Ami például a népiskolákat illeti, ezen a téren alig lehetséges takarékoskodni. Legföljebb arról lehet szó, hogy kis községekben ne tartanak fönn párhuzamos iskolákat.

— Az állami színházak terén milyen változás várható?

Ernst miniszter mosolyogva legyint a kezével:

— Színházi téren pláne egészen járatlan vagyok...

Bethlen vasárnap de Vienne francia követtel tanácskozott

Ernst miniszter távozása után gróf Károlyi már csak néhány percig maradt hivatalában. Csakhamar taxit rendelt a külügyminiszterium elé és lakására hajtatott, ahol

egész délután kormányprogramján dolgozott.

Hétfőn már kevés ideje lesz erre. Egész délelőttjét lefoglalják az eskütételi és hivatalátvételi formások, délután pedig összeül az első minisztertanács. Szó van arról, hogy

Lipcsei Őszi Vásár

1931 augusztus 30-tól szeptember 3-ig

25% vasuti kedvezmény

Lakásjegyek, vásárigazolványok, valamint fölvilágosítások a tiszteletbeli képviselőnél.

Guhrauer Ottó igazgatónál, VI. Teréz-körút 46.
Telefon: 23-9-81 és a Leipziger Messamt-nál szerzethetők be.

a harminchármas országos bizottságot kedre hívják össze, sőt a designált miniszterelnök környezetében valószínűnek tartják az országgyűlés mielőbbi összehívását is.

Erre nemcsak az új kormány alkotmányos bemutatkozása és a kormányprogram megvitatása céljából van szükség, hanem azért is, mivel a kezdettől fogva 32 tagot számláló harminchármas bizottságot minél előbb ki kell egészíteni. Gróf Hadik János nyomban megválasztása után lemondott bizottsági tagságáról, most pedig a bizottság egyik elnöke, Kenéz Béla kereskedelmi miniszter, másik tagja pedig, Ivády Béla, földművelésügyi miniszter lett. Gróf Hadik helyére tehát a felsőháznak, Kenéz és Ivády helyére pedig a képviselőháznak kell új bizottsági tagot választania.

tanára.

Gróf Károlyi ugyan vázlatosan már a kormányprogramját ma esti értekezletén ismerteti majd csak a parlamentben tér ki az új kormány bemutatkozásakor. A Károlyi-kormány tagjai részint a ma délutáni órákban, részint holnap délelőtt veszik át hivatalukat. Ezt megelőzően mindenütt megtörténik a távozó miniszterek bucsuztatása. A miniszterelnöki palotában egész vasárnapon át csomagtak. Gróf Bethlen

vasárnap délelőtt hosszasan tanácskozott de Vienne francia követtel,

ma délelőtt elbucsuzik a miniszterelnökség és a sajtófőnökség tisztviselői karától, kedden pedig Inkére hurcolkodik.

Triumvirátusra bizzák a pénzügyek vezetését. — Walko, Teleszky és Vargha a triumvirátus tagjai

Gróf Károlyi kormányalakításának egyik komoly nehézsége a pénzügyi tárca betöltésének problémája volt. A mai rendkívül súlyos időkben legfontosabb tárcaát sem Teleszky János, sem báró Korányi Frigyes, sem Walko Lajos, sem báró Papp Géza nem akarták elfogadni, úgy, hogy a helyzet már-már fölbomlással fenyegetett. Gróf Károlyi Teleszky és Walko közreműködése nélkül semmiképpen sem akart kormányalakításra vállalkozni, mivel pedig a pénzügyminiszterséget Teleszky és Walko minden rábeszélés ellenére sem fogadták el, minden irányban izgalmas tanácskozások indultak meg, miképpen lehetne megoldani a pénzügyminiszterium irányításának döntő fontosságú kérdését? E tárgyalások eredménye az lett, hogy ideiglenes pénzügyminiszter maga a miniszterelnök lesz,

a pénzügyminiszterium gyakorlati irányítását azonban triumvirátusra bizzák, amelynek tagjai Walko volt külügyminisz-

ter, Teleszky János és Vargha államtitkár.

Walko feladata lesz az újabb külföldi kölcsöntárgyalások irányítása és általában az állami pénzügyek külföldi vonatkozású intézése, a költségvetés redukciójával Teleszky János foglalkozni, a miniszterium adminisztratív ügyeit pedig Vargha államtitkár látná el. Legérdekesebb itt Teleszky szerepe. Gróf Károlyi fölkérésére

Teleszky hajlandónak nyilatkozott a harminchármas bizottság ötös albizottságában elvállalni az elnökséget

és tekintettel arra, hogy a designált miniszterelnök rendkívül fontos szerepet, széleskörű hatáskört biztosít az ötös albizottságnak, vég-eredményben

Teleszky fogja a költségvetés redukciójával kapcsolatos munkálatokat, mint az ötös albizottság-elnöke vezetni.

Ma e héten össze nem ül a Ház, az ellenzék hivatja össze

Az ellenzéki képviselők vasárnap többhelyütt tartottak megbeszéléseket. Ezeknek eredménye az, hogy

az ellenzék minden körülmények között ragaszkodik a képviselőház összehívásához.

Provokálásnak tekintik még a gondolatát is annak, hogy a kormányváltással kapcsolatban ne nyíljon lehetősége a bírálatnak és az új kormányprogram megvitatásának. Bizonyosra veszik, hogy gróf Károlyi nem helyezkedik más álláspontra és még e héten gondoskodik a képviselőház összehívásáról. Arra a nemvárt esetre, ha az új kormány mégis elmulasztaná azt az alkotmányos kötelességét, hogy a parlament előtt bemutatkozzék,

Rassay Károly a távozó Bethlen-kormány árnyképének mondja a Károlyi-kormányt, Friedrich pedig az ellenzéki harc folytatását jelenti be

Rubinek: „A kiszgazdaminiszterium kreálása magasabb politikai szempontokból volt föltétlenül szükséges“

A Károlyi-kormány megalakulásáról és Ernszt kultuszminiszteri terveiről megkérdeztük

Rassay Károlyt,

aki ezeket mondta A Reggel-nek:

— Aki figyelemmel kísérte a kormányválság eseményeit, az egységspárti képviselőknek az államfő előtt turnusokban való fölvonulásától kezdve egészen a szombati nap tragikomikus jeleneteiig, — annak nem okozhat meglepetést az új kormány összetétele. Igazán sajnálom gróf Károlyi Gyula áldozatkész erőfeszítését! Lehetetlen föladatait róttak rá. Azt kívánta tőle a közvélemény, hogy egy tízéves kormányzati rendszer összeomlásának pillanatában az egész nemzet bizalmát bíró nagy nemzeti kormányt alakítson, de ugyanakkor a politikai tényezők azzal a föltétellel kötötték meg a kezét, hogy a tíz éve uralkodó és a helyzetért felelős két pártfrakciónak ambícióhűségét elégítse ki. Nos, gróf Bethlen István beváltotta ígéretét, amelyet pártja nála járt deputációjának adott: ez a kormány valóban biztosítja, hogy az eddigi kormányzati rendszerben és szellemben nem lesz változás, sőt mint a letűnt szomorú idők reneszánszát üdvözölhetjük a takarékoság kor-zakában a tárcánélküli kiszgazdaminiszterség intézményét és az új kultuszminiszter urnak öt-

letét, amely a középiskolákban is le akarja rombolni a tanszabadság elvét. Ez a kormány egyszerűen árnyképe a lemondott Bethlen-kabinetnek. Tudásban, presztízsből, a multakért való felelősségben semmi változást nem hoz, de ugyanakkor még azt a kormányzati rutint sem biztosítja, amely még egy hibás kormányzás mellett is értéket jelent az állam ügyeinek intézésénél. És mindez akkor, amikor anarchiába vitt pénzügyi és gazdasági életünkben minden elveszett nap helyrehozhatatlan károkat jelent. Csak a történelem fogja majd fölmérni azt a felelősséget, amely a felelős tényezőket az elmúlt évek és napok eseményeire terhel. Mi mást nem tehetünk, mint várjuk az új kormány bemutatkozását, ami nem mérülhet ki a multakból jól ismert értéktelen frázisok és ígéretek fölsorolásában. Tetteket várunk és attól tesszük függővé további magunktartásunkat. Egyelőre résztveszek a harminchármas bizottság munkájában, azonban csakis azt a két föltétellel, hogy a bizottság munkája immár a nyilvánosság ellenőrzése alá kerül, másrészt pedig feleletet fogunk kapni olyan föltett kérdésekre, amelyekre a mult kormányzat a felelettel adós maradt. Amikor a nemzet soha át nem szenvedett áldozatok küszöbén áll, joggal várja, hogy minden személyi tekintet nélkül, teljes őszinteséggel tárják föl a tényleges helyzetet.

Vedd a magyar pengét!

A
TABULA RASA

svéd acélból készült tökéletes magyar ipari munka

JOBB MINDEN MAS PENGÉNEL!

Friedrich István:

— Amint látom, nagynehezen megalakultak. Azt persze nem tudom, hogy a nagy megalakulással vajjon mi oldódott meg a mai válságból? Az ijesztő helyzet gazdasági bajok eredője. De az ország most nem azt látja, hogy a veszedelemmel megfelelő gazdasági koncepciókat állítanak szembe, hanem egyszerű, de kevésbé épületes társasjáték formájában cserberélgetik a miniszteri tárcákat. A jövőre, sőt esetleg a közeljövőre az a tanácsom volna az urak számára: jobb módszer hiányában talán kockavetéssel osztanak szét a miniszteri állásokat! Abból, hogy a rendszer legfelsőbb emeletsorából már két napja sűrűn hangoztatják: „Uraim, semmi sem változik, csak az emberek változnak!“ — az ellenzék azt a meggyőződést meríti, hogy a harcot az új kormánnyal szemben is teljes erejével folytassa.

Rubinek István:

— Örömmel adott kifejezést, hogy ilyen rövid idő alatt sikerült megoldani a válságot. Még pedig olyan módon, hogy abból az országnak is haszna legyen. Az új miniszterek iránt a legnagyobb bizalommal viseltetem és viseltetik az egységes párt minden egyes tagja. Hittel és reménnyel várom a válságos időkben oly nagyjelentőségű munkájukat. Abban a hitben és reményben, hogy ez a kormány tartós lesz és megoldja a reá váró gazdasági kérdéseket. Ha visszatekintünk a magyar parlamentarizmus történetére, meg kell állapítanunk, hogy rövidebb idő alatt még sohasem oldódott meg kormányválság, mint most. Ha leszámítjuk a közbeeső ünnepnapot, a kormányalakítás munkája mindössze két napig tartott. Személyes huzavona vagy versengés a miniszteri állások körül egyáltalán nem volt, — legföljebb abban versengtek egymással, hogy ki — ne vállaljon miniszteri tárcát! Ami Mayer János tárcánélküli miniszterségét illeti, sietek kijelenteni, hogy óriási erőfeszítésekbe került, amíg őt sikerült megtartani a miniszteri bársonyszékben. Azt merném mondani, hogy a válság azért húzódtott két napig is, mert magasabb politikai szempontokból föltétlenül szükséges volt a kiszgazda-miniszterség kreálása és Mayer János nehezen volt rábírható arra, hogy ezt vállalja.

Hegymegi-Kiss Pál:

— Jellemző az új kormány főhangon hirdetett takarékosági programjára, hogy egy új tárcát kreál. En egyedül azt tartanám helyesnek a mai irgalmatlan időben, ha Gaal Gaszton vezetésével koalíciós kormány alakulna.

A szociáldemokrata párt

vezetősége részéről a következőket jelentették ki:

— A Károlyi-kormány semmiféle változást nem jelent, márpedig tökéletes rendszerváltás nélkül a gazdasági és pénzügyi kibontakozás, az ország talpraállítása elképzelhetetlen.

— Folytatás a 6. oldalon. —

Reumáját,
neurastheniáját,
ischiását, zsábáját,

valamint mindennemű ideges bántalmát, ér- és anyagcsere-zavarait csak eredeti gallspachi Zeileis-gyógyomddal kezeltesse, amellyel Zeileis Gallspachban és orvoskövetői az egész világon a betegek százezreit gyógyították már meg.

Eredeti gallspachi Zeileis-géppel gyógykezel

Dr. BLECHNER BARNÁ ORVOS
Budapest, Andrásy-ut 52. szám (Oktagonnál)
Kezelés eseténként 3 pengő

Régi, bevált szabóüzletem kis rezsivel a legkitünőbb munkásokkal dolgozik! Előnyös angol szövetbevásárlásaim lehetővé teszik átmeneti kabátok, raglánok, felöltők készszen vagy mértékutáni olesó eladását. WIDDER férfiszabó IV. Városház-utca 20. sz. Telefon: Automata 880-20

Egyetemi fölvételi

és tanulmányi ügyben biztos sikerre vezető tanácsot ad a Belvárosi Jogi Szeminárium vezetősége IV. Múzeum-körút 21, III/21 (az Egyetemtől 1 percnnyire). Telefonszám: Aut. 86-728.

Rakovszky István abban a percben halt meg, mikor autóba szállt, hogy Budapestre induljon

Montevideo, augusztus 1.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap reggel óta a nagyselmeci kastély cimertermében, a Rakovszky-család ősi vértjei és fegyverei között fekszik ravatalán a magyar közélet nagy halottja: **Rakovszky István**. A hetvenhároméves politikus az egész nyarat Liptórorszáhegy mellett fekvő birtokán töltötte, de sűrűn ellátogatott Budapestre, ahol gyakorta föltűnt daliás, nagyuri alakja a budai Vár bástyáitól és a jánoshegyi erdőben, ahol különösen szeretett sétálni. Régi cukorbaja az utolsó hetekben egyre többet kizárta, de **Rakovszky István** alig törődött a betegséggel:

friss, vidám, harcos kedélye az utolsó pillanatig nem tört meg.

Usak egyik leánya, **Panos Alajos** vezérkari ezredes özvegye tartózkodott állandóan mellette, ő ápolta. Rakovszky néhány nappal ezelőtt elhatározta, hogy Budapestre jön és egyik szanatóriumban kezelte magát. Az elutazás szombat délelőtt 11 órára volt kitűzve. Az öreg ur elbucszott leányától, majd

sorra érzékeny bucsút vett egész személyzetétől.

Ekkor látszottak először a keménykötésű, katonás természetű dalián az elérékenyülés jelei. A kastély előtt ott állott a hatalmas turaautó. Az őz politikus beszállt, gondosan betakarták, helyet foglalt mellette kezelőorvosa, **Paszternák Oszkár** dr., aki Rakovszkyt Budapestre akarta kísérni. Elindulás előtt még egyszer intett kezeivel.

— Várjunk még egy percig! Ne menjünk még!
— kérte környezetét.

Azután kibontakozott a takarók közül,

kiszállt az autóból, odalépett leányához és alkalmazottaihoz — és könnyezve, még egyszer mindenkit átölelt.

Rakovszky ezután újra beszállt az autóba és az orvos utasítást adott a sofőrnek az indulásra. Ebben a pillanatban **Rakovszky** feje oldalra hanyatlott, arca elsápadt és

a következő pillanatban már halott volt. Szívszélhűdés ölte meg.

A régi Magyarország nemes bajvivóját **Hlinka András** liptórorszáhegyi plébános fogja eltemetni, akivel egykor a legélesebb harcokat vívta a magyar országgyűlésen.

A Rakovszkyak ősi kriptája Nagyselmec mellett, **Kut** községben van, egy öreg kápolnában. Oda temetik IV. Károly király utolsó miniszterelnökét ma, hétfőn délben. A temetésre elutazott Budapestről több barátja és régi fegyvertársa, közöttük: **Palugyay Mór**ic, aki Rakovszky Istvánnak násza is volt és **Szmrecsányi György**.

A nagyselmeci Rakovszky-hitbizomány most Rakovszky Egon, volt liptói főispánra, idősebbik fiára száll,

akinek **Palugyay Mária** a felesége. Rajta kívül ott gazdálkodik a birtokon az ifjabbik fiu, **Miklós**. **Rakovszky Istvánnak** még két leánya maradt: **Mária**, aki **Panos Alajos** vezérkari ezredes özvegye és **Földi** orvos neje, **Rakovszky Zsófia**. Özvegye, **Majtkényi Mária** esillagkeresztes és palotahölgy, a mult század nevezetes, sportkedvelő nagyurának, **Majtkényi Izidornak** leánya.

Gyujtogatás miatt letartóztatták Schultheisz Gyulát, Fejérmegye egyik legjobb gazdáját és Biró József gazdatisztet, akik valószínűleg statáriális bíróság elé kerülnek

Sokan a gazdasági cselédek bosszujának tekintik a terhelő vallomásokat, amelyeknek alapján 48 óra alatt halálra ítélik vagy fölmentik a földesurat és a gazdatisztet

Székesfehérvár, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szombaton a késő esti órákban két csukott autó állott meg a székesfehérvári fogház kapuja előtt. Az egyik autóból **Schultheisz Gyula** pázmándi bérlő, a másikból **Biró József** gazdatiszt szállt ki, mindkettő két-két csendőr kíséretében. A bérlőt és gazdatisztjét a csendőrök dr. **Mathei Béla** kir. ügyész elé vezették, aki elrendelte mindkettőjüknek az ügyészség fogházában való elhelyezését, Székesfehérvárról hamarosan híre terjedt, hogy

Schultheisz Gyulát és gazdatisztjét gyujtogatással vádolják. Letartóztatásuk általános megdöbbenést keltett,

mert **Schultheisz** — aki Pázmánd községben, Székesfehérvártól mintegy harminc kilométernyire, dr. **Deutsch Jenő** társaságában hároméves holdas gazdaságot bérel — több mint egy évtized óta a megye egyik legszorgalmasabb és legtekintélyesebb gazdájának ismerik. A **Schultheisz**-féle gazdaság tenyészállatairól az egész Dunántul híres; az évről-évre tartott tenyészállatvásárokon már

szinte szabállyá vált, hogy a **Schultheisz**-féle tenyészállatok nyerik a földművelésügyi miniszterium nagydíját.

Augusztus 13-án este 1/10 órakor a bérlőhez tartozó Jánostanyán tűz ütött ki, amely elpusztította a cséplőgarnitúrát és a csépléstől fennmaradt nagytömegű lenmagot és szalmát.

Ez a tüzeset rövid idő alatt már a negyedik volt a pázmándi birtokon

és a környéken csakhamar arról kezdtek suttogni, hogy az egyre-másra pusztító tüzek körül valami nincs rendben. **Schönweiss József** segédjegyző, aki a tűzrendészeti vizsgálatot folytatta, azt állapította meg, hogy nemcsak az augusztusi, hanem az előző tüzeseteket is gyujtogatás okozta. A kihallgatott tanuk azt vallották, hogy

a sorozatos gyujtogatásokat **Schultheisz** fölbujtására **Biró József** gazdatiszt követte el.

A csendőrség **Schultheisz** és **gazdatisztjét** is kihallgatta. A bérlő azonban a több napig tartó kihallgatás során többször elajult és

egészségi állapotára való tekintettel Székesfehérvárra szállították, hogy ott a rabkórházban helyezték el.

A megyében nem hiszik, hogy a bérlő és gazdatisztje valóban bűnösök, hanem a nyomozás eredményét a gazdasági cselédek bosszujának tulajdonítják.

Schultheisz ugyanis, aki igen pedáns gazda volt, alkalmazottaival nagyon ridegen bánó, aprólékos anyagi okok miatt egyre-másra bocsátotta el őket és híres volt arról, hogy a végsőkig ki tudja használni minden egyes munkásának teljesítőképeségét. A Reggel munkatársa vasárnap beszélt dr. **Mathei Béla** ügyéssel, aki a következőket mondta:

— Hétfőn fogok dönteni abban a kérdésben, hogy

az eljárást gyujtogatás miatt statáriális utra tereljem-e,

vagy pedig biztosítási család címén emeljek vádat, amely esetben az iratokat előbb a vizsgálóbíróhoz kell áttennem.

Ha a statáriális bíróság illetékesnek tartja magát az ítélekezésre, **Schultheisz és Biró** ügyében az ítélet csak kétféleképpen szólhat: halál vagy fölmentés.

Gróf Karátsonyi Jenőné husz ellopott briliánsát a Bécsben letartóztatott két magyar ékszerész- szen keresi

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este a budapesti főkapitányság a következő táviratot kapta:

Bécsben elfogott ékszerészekről magyar újságokban olvastam. Gyanúm, hogy francia Rivierán ellopott husz briliánsomról van szó. Utban vagyok. Keddén Budapestre érkezem. Karátsonyi grófné.

A táviratot **Karátsonyi Jenő** gróf felesége, **Andrássy grófné** adta föl, aki már három hó-

Szívbetegnek és érzelmeszedésben szenvedőknek a természetes „**Ferenc József**” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható. (X)

napja külföldön tartózkodik. A főkapitányságon meglehetősen föltűnést keltett a távirat, mert a rendőrség már napok óta lázas igyekezettel kutat **Dán Mór** és **Farkas Ferenc** ügyében, akiket a bécsi rendőrség azért vett őrizetbe, mert nagyértékű ékszereket zálogosítottak el. Bécsi értesítés szerint **Dán** és **Farkas** azzal védekeztek, hogy az ékszereket csupán azért akarták elzálogosítani, mert nem volt pénzük a hazautazásra. Ezzel szemben megállapították a bécsi detektívek, hogy **Dán** és **Farkas** apránként helyezték el az ékszereket, több zálogházban és éppen ez a módszerük tette őket gyanusakká. A budapesti nyomozás kiderítette, hogy

Dánnak nemrég még a **Kossuth Lajos** utcában volt ékszerüzlete.

de amióta az üzlet tönkrement, ékszerügynökös-köködéssel foglalkozott. Megszorult embereknek adott el ékszerárut és azt tanácsolta nekik, hogy a hitelbe vásárolt értékeket adják el és úgy rendezzék adósságaikat. Amikor ezek az emberek nem fizettek és természetesen az ékszert sem tudták többé visszadni, maga **Dán** jelentette föl őket sikkasztásért és hitellezési csalásért. **Dán** ékszerész család neve tulajdonképpen **Durchschlag Márton** és külföldi állampolgár volt, akinek nem adtak letelepülési engedélyt.

Durchschlag adoptáltatta magát egy **Dán** nevű fuvarossal, hogy Budapesten maradjon.

Néhány hónappal ezelőtt kétes üzletei miatt kizárta tagjai sorából az Ékszer- és Drágaköveskereskedők Egyesülete. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a rejtélyes ékszerelzálogosítási ügy mögött nagyrányu „sibolás” rejtezik: **Dán** és **Farkas** összevásárolták az ékszert, Bécsbe szállították és értékesítés után

valutát akartak az árán venni,

hogy azt behozzák az országba. A bécsi rendőrigazgatóság elvette **Farkas** és **Dán** utlevelét és mindaddig föltűnést alott tartja őket, amíg a budapesti rendőrség nem kéri ennek a föltűnőnek a megszüntetését. Kedd előtt most már ez nem történhet meg, mert a főkapitányságon mindenesetre bevárják gróf **Karátsonyi** érkezését és fölvilágosítást, hogy a vasárnapi távirat küldőjének gyanuja alapján kiterjesszék a nyomozást.

Gróf Csekonics Iván és dr. Tóth László között pótválasztás lesz Szombathelyen

Szombathely, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap képviselőválasztás volt az **Ernst Sándor** lemondásával megüresedett szombathelyi kerületben. Este 8 órakor hirdette ki **Németh Gyula** választási elnök az eredményt, amely szerint gróf **Csekonics Iván**, a keresztény gazdasági és szociális párt jelöltje 4929, **Tóth László** keresztényszocialista

3588, **Kiskos István** keresztény pártokivüli 1907 szavazatot kapott. A kerület kerékszámában 12.000 választója közül 10.424 szavazott le. Az abszolút többséghez 5210 szavazat szükséges, tehát gróf **Csekonics Iván** és **Tóth László** között pótválasztás lesz. A választás az egész kerületben teljes rendben és nyugalomban folyt le. Az eredmény kihirdetése után a közönség lelkes ovációt rendezett gróf **Csekonics Iván** mellett, aki — lehetséges — hogy pótválasztás nélkül lesz **Szombathely** képviselője, mert **Tóth László** visszalépéséről beszélnek.

Gróf Csekonics Iván

Valódi perzsabunda garancia-
Pézsabunda P 2-0 tól. Nagy választék csikó- és mindegyik szőrmébundából. ENGEL szülemester, Budapest VI. Nagymező-utca 8

— Folytatás a 4. oldalról. —

Távozó miniszterek az új kormányról

Nem érdektelen a kérdés, mit szólnak a kormányváltozáshoz — a távozó miniszterek. Föltettük ezt a kérdést a bucsuzó kormány két tagjának, akiknek válaszát itt adjuk.

Gróf Klebelsberg Kunó:

— Az új kormány tagjai gyönyörű önzetlenséggel látják föladatuk megvalósításához. Nagy áldozat Károlyi gróf részéről, hogy ő, aki kellemes, nagyuri életet élhetne, a nemzet életének e sulyos szakában odaáll a kormány élére és megbirkózni készül a gazdasági és pénzügyi kibontakozás nehézségeivel. *Ami engem illet, már rég éreztem a fáradságot, miniszterségem tizedik évfordulóján, szeptember elején tehát mindenképen visszavonultam volna.* Most csupán az történik, hogy pár héttel előbb távozom a kultuszminiszterium éléről, amint azt terveztem. Orvosaim mondták, hogy pihenőre szorulok. Neuraszténia előjeleit észleltek rajtam. Bizony abnormis dolog tíz évig miniszternek lenni. Csak Trefort volt nálam hosszabb ideig kultuszminiszter Magyar-

országon. A cselekvés és az elmélyedés időszakainak váltogatniok kell egymást az emberi életben, *mindenképen örvendetesnek érzem tehát, hogy már vége a miniszterségemnek.* Hogy mik a terveim? Pihenni fogok és olvasgatni. *Apolgatom a virágaimat és rendezgetem a könyvtáramat...*

Scitovszky Béla:

— Nagy örömmel üdvözlöm gróf Károlyi kormányának megalakulását. Ismerem azt a rendkívül nehéz helyzetet, amelyben van, de annál hazafiasabbnak látom vállalkozását. Most minden egyéni és pártérdeket félre kell tenni, csak a magas célokat szabad szem előtt tartani, az ország érdekében kell összefogniok az erőknek a Károlyi-kormány támogatására. *Mindenki tisztában van a mai helyzet súlyosságával, ezt senkinek sem kell külön elmagyarázni, fontos azonban, hogy a helyzet nem reménytelen.* Összefogással és higgadt cselekvéssel segíteni lehet, a bajok orvoslását az objektív kritika is csak elősegíti.

„Az eltussolás politikája hibásnak bizonyult!”

— írja vasárnapi vezércikkében a „Presse”

Bécs, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi lapok az első úttal közlik a Károlyi-kormány névsorát és részletesen beszámolnak a kormányalakítás nehézségeiről. A „Neue Freie Presse” vezércikkben foglalkozik a magyar politikai és gazdasági válsággal, valamint a távozó és az új miniszterelnök egyéniségével.

— Gróf Károlyi Gyulának — így szól a vezércikk — sok belátásra, körültekintésre és előrelátásra van szüksége, hogy az állam hajóját kormányozni tudja a tarajos hullámokon. Neki nem leküzdhetetlen szenvedélye a politika, ő nem részegszik meg a hatalom mámorától és nem életszükséglete, hogy a közérdeklődés központjában álljon. Károlyit az a kötelességérzet vezette, amely vállalja a munkát, ha még oly terhes is.

Bethlen gróf, úgy látszik, nem vonult végleg nyugalomba és nem marad sokáig a háttérben.

Az ő természete és temperamentuma cselekvésre vágyik. Aki több mint tíz évig volt miniszterelnök, annak a politikával való szakítás,

a lemondás arról a hatalomról, amely második természetévé vált, végül is elviselhetetlen lesz.

A magyar kormányválság nem következett volna el olyan váratlanul, ha a miniszter-

elnök a mindinkább gyarapodó gazdasági nehézségek, a növekvő elégedetlenség és az állam pénzügyi helyzetének súlyosbodása folytán nem vesztette volna el hidegvérét. Még az utolsó pillanatig is ragaszkodott a pénzügyminiszter annak a fikciónak föntartásához, hogy a költségvetés egyensúlyban van, holott kiderült, hogy 150 millió pengő a deficit.

Az eltussolás politikája hibásnak bizonyult

és legalább a most elfogadott fölhatalmazási javaslat tárgyalásakor színt kellett volna váltani. Egymilliárd pengőt költöttek el nem föltétlenül szükséges beruházásokra, anélkül, hogy az elkövetkezett sovány esztendőkre számítottak volna. *Elfelejtették, hogy csak addig szabad nyújtózkodni, ameddig a takarékos ér!* Ezeket a mulasztásokat, amelyek most kerülnek lassanként napvilágra, utólag már nem lehet jóvátenni, de intelmet jelentenek a jövőre és föleszmélésre kényszerítenek. Az elkövetkező kormányoknak új gazdasági és pénzügyi utakra kell lépni, meg kell vizsgálni, hogy

a mestani tehereloszlás megfelel-e a szociális és gazdasági viszonyoknak?

És meg kell fontolni majd azon demokratikus reformok megvalósítását is, amelyeket gróf Apponyi Albert annyi meggyőződéssel képvisel és követel.

Az angol kormány vasárnap éjjel döntő fontosságú minisztertanácsot tartott, amely után MacDonald a királyhoz ment és az a hír terjedt el, hogy a kormány lemondott

London, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A háború óta talán most történik először, hogy az angol politikai élet szakított a weekend hagyományával és az összes pártvezérek Londonban töltötték a vasárnapot, amely rendkívüli fontosságú tanácskozásokkal telt el. György király maga is visszaérkezett a fővárosba és a királyi palotában egész nap kihallgatásokat tartott. Elsőnek MacDonald miniszterelnök jelent meg a király előtt és közel egy óra kihallgatáson tett jelentést a mind sulyosabbra forduló gazdasági és pénzügyi válságról és a politikai helyzetéről, amelyet a munkáspárti pozíciójának rendkívüli meggyöngyölése jellemez. Délben a beteges fekvő Lloyd George helyettesét, Sir Herbert Samuelt, a liberálisok vezérét fogadta a király, azután Baldwin, a konzervatív párt vezére került sorra. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy

MacDonald

a király kísérletet tett a három párt álláspontjának összeegyeztetésére

és arra törekszik, hogy a pénzügyi válság a pártok közös együttműködésével nyerjen megoldást. A kihallgatások után a kormány hivatalos kommuniké adott ki, amely szerint MacDonald miniszterelnök kezdeményezésére a király magához kérte a pártok vezéreit, hogy tőlük közvetlenül kapjon javaslatokat a pénzügyi válság megoldására. A kommuniké hangsúlyozza, hogy

a kihallgatások nem jelentik a MacDonald-kormány visszalépését.

Ennek hangsúlyozása egymagában is eléggé megvilágítja, hogy a kormány helyzete politikai szempontból igen nehéz, sőt válságos. A királyi kihallgatásokon kívül a politikai pártok vezéreinek és a pártcsoporthoz tartozók egymás közötti tárgyalása töltötte ki a vasárnap délutánt. Este 7 órakor minisztertanács kezdődött, amelyen a kormány végleges döntést hoz a takarékosági program végrehajtásáról.

A minisztertanács 11-kor ért véget és utána MacDonald miniszterelnök ismét a Buckingham-palotába ment,

ahol több mint fél órát töltött a királlyal. MacDonald éjszakai kihallgatása politikai kö-

rökben nagy meglepetést keltett és nyomában az a hír terjedt el, hogy a kormány beadta lemondását. Erre vonatkozóan a késő éjszakai órákban hivatalos cáfolat nem jelent meg, a Presse Association értesülése szerint azonban

a váratlan éjszakai audiencia nem jelenti a kormány lemondását.

Nyolcezer magyart siralmas helyzetbe sodort Uruguayban a gazdasági világválság, amely a forradalmak és ellenforradalmak lángtengerébe borította egész Délamerikát

Montevideo, augusztus 1.

(A Reggel tudósítójától.) Európa talán már túl van a gazdasági világválság mélypontján, de Délamerikába most jutott el a legerősebb hullám. A megrázkódtatás nagyobb és következményeiben talán még sokkal sulyosabb, mint odaát. A dollár ural mindent, a dollár iltet hatalomra diktátorokat, akik hűségesen kiszolgáltatták országukat a Wall-Street érdekeinek.

De a kiszípolozott nép dühe börtönbe kergeti azokat, akik még tegnap halálos ítéleteket irtak alá.

ez a nép nem akar mást, mint jóllakni s megszabadulni a dollár fojtogató szorongatása alól. Csak az utolsó napokban: Chilében vértelen forradalom üzte el Ibanez generálisát, az amerikai tőke kreaturáját; Argentínában Uriburu generális — aki mult év szeptemberében ügyesen végrehajtott katonai forradalom után kaparintotta kezébe a hatalmat — száműzetésbe küldte Alvear volt elnököt és mindazokat a politikusokat, akik nincsenek inyére; Brziliában nemrég volt forradalom, de ki tudja, vajjon az általános elégedetlenség mikor tör ki újra... A forrongó lávafolyam közepén, sziklaszilárdan,

egyetlen szigetként a kis Uruguay köztársaság állott, amelynek kipróbált demokráciája dacolt a forradalmak és ellenforradalmak mindent felrölő ostromával.

A gazdasági krízis most ezt az országot sem kerülheti el és olyan megpróbáltatásoknak veti alá, amelyet — még kérdés — sikerrel tud-e kiállani?

A krízis derekán a hajók csoportosan ontották magukból a magyarokat, akik nyugalmatlan élet helyett sűrű munkátalanságot találtak, a létért való küzdelem olyan szörnyű, késhegyig és vérig menő viaskodását, amihez európai ember nincsen szokva. Most, amikor azt remélték, hogy a közelgő nyár idején — amelynek beálltával régi tapasztalat szerint föllendül a gazdasági élet — elhelyezkednek, ki jól, ki rosszul,

hirtelen mindent alapjaiban rázott meg a krízis.

A tapasztalatok csődöt mondtak, éppen úgy, mint a gazdasági tanok. „Peso oro” — arany-peso, ez az uruguayi peso neve, mert hiszen tényleg aranyfödézetű, bár az értéke ma már az aranytól messze jár. Az ideszakadt magyar a saját bőrén tanulja ki a közgazdaságot. Ami 1½ esztendeje 93 cent volt — a dollár —, az ma 2 peso 50, s ez a való életre fordítva annyit jelent, hogy aki eddig havi 10 dollárt tudott keservesen hazaküldeni, az ma harmadrészére állíthatja ki a csekket. De még ezt sem, mert

a bankok nem adnak többé idegen valutát

s a megmaradt pénz arra kell, hogy a munkanélküliség hosszúnak ígérkező ideje alatt legyen mivel az éhséget csillapítani. Hihetetlenül gyorsan, napok alatt reagál a piac. Száddal bocsátják el a munkásokat — elsősorban az idegeneket —, üzletek lehúzzák redőnyüket, senki nem vásárol semmit. A magyar kolónia a legsúlyosabb helyzetbe került: Munka nélkül állanak a munkások s a magyar kisiparosok. Senki sem tudja, mit hoz a holnap. Sőt, vigasztalan jövő elébe néz Uruguay nyolcezer magyarja s nem számíthat sehonnán segítségre!

A pápa személyesen fáradozik az Olaszországgal fölmerült konfliktus elsimitásán

Róma, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Vatikán és a fasiszta állam konfliktusában enyhülés jelei mutatkoznak. Vatikáni körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak Venturi jesusita páter közvetítő akciójának, aki annakidején nagy szerepet játszott

az olasz állam és az egyház kibékülésének előkészítésében. A konfliktust előidéző körülmények fölülvizsgálását most a pápa személyesen vette kezébe és szűkebbkörű bizottságot nevezett ki a tovább intézkedések előkészítésére.

Látogassa meg az ősi

Prágai Nemzetközi árumintavásárt

az összes termelési ágak reprezentatív kiállítását

1931. évi szeptember hó 6-13-ig

Ingyen vizum, 33% kedvezmény a magyar és csehszlovák vasúton. Igazolványok és fölvilágosítások: Magyar Csehszlovák Kereskedelmi Kamaránál, Budapest V, Nádor-utca 14. szám (Telefon: 231-71) és az összes budapesti és vidéki MAV menetjegyirodákban. Vásárigazolványok ára P 3.-

Jimmy megérkezése és villámgyors népszerűsége a pesti éjszakában

(A Reggel tudósítójától.) Jimmy szombat éjszaka a prágai gyorsral 30 perc késéssel megérkezett. Úgy érkezett meg, mint egy filmsztár, — hopp!

megvan, úgy érkezett meg, mint Chevallier Hollywoodból Párisba, tudja a jó Isten, hasonlít is hozzá a gézen-guz egy kicsit. A pályaudvaron persze nagy sokadalom. A városi urak, élükön Liber alpolgármesterrel, aki ünnepélyes zsakettben van felöltözve, derűs ellentétben például a külügy-miniszterium sajtóosztálya nevében megjelent apacsingos Lipovniczky Pállal. Itt van Perényi Zsigmond báró, a Kossuth-zárándok volt vezére, természetesen újságírók és fotografusok egész bataillonjai és általában föltűnést keltve, megjelenik hajdonfőtt és lélekszakadva Sebestyén Géza is, aki azonban nem Jimmyt várja, hanem Libert keresi:

— Ott kell keresnem, ahol találok, ha akarok tőle valamit... nem olyan világot élünk, mint régen, sajnos...

Néhány perce el a vonat érkezése előtt dászsakos rendőrök állnak sorfalat, az egész perron hullámozni kezd, hiába: ez igazi népszerűség! Valaki jön Amerikából, akit ez a kis tömeg sohasem látott, csak azt tudja róla, amit újságokban olvasott — ámbar ez is éppen elég, és izgatott miatta és amint mindjárt kiderül, lelkesül is érte. A vonat szuszogva, pöfögve besétál, a hálókocsi ajtajában áll Huszka Viktor, aki a főváros képviselőjében Jimmy elé utazott. A következő pillanatban kibírhatatlan magnéziumfény és óriási Jimmyzés, ami a kis öreget szemmelláthatóan meglepi. Megáll, körülnéz, pözbavágja magát, csakugy, mint amikor a newyorki városházán bennünket fogadott, néhány kedves meleg szóval válaszol Perényi Zsigmond bárónak és Libernek s karavánjával együtt máris megindul a kijárat felé. Karavánjával, mert csak a következő társaság utazik vele európai körútján: George S. Collins, executive secretary to the Mayor, dr. William Schroeder, commissioner of sanitation, szóval a titkára és orvosa (mint egy maharaja, nem?) s a következő párt- és kebelbarátai: Charles Wilson, Roger Dawis, Denis Mc. Sweeney és Louis P. Lochner, utóbbi ugyanis, mint az „Associated Press” munkatársa. A Dunapalotában egy

félemeletet nyitnak ki nekik: az 51-es számtól fölfelé kilenc szobát.

Tíz percig is tart, amíg az egymásba nyíló lakosztályokat végigjárják, az egyik ur el is téved és benyit egy idegen szobába, ahol ijedt sikoly felel a váratlan ajtónyitásra. Fölméri az ötlet, hogy az éjszaka hátralevő részét valahogy még fölhasználhatná. Rövid tanácskozás után a szigeti Tarján mellett döntenek. Toalettet kéne csinálni, de nincsenek még itt a csomagok, de még egy fia neszeszer sem. Jimmy legyint, odaáll a tükör elé és odaszól a barátainak: legalább egy fésűt adjatok. Fésű nincs. Erre általános nevetés közepette végigsimítja a két tenyerével a haját, ezzel kész is a toalett. Már rajta is van fenomenális föltöltője, egyáltalán pokolian elegáns. (Newyorkban példátlanul jó szabók vannak, példátlanul drágák is, de ezeknél persze csak a Jimmy Walkerek dolgoztak.) A szigeten ki van adva az ordre, hogy csak semmi ceremónia. Sikerül is neki észrevétlenül besurranni a Parisien Grillbe, dacára annak, hogy itt már tudtak az érkezéséről. Két perc múlva azonban már mindenki tudja, hogy a vidám, mosolygó, elegáns fiatal ember az egyik sarokpáholyban a világ legnépszerűbb polgármestere. Az asztalra egy vizeskanesó viz kerül, amelyről a kóstolás pillanatában kiderül, hogy ginkeverék. Praktikus megoldása annak a problémának, hogy Jimmy egy prohibíciós ország tisztviselője, viszont igen nagyon szereti az alkoholt. Ki-

Jimmy Walker

vülről viz, belülről alkohol. A merevség vele szemben csak néhány pillanattig tart. Egy molett, sárgaruhas hölgy néhány pernyi lelkitusa után pirulva és remegve megcélozza Jimmyt egy papirlabdával és el is találja, pont az orra közepén. Jimmy odanévez, szó nélkül kiürít egy labdacsomagot és visszaló. Ez kellett csak szegénynek.

Ebben a pillanatban a lokál minden tájáról csak öt veszik célba, a sárgaruhas nő vérszemet kap s az asztalok alól is hangyasorgalommal összegyűjtve a labdákat, tízével és huszával vágja szegény Jimmy fejéhez.

Kis intermezzo: Jimmy közben egy másik asztal felé is flörtöl a labdákkal. A labdafilórt vizsanzasra talál és Jimmy kérésére már viszik is karonfogva az idegen asztalhoz és bemutatják a hölgynek, akit Darvas Lillynek hívnak és bár nem az igazi Darvas Lilly, de az igazinak édes unokatestvére. Rövidebb időtartamu blues, általános pukkadás az összes hölgyek részéről, még általánosabb pukkadás az Eintánzerek részéről, mert Jimmy igazán briliánsan táncol. Helyrevezetés, leülés, újabb korsó vizsinü, de alkoholtartalmu folyadék. Egy zöldruhás, fixfizetéses tündére a lokálnak önálló akciót kezd a Mayor ellen. Teljes karesuságában és szőkeségében odaáll közvetlenül a páholy alá és háromnegyed óra hosszú bombardirozza Jimmyt, aki a lövegek elől félpercenként az asztal alá bujlik, majd az egész társaságával ellentámadásba megy át és a szőke tündért, akinek az éjszaka egyik hercege, nyilván Jimmy iránti devócióból, kosarat borít a fejére, hogy védekezni ne tudjon. — megadásra kényszeríti... A csata utáni félpernyi fégyverszűnet eredménye a következő kis interjú:

— Párisban kell lennem szeptember 1-én az amerikai katonák háborus siremlékének leleplezésén, de előbb szeretnék egy kicsit Baden-Badenben pihenni és Délfranciaországba is szeretnék ellátogatni. Budapestre nemcsak azért jöttem, mert nagy szívélyességgel meghívtak ide, de azért is, mert minden amerikai-tól, aki itt járt, azt hallottam, hogy ez a világ legszebb városa. Hát ezt csak nem hagyom ki...

Közben 3 óra lesz. Jimmyt kérdezik, hogy nem álmos-e még? A felelet rövid és velős: — Nézd, boy, én nem aludni jöttem Pestre... Szólt és maradt nyugodtan. (e. z.)

James Walker vasárnap természetesen, későn ébredt. Tizenegy órakor dr. Huszka Vik-

Vasárnap dr. Révész Imre, ismert budapesti ügyvéd ellen elfogatóparancsot adtak ki

Az ügyvéd már egy hete eltűnt a fővárosból

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap elfogatóparancsot adott ki a budapesti főkapitányság egy ismert, sokat szereplő és jómódu hirben álló ügyvéd, dr. Révész Imre ellen. A 45 éves ügyvéd, aki a kamarai életben is résztvett, mint

a fiatal és föltörekvő ügyvédek egy csoportjának vezére,

nagyforgalmu irodának a főnöke volt. A jómegjelenésű, munkabíró ügyvéd angol, francia, olasz és német nyelven is tökéletesen beszél, sok ügyfele volt és körülbelül hét-nyolc évvel ezelőtt gazdagon nősült. Feleségével, Beck Etelkával és gyermekével

jó módban, boldogan élt Izabella-utca 43. szám alatt lévő ötszobás lakásában.

Ugyancsak itt volt ügyvédi irodája is, amely különösen sok ügyet kapott apósa, egy gazdag földbirtokos révén. A mostoha gazdasági viszonyok folytán a legutolsó egy-két évben az

Thököly-uton

közvetlen a vasuti átjárónál és villamosmegállónál, a Hazai Fatermelő részvénytársaság telepén 70—200 négy-szögöles közműves

TELKEK

már 4.000 pengős árban, előnyös részletfizetésre kaphatók. Érdeklődni: a helyszínen, Hazai Fatermelő telepén, Thököly-ut 103. Telefon: 96-9-94, vagy a Magyar Tisztviselők Takarékpénztáránál, Mester-u. 17, Telefon: 461—56

tor vezetése mellett a Gellérthegyről a várost tekintette meg és valósággyal dradozva nyilatkozott a panorámáról, amely szeméi elé tárult. Az őszinte elragadtatástól akadozó hangon jelentette ki, hogy ilyen szépet még soha életében nem látott. A Gellérthegyről kíséretével együtt a Gellért-szállóba kalauzolták, ahol bemutatták neki a hullámfürdőt működés közben, erre is azt mondta, hogy ilyen turkish bath-ot nem látott még soha. Utána a medence szélén magyar ebédet szervizoltak, pörkölttel, paprikás csirkével, turós rétesel, csupa olyan ételeket, amelyeket Jimmy és barátai még sohasem ettek, valamennyi nagyon ízlett nekik. Ebéd után a hősök emlékéhez mentek ki, amelyre a newyorki polgármester amerikai színekkel díszített virágcsokrot helyezett el, ugyanilyen virágcsokrot tett később a Washington-szobor talapzatára is. Visszafelé jövet az Andrássy-uton keresztül a Kossuth Lajos-térre ment a társaság, ahol Walker polgármester a parlamentet, a Kossuth-szobrot, majd a Szabadság-téren az irredentaszobrot tekintette meg. Itt szomorúan jegyezte meg, hogy Newyork, sajnos, ennyi szépséget, esztétikát és kultúrát nem vihet bele a városába, mert ott minden talpalatnyi helynek olyan horribilis értéke van, hogy ilyen terekről és parkokról az ő „szegény fővárosa” nem is álmodhatik. Vasárnap este Walker és kísérete Liber alpolgármester vendégei voltak szűkebbkörű vacsorán, a margitszigeti Newyork-étteremben, ahol tiszteletére az amerikai, majd a magyar himnuszt játszotta el a zenekar. Ma délelőtt 11 órakor Ripka főpolgármesternél tesz látogatást, az 1 óra 20 perces bécsi gyorsvonattal pedig elutazik Baden-Badenbe.

iroda ügymenete megcsappant, az ügyvéd súlyos anyagi gondok közé került és kénytelen volt apóstól pénzübeli segítséget kérni. Egy ideig az após segítette is vejét, de azután becsüztette ezt a támogatást. Dr. Révész akkor feleségével egy egyezett meg, hogy az Izabella-utcai lakást az értékes butorzattal együtt bérbeadja,

az asszony visszaköltözik vidéken lakó szüleihez, ő pedig nővérének lakásán huzza meg magát.

Igy is történt és az ügyvéd a Kazár-utca 4-6. számú házban tette ki ismét ügyvédi tábláját. De a gondok egyre jobban ránehezdedtek, a szerencsétlen ember usorások és zugügynökök kezébe került. Egy börtönviselt ügynök, aki tizenhat évet töltött különböző büncselekmények miatt fogságban, észrevette dr. Révész szorult helyzetét és rábeszélte, hogy fogadjon kaució alkalmazottakat. Az ügyvéd gondnoka volt a Kis János-u. 7. sz. bérházban, amelynek Klein Szerén newyorki

A ricinus-probléma megoldása a felséges izü

Spolicin hashajtó

krém vagy bonbon,

pedig 65 százalék tiszta ricinust tartalmaz, a ricinusolaj retteggett izének nyoma nélkül. Minden gyógytárban kapható!

lakos a tulajdonosa. A rovtomultu ügynök közvetítésével

egymásután alkalmazott házmestereket, akikről a legkülönbözőbb összegeket vette át kaució címén.

Ezeknek az összegeknek a felét az ügynöknek adta, másik felét lassanként saját céljaira használta föl. A szegény házmesterjelöltek hamarosan rájöttek arra, hogy *nincsen már se pénzük, se állásuk*. Egy darabig békés uton kérték vissza a kauciójukat, de az ügyvéd hiába szaladgált pénz után, hiába könyörgött jómódu apósának is, segítséget nem kapott és *a kauciókat visszatéríteni nem tudta*. Egy héttel ezelőtt a károsultak *tömegesen tették följelentést a főkapitányságon*. A detektívek kimentek a Kazár-utcai lakásba, ahol azonban azt a fölvilágosítást kapták, hogy

dr. Révész már néhány napja eltűnt és nem adott életjelt magáról.

Amikor híre terjedt annak, hogy Révész mi-

lyen súlyos ügybe keveredett, *ügyvéd-kollegái értekezletet tartottak és elhatározták, hogy megpróbálnak rajta segíteni*.

Összeadtak 6000 pengőt

és elmentek a főkapitányságra, ahol bejelentették, hogy nyomorában megtévedt kollégájukon segíteni akarnak és ezért *egyheti haladékat kérnek a kínos ügy rendezésére*.

A heti haladékat meg is kapták az ügyvédek.

Próbáltak újabb pénzeket előteremteni és *Révész apósát is fölkeresték vidéki birtokán, hogy legyen segítségükre*. A földbirtokos azonban egészen csekély összeggel akart csak hozzájárulni a mentési akcióhoz. Az egyheti haladék vasárnap letelt, amire a károsultak tömegesen jelentek meg a főkapitányságon és *kérték az ügy erélyes folytatását*. Mivel Révész közben ismeretlen helyre távozott, a rendőrség vasárnap *kiadta ellene az elfogató-parancsot*.

Szerdán félbeszakítják és csak decemberben folytatják a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalásokat

Lillafüred, augusztus 23.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Azokat a tárgyalásokat, amelyek a magyar és a cseh delegáció között folynak Lillafüreden, a kormányválság meglehetősen visszavetette. A magyar delegáció ugyanis, addig, amíg az új kormány meg nem alakul, csak föltételesen tárgyalhatott és nem mehetett bele végérvényes kijelentésekbe. Az új kereskedelmiügyi miniszter informálása után a tárgyalások ismét a rendes mederben folynak majd tovább egészen augusztus 26-ig. *Az idő rövidsége miatt természetesen szó sem lehet arról, hogy Lillafüreden most jussanak el a végleges döntésig.*

A tárgyalásokat előreláthatóan decemberben folytatják tovább

és valószínű, hogy a szerződés még az év végéig létrejön a két állam között. Itt tulajdonképpen nem új szerződés megkötéséről van szó, hanem lényegileg arról, hogy *a magyar-cseh vámháborút megelőző állapot ismét helyreálljon*, és az ezt megelőző kereskedelmi szerződés meghosszabbíttassék. Természetesen így sem szabad alábecsülni a lillafüredi tárgyalások jelentőségét, sem pedig azt a körülményt, hogy a tárgyalások eredményeként előreláthatóan visszaáll a „status quo ante”, miután *mindkét állam gazdasági élete elég érzékenyen érezte, hogy mit jelent a kölcsönös kereskedelmi forgalmat szabályozó megállapodás hiánya*.

A magyar-francia tárgyalások gyorsan és simán folynak

Ugyancsak Lillafüreden tárgyal a magyar delegáció a francia kormány megbízottaival. Ezek a megbeszélések nem vonatkoznak kereskedelmi szerződésre, hanem épp a magyar és a francia állam között létrejövő egyéves időtartamu *rekompensációs megállapodásról van szó, amelynek célja egyrészt a magyar gabonafőleség Franciaországban való elhelyezésének lehetővé tétele, másrészt a legtöbb*

kedvezmény elvének egyes speciális francia exportcikkre való kiterjesztése. E tárgyalások menete elég gyors és így remélhető, hogy *de Vienne* francia követnek keddre tervezett lillafüredi látogatása alkalmával

szor kerülhet a fontos megegyezés parafálására.

— A magyar-francia tárgyalások — mon-

dotta informátorunk — az ismeretes genfi program megvalósítására irányulnak, amely lehetővé tenné a dunai államok gabonafőleségének export utján való intézményes értékesítését. Ennek megfelelően a megbeszélések akörül forognak, hogy *Franciaország kötelezettséget vállalna gabonaimportszükséglete egy bizonyos hányadának Magyarországon történő fődözésére, míg rekompensációként egyes speciális exportcikkekre nézve kedvezményes magyar vámelhárítást élvezne*.

A megkötendő szerződés élettartama egy év

s a lejárat után esetenként szó lehet a megegyezés prolongálásáról. *A magyar mezőgazdaság szempontjából e megállapodás létrejötte igen kedvező volna.*

Vasárnap csecsemőholttesteket helyezett a szeged-rókusai templom Két szenteltvíztartójába egy örült

Szeged, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap reggel megdöbbentő események játszódtak le a szeged-rókusai plébániatemplomban. Már a kora reggeli órákban kezdtek a hívek a misére gyülekezni. Közben az egyik asszony a szenteltvízhez lépett és *borzadva vette észre, hogy*

a szenteltvíztartóban megfeketedett csecsemőholttest fekszik.

Nagy riadalmat keltett a hívők között a retentő fölfedezés és *a hátsó sorokban ülő asszonyok ijedten menekültek ki a templomból a látvány elől*.

Alig csillapodtak le az izgatott kedélyek, ismét rémes sikoltozás verte föl a templom csöndjét, mert

a másik szenteltvíztartóban is fekete csecsemőholttestet találtak.

A rendőrség megindította a nyomozást, de a késő esti órákig *egyetlen nyom sem vezetett a rejtélyes eset megoldásához*. Ekkor jelentkezett egy szemtanú, aki látta, hogy *kora reggel egy züllött külsejű férfi, hóna alatt egy nagy csomaggal, egyik szenteltvíztartótól a másikhoz oson*.

Kiderült, hogy ez az ember

Német István cipész, aki néhány nappal ezelőtt szabadult ki a szegedi elmeegógyintézetből.

Vasárnap Német azzal távozott el hazulról, hogy a bonctani intézetbe meggy barátjának holttestét megnézni.

Itt sikerült észrevétlenül ellopnia két, pre-

parálásra váró csecsemőholttestet, amiket azután a szeged-rókusai templom szenteltvíztartóiba helyezett el. Német ruháján *formalinnyomokat találtak* és öltözetének átható formalinszaga is bizonyítékul szolgált. Németet visszaszállították az elmeegógyintézetbe.

Aspanyol kormány és a Vatikán konfliktusa miatt lázadás készül Északspanyolországban

Madrid, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az északspanyolországi helyzetről vasárnap a spanyol köztársasági kormány több tagja nyilatkozott. *Maura* belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány

az esetleges fölkelési mozgalmaknak elejét akarja venni és ezért a katonai hadgyakorlatokat az ország északi részében tartja meg.

Burgos és *Valladolid* városokba máris nagy számú csapat érkezett, a lakosság körében pedig a katonaság és a csendőrség mindenütt *fegyverek után kutat*. — Ha a kormány a legutolsó napokban nem alkalmazott volna erélyes rendszabályokat — mondotta a kormány egy másik tagja —, *elkerülhetetlen lett volna a polgárháború kitörése*. A lelkesek nagy része megbarátkozott a köztársaság gondolatával, a magasabb egyházi méltóságok azonban, *Segura* primással az élükön, *a köztársasági rezsim legnagyobb ellenségei*. *A primás nemsokára látni fogja, hogy nem lehet az állam ellen büntetlenül izgatni.*

Ha a Vatikán továbbra is támogatja a köztársaság elleni törekvéseket, bekövetkezhetik a végleges szakítás a Vatikán és a spanyol kormány között.

Megnyitás előtt áll Budapest legszebben fölépített szórakozóhelye: a Femina

Néhány nap mulva egy új nevet fog bevilágítani a transzparens a pesti éjszakába: *Femina*. Ez lesz a neve annak az új szórakozóhelynek, amelyet már hónapok óta építenek a Révay-utcában. Impozáns díszítésben és modern stílusában fölülmul minden eddigi építkezést. Amit az építőművészet nyújtani tud, mind megtalálható a karakterisztikusan megalkotott helyiségben, amely *Erhardt Ernő* okleveles építőiparművész mesteri munkája. Az átépítés a befejezéshez közeledik és kialakul egy kedves, pompás kis helyiség képe, amely olyan, mint egy napp. Egy kis bonbonniére, a legcsodásabb architektúrában kiképzett sersesi porcellán. A gyönyörű vesztibül két oldalról széles márványlépcső vezet föl az emeletre. Oldalról kandelaberek világítják a bejáratot és balról a modern kényelem elengedhetetlen kellőké huzódik meg: a lift, amely a közönséget viszi az emeletre. Elegáns, angol stílusban megépített társalgó fogadja az érkezőket. A társalgóból lehet bejutni a tulajdonképeni mulatóba, amelynek nehéz selymekbe burkolt páholsorai egy kis kört alkotnak. A gazdagon díszített kupola, amelynek cirádaiban elrejtett villanyegők világítják az egész termet, egészíti ki a berendezést. Ennyit a mulató külszejéről. Az új szezonban meginduló legelegánsabb szórakozóhelynek vezetése is biztos kezekben fekszik.

Keleti Herman 37 évi tapasztalattal rendelkező varietéigazgató és *Czauner Ferenc* építették föl nagy reménységüket, a *Feminát* és minden jel arra mutat, hogy elérik céljaikat és a közönség elsőre kegyeibe fogadja a kedves és elegáns mulatót.

— Alkalmazkodni fogunk a mostani viszonyokhoz — mondja az egyik igazgató — és kevés pénzért mosolyt és meglepedést varázsolunk az emberek arcára. Azt akarjuk, hogy a polgári közönség is eljöhessen egy kis gondfelejtőre. Az eddigi szokásoktól is eltérünk, mert helyiségünkben művészetet nyújtunk. *Szabolcs Ernő*t bíztuk meg az első műsor összeállításával. Egy színes revüvel jelentkezünk a közönség előtt, amelyet *Harmath Imrével* irattunk meg.

A próbateremben a görlok még tanulják az új táncszámaikat. *Szabolcs* vezényel a művészi csapatnak. A munkások már az utolsó simításokat végzik és néhány nap mulva kinyitja kapuit a *Femina*.

HANNOVER Friedrichstrasse 7-8 Leánynevelőintézet „Haus Sonne“

Elismerten kiváló, egészséges fekvés Nyelvek, Zene, Irodalom, Háztartástan, Sport. Prospektusok kiadókiváltunkban.

Prés Lausanne: Tolochenaz Non Félicie Leánynevelőintézet

Egészséges fekvés. Individuális nevelés. Iskolai oktatás. Nyelvek, Zene, Sport: tenisz, lovaglás stb. Családias. Ritmikus tánc. Lelkiismeretes felügyelet. Az intézet igazgatója szeptember első felében Budapestre érkezik, amikor is készséggel nyújt intézetről részletes fölvilágosítást és a fölvetett kérdéseket személyes fölügyelete mellett kíséri otthonába.

Elveszti a nyugdíját, aki külföldön lakik!

Pénzügyminiszteri rendelet jelenik meg arról, hogy nyugdíjat csak Magyarországon élő magyar állampolgár kaphat

(A Reggel tudósítójától.) A parlamentben már sok szó esett arról, hogy a magyar állam milliókat fizet ki nyugdíj címén olyanoknak, akik állandóan külföldön élnek. Különösen a régi osztrák-magyar hadsereg magasrangú tisztjeire vonatkozott ez a panasz, akik Grácban, Klagenfurtban, Bécsben, vagy más osztrák városokban élvezik és költik el a Budapestről pontosan megküldött nyugdíjat, úgy, hogy ebből

egyetlen fillér sem marad magyar földön.

A pénzügyminiszterium a közeli napokban rendeletet fog kiadni, amely véget vet ennek a visszaszállás állapotának. A rendelet kimondja, hogy

a nyugdíjasok ezentúl csak akkor kaphják meg továbbra is nyugdíjukat, ha Magyar-

országon laknak és magyar állampolgárok, ellenkező esetben nyugdíj jogosultságuk véglegesen megszűnik.

Eddig évente 4 millió pengőt fizetett ki az állam a külföldön élő nyugdíjasoknak és ez a tétel az ország fizetési mérlege szempontjából is állandó passzívát jelentett. A most kibocsátandó rendeletnek az lesz a hatása, hogy a külföldön élő nyugdíjasoknak egyrésze külföldön marad, ahol olyan elhelyezkedést talál, amelyről a nyugdíjkezelvényért nem fog lemondani. Ezek elvesztik a nyugdíjat, amelyet így az állam megtakarít. A nyugdíjasok másik része, akiknek egyéb jövedelmük nincs, Magyarországra fog költözni és azt a pénzt, amelyet a magyar államtól kap, itt fogja elkölteni.

Tiltott műtétet végzett az unokanővérén, aki hashártyagyulladásra kapott és meghalt: ezért lett öngyilkos dr. Neuwalder Ernő miskolci orvos

Miskolc, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délután temették el nagy részvét mellett Neuwalder Ernő közbecsülésben álló miskolci orvost, aki pénteken hajnalban huszonnégy centigram morfiummal öngyilkosságot követett el és néhányórás agónia után, anélkül, hogy egy percet is magához tért volna, meghalt. A temetéssel egyidőben ért véget a rendőrség nyomozása is, amely világosságot derített a tragikus elhunyt orvos titokzatos öngyilkosságának hátterére. Két héttel ezelőtt Neuwalder doktort fölkereste rendelőjében unokahuga, Fodor Lipótné 34 éves mezőkeresztesi uriaszony. Az asszony elmondta unokabátyjának, hogy anyának érzi magát és

kérte, legyen segítségére abban, hogy a gyermek ne szülessék meg.

mert három életben levő gyermekének eltartásáról sem tud gondoskodni. Az orvos elzárkózott a kérés teljesítése elől, úgy, hogy unokahuga sirva távozott a rendelől. Három nap múlva az asszony újra megjelent és

öngyilkossággal fenyegetődzött, ha unokabátyja nem teljesíti kívánságát.

Neuwalder doktor ekkor már nem tudott ki térni Fodorné könyörgése elől. Az asszony a műtétet követő napon jól érezte magát, úgy, hogy az orvos 17-én családjával a fővárosba

utazott, ahol a Szent István napját akarta eltölteni. Augusztus 20-án reggel azonban sürgőnyt kapott, amely közölte vele, hogy

Fodorné állapota válságosra fordult

és hozzátartozói kéri, hogy sürgősen térjen haza Miskolcra. Az orvos nyomban vonatra ült és közben Mezőkeresztesről Miskolcra vitték nagybeteg unokahugát is. Fodornét Miskolcon dr. Bender Béla orvos vizsgálta meg s megállapította, hogy

előrehaladott hashártyagyulladásban szenved és menthetetlen.

Fodornét még késő este haza akarták szállítani Mezőkeresztesre, a mentők azonban nem vállalkoztak az éjszakai utra és az asszony Bender rendelőjében maradt, hogy ott várja meg a reggelt. Neuwalder hazaérkezve, itt látta viszont betegét. Az orvos éjjel után 2 órakor hazament lakására, de már hajnali 4 órakor telefoncsörgés riasztotta föl; Bender remegő hangon értesítette kollégáját, hogy

Fodorné meghalt.

Dr. Neuwalder erre letette a telefonkagylót, átment abba a szobába, ahol betegeit szokta fogadni és itt követte el az öngyilkosságot, amely előtt mindenki értetlenül állott. A rendőrség csak két napnyi nyomozás után vette észre az összefüggést Fodorné halála és az orvos tragédiája között.

Gróf Eszterházy Ferenc és gróf Wenckheim Dénes Áru- és Olajkereskedelmi Részvénytársaságának tündöklése és bukása

Elrendelték a csődöt a két dús gazdag arisztokrata vállalata ellen

(A Reggel tudósítójától.) Néhány héttel ezelőtt föltűnést keltett az a hír, hogy Eszterházy Ferenc gróf tatabányai hitbizományának jószágkormányozóját, báró Neuenstein Ferdinándot hirtelen fölfüggesztették állásától és összes szerződéseinek fölbontásával, minden végkielégítés nélkül ugyiszólván órák alatt menesztették a mai Magyarország egyik legjövendőbb államából. Az elbocsátott jószágkormányzó, aki nyugalmazott osztrák katonatiszt, a fölfüggesztése és elbocsátása nyomán támadt kavarodásban kényszerű távozásának okául egy nyilatkozatban azt hozta föl, hogy bűnc mindössze az, hogy egy olajvállalkozása balul ütött ki és a kormányzása alatt álló hitbizományi uradalomnak ezáltal valóban tetemes károkat okozott. Három évvel ezelőtt történt, hogy az Altalános Olaj- és Árukereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója és főrészevényese, Escher Ferenc fölkereste Mészáros Gyulát, Wenckheim Dénes gróf vésztől uradalmanak jószágigazgatóját azzal az ajánlattal, hogy a vezetése alatt álló Olajkereskedelmi Részvénytársaságot vegye meg. A vezérigazgató előadta, hogy az uradalomnak, amely maga is nagy olajfogyasztó, rendkívüli üzleti lehetőségeket kínál egy ilyen vállalkozás, amely saját használatra, rezsiárban szállíthatná az olajat s

esetleg más uradalmakkal való kapcsolatok révén tetemes anyagi hasznot is mutathatna föl. Mészáros Gyulának tetszett az ötlet és érintkezésbe lépett a tatabányai uradalom akkori mindenható kormányzójával, Neuenstein báróval, aki ezen az uradalmon kívül a devecei és pápai Eszterházy Tamás-féle uradalmak jószágkormányzója is volt és följajánlotta neki, hogy társként lépjenek be a nagy haszonnal kecsegtető vállalkozásba. Az olajüzlethez vajmi keveset értő Eszterházy Ferenc és Wenckheim Dénes grófok beleegyezésével a két jószágkormányzó csakhamar nyélbe is ütötte a vásárt és

170.000 pengőért megvásárolták Escher Ferentől az Altalános Olaj és Árukereskedelmi Részvénytársulat keretét.

A Gresham-palotában levő irodában csakhamar élénk forgalom kezdődött, autók autók hátán állott a palota előtt, maga a részvénytársaság egyedül négy autót állított be, amelyen végiglátogatták az ország olajfogyasztó közönségét. Nagy üzleti tervek bontakoztak ki, a két igazgató aranyhegyekkel kápráztatták el gróf urát, a nagy olajforgalmi serénykedésben mindössze az volt a hiba, hogy

a 170.000 pengő vételáron kívül az ariszto-

krata olajtársulatnak egy krajeár forgótörkéje sem volt.

Ehhez járult igen súlyosítón az a körülmény, hogy a két jószágigazgatónak szintén nem volt jártassága az olajüzlet rejtelmeiben s így a társulat csakhamar nehézségekkel kezdett küzdeni. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a 170.000 pengőért vásárolt részvénytársasági keret, amely jórómán csak az irodahelyiségekből és azok butorzatából, valamint a szükséges nyomtatványokból és tintatartókból állott,

alig ér többet néhány ezer pengőnél

és a régen lappangó csődben álló vállalatnak fönnálló és átvett terhei azonban a horribilis vételáron fölülsz terheltek meg az új alakulást. Mintegy 400.000 pengőre rugott összesen az az összeg, amelyet a két arisztokrata jószágkormányzóik olajvállalatába befektetett, amikor az egyre rosszabbodó gazdasági viszonyok nyomása alatt

a két gróf a további finanszírozást megszüntette.

Igy történt, hogy az elmúlt héten egy azóta már megszünt külföldi autógyár kérésére egy, még az Escher-rezsim által megrendelt, de a Wenckheim-Eszterházy-rezsim által át nem vette autót vételára fejében az ítéltábla megnyitotta a csődöt az Altalános Olaj és Árukereskedelmi Részvénytársaság ellen. A részvénytársaság egy fölfolyamodásában az elrendelt csődre vonatkozó bírói határozatnak megsemmisítését kérte a felsőbb bíróságtól és a közeli napokban fog eldőlni, hogy vajjon az arisztokrata olajkereskedelmi részvénytársulat tovább folytatja-e működését, vagy végleg befejezi földi pályáját...

Gyújtogatás Károlyi miniszterelnök birtokán

A kár 12.000 pengő

Debrecen, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Nagy tűz pusztított szombaton délután gróf Károlyi Gyula aradványpusztai birtokán, amely Nyiradony község határában fekszik.

A tűzvész által okozott kár 12.000 pengő.

Három óra körül értesítették a debreceni tűzoltóságot, amely Jakabinyi Imre vezetésével nagy fölkészültséggel és teljes felszereléssel azonnal a helyszínre robogott. A tűzoltóság megérkezésekor már két óriási árpaasztag, négy szalmakazal és egy egész cséplőgépgarnitúra állott lángokban. A tűzoltók munkáját az erős szél nagyon megnehezítette és csak három órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A csendőrség nyomában megindította a nyomozást, hogy a tűz okát kiderítse. A két lehetőség közül, amire gondolnak, az egyik az, hogy a tüzet egy cséplőgép kikapott szikra okozta. A kihallgatott kázankezelő vallomása szerint ez nem lehetséges, mert a cséplőgép kéményére szikrafogó volt szerelve. Valószínűbbnek látszik tehát a másik föltevés, hogy

gyújtogatás történt.

Emellett szól az is, hogy négy nappal a tűzvész előtt gyanús alakok ólálkodtak a birtokon. A csendőrség eddig két gyanúsítottat vett őrizetbe.

Ez a hét jól kezdődik!

ha megnézi

A rádióriporter

című remek, németül-beszélő vígjátékot

Buster Keaton, Ramon Novarro
Nora Gregor, Adelphe Menjou,
Paul Morgan és Oscar Strauss
főszereplésével a

RADIUS METRO

FILMPALOTÁBAN

Előadások 2-6-ig folytatódólagosan, azután 6, 8, és 10 órákor, vasárnap 1-4-ig folytatódólagosan, azután 4, 6, 8 és 10 órákor. 800 ülőhely, 1 pengőtől 2 pengőig

Bethlen-téri Színpad évadnyitó előadása

pénteken, 28-án, este 9 órákor. — Pénztári telefon: József 443-76

HIREK

Királyok királya: a megvetett pénz

— Irta Krúdy Gyula —

Nincsen olyan király, de talán még nő sem ezen a világon, aki annyi galibát tudott volna csinálni, mint a pénz csinál egy évtizede még ezen az árva kis Magyarországon is. Mi abban nőttünk föl, hogy a pénznek csak egy másodrangú, szükséges rossz szerepet szabad betölteni, de különben a művelt emberek előtt csak megvetésre érdemes. Ezt hallottuk apáinktól, ezt tanultuk az iskolában, a társadalomban: mindazok, akik a 19. századból jöttek. Most aztán előállt a pénz és megmutatta az elkultúrásodott világnak, hogy mit tud ő voltaképpen. Egy olyan fejezetét írta be történetében az emberiség históriájába, amelyről fogalmuk se lehetett. A pénz megmutatta, hogy királyok királya.

*

— Don Kihóte harmadik útja, ha ma csinálná, nem az elátkozott kisasszonyok kiszabadítása érdekében, vagy más hasonló lovagregények eljátszására irányulna, hanem a pénz megszerzésére — mondja az olvasmány, amelytől tanácsot kérünk a nehéz időkben.

— Ugyancsak a pénz előteremtésére indulnának a kereszteslovagok, akik a szentföldért harcoltak és a történelem többi lovagjai is, akik királyokért, hitekért, eszmékért, nemzeti szabadságért, de néha csak a háboruszkodás művészetéért vitték vásárra a bőrüket, kockáztatták az életüket, gyűjtötték a sebeket és a harci kalandokat: manapság, ha élneek, ugyancsak a pénz meghódítására tennék szabályjukat, mert ő lett az a hatalom, amely mindnyájunk fölött uralkodik — mondja a mindennapi élmény —, amely megvilágítaná előttünk sorsunkat.

Amiről a filozófusok, a bölcsek elmék, az idealisták századokon át sohasem álmodtak; aminek ellenkezője volt minden műveltség, fölvilágosodottság; amit megvetett, mint valami babonát az emberiség magasba törő lelke: a pénz hatalma lett urrá a világon. Szinte századok bölcsességének és gondolkodásának eredményeit jelentő tornyokból zuhantunk alá a hétköznapi világba, amikor kiderül, hogy az életnek legértékesebb része a pénz, holott ezt még tegnap, tegnapielőtt jóformán senki se merete bevallani.

Emlegettük őt, mint az emberi élet megvetettjét, amely aljas bűnöknek, hibáknak, jellemtelenségeknek inkább okozója még a romlott nőnél is. Emlegettük, mint átkozott életmegrontót, bűnrecsábitót, alkalomszínalót, ártatlanság árát, Judás díját, hűtlenség okozóját, szemérmelenség előidézőjét, bűnök öreganyját, jellemek megrontóját, az utcán heverőt, gyilkosságszerzőt, lelkek elsététitőjét. Emlegettük őt, mint téboly és gonoszság szülőjét, jámborság megtörőjét, hitek összeomlasztóját, kufárok eszközét, kalmárok verejtékét, uzsorások szolgáját, nők megrontóját, férfiak hamis utmutatóját, ládák bűdös fiát, ragályok terjesztőjét. Szennyes markok zsákmányát, kalandok célját, hörtön felé vívő ut kövezőjét, jószándékok megrontóját, a hóhér díját, az akasztófák szállítóját, a halál barátját, a pokol kapukulcsát és angyalok megrágalmazóját. Nem volt olyan emberi csufság, amit a pénzre rá ne mondottunk volna, hogy magasba törő életünket minél jobban eltávolítsuk büvköréből. Nem volt olyan aljasság, amit a pénzről föl ne teteleztünk volna. A lelkek harca éppen olyan örökös volt ellene, mint az ördög ellen.

*

Most pedig, amikor azt hittük, hogy a pénz többé sohasem emelkedhetik az emberi lélek és gondolat fölé, visszakergettük őt megillető helyére, a szükséges, megtört rosszak közé, a

BECIVA Beketow Cirkusz Varieté
Városliget. Telefon: Aut. 18-2-35

Naponta este 8 órakor és minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor

AZ ÓRIÁSI AUGUSZTUSI MŰSOR!
Szenzációk szenzációja!

pokol tornácába: most a pénz lett legkegyetlenebb királya az életünknek, szinte letörli a csillagos eget felőlünk, elsüllyeszti a gondolatokat, embert eszik, lelket iszik és miután a vér már elfogyott belőlünk, könnyet omlaszt mindenütt, amerre világhódító útjában megy. (1931 augusztus 23 éjszakáján.)

— Borus idő... A Meteorológiai Intézethez vasárnap beérkezett jelentések szerint egész Európában esős és szeltes az idő. A Meteorológiai Intézet vasárnap délelőtt a következő prognózist adott ki: *Csendes, továbbra is túlnyomóan borult és főként a Dunántúlon esős idő, a hőmérséklet lényeges változása nélkül.*

— Színpadi szatíra miatt vérengzést rendezett három férfi egy athéni színházban. Athénből jelenti *A Reggel* tudósítója: Szombaton este az egyik revüszínházban szatirikus darabot játszottak s a színpadon egyik színész a *Karapanagiotti-kormány egyik miniszteréről gunyverset* szavalt, amikor három férfi ugrott föl a színpadra s vadul *lövöldözni kezdett*. A színész idejében a kulisszák mögé ugrott és sértetlen maradt, három színpadi munkás azonban súlyosan megsebesült s az egyik kórházbaszállítás közben *belehalt sérülésébe*. A merénylőket a nézőtérben tartózkodó rendőrök elfogták és nagynehezen megmentették őket a közönség haragja elől.

— Két ismert belvárosi kereskedőt súlyos autószerencsétlenség ért Martonvásár mellett. Vasárnap *Farkas György*, akinek a Váci-utca 12. szám alatt előkelő női divatüzlete van, autóturán volt *Dubány Lajossal*, aki a Kigyó-utca 4-6. szám alatti üzlet tulajdonosa. Martonvásár közelében *egy szembejövő kocsit, amelynek fékje és kormányja elromlott, nekiszaladt Farkasék autójának, amely fölborult és utasai az országútra zuhantak. Legsúlyosabban Farkas Györgyné sebesült meg, férje csak kisebb zúzódásokat szenvedett, Dubányéknak pedig nem esett komolyabb bajuk. A balesetet okozó autó utasai sértetlenek maradtak. Farkasné egy szembejövő kocsit nyomban beszállította az Új Szent János-kórházba, ahol műtétet hajtottak rajta végre. A kórház jelentése súlyosnak mondja az uriaszony állapotát, de remélik, hogy sikerül az életnek megmenteni.*

— Báró Hatvány Józsefnét meglopták a prágai pályaudvaron. A vasárnapi lapokban az a hír jelent meg, hogy báró *Hatvány Ferencnének* a prágai Masaryk-pályaudvaron, amidőn hálófülkéjébe szállt, ismeretlen tolvaj *ellopta a készletét. A készletében 6000 líra, 300 francia frank és 4000 csekkorona volt. A Reggel* a hiralással szemben megállapítja, hogy a *tolvajtás áldozta nem Hatvány Ferencné, hanem báró Hatvány Józsefné, aki vasárnap már visszaérkezett Budapestre. A báróné néhány hétig Marienbadban üdült és onnan hazatérve, utazott Prágán keresztül, ahol átszállás közben lett a vasúti tolvajtás áldozata.*

— Négy óceánközös gyorsasági versenyében a német „Columbus” győzött. Londonból jelentik: A német „Columbus”, a francia „Paris”, az angol „Homeric” és a holland „Statendam” óceánjárók a múlt vasárnap egy időben indultak el a *newyorki kikötőből. A hajók egymás közt versenyre keltek az átkelésben. A cél a plymouthi kikötő volt. Elsőnek a német „Columbus” futott be. A „Paris” 18 órával később érkezett a kikötőbe. A francia hajót követte a holland gőzös, utolsónak a „Homeric” futott be.*

— Két férjholtestet fogtak ki a Dunából. *Esztorgomból* jelentik: *Süttő* mellett kifogták a Dunából egy 175 centiméter magas férjholtest. Alig tették partra, *újabb férjholtestet* sodort a parthoz a víz. Egyiknek személyazonosságát sem sikerült megállapítani.

— Ma tárgyalják le véglegesen a Nemzeti Színház tagjainak fizetésredukcióját. Ma délelőtt értekezlet lesz a kultuszminiszteriumban Mészáros államtitkárnál, amelyen végérvényesen tárgyalják az állami színházak művészi személyzetének fizetésredukcióját. Az értekezleten természetesen résztvesz dr. *Hevesi Sándor*, a Nemzeti Színház igazgatója is, akinek tervezetét a Mészároséval összhangba hozni a mai értekezlet legfőbb feladata lesz.

— A bécsi rendőrség a horvát emigránsok szervezkedését nyomozza. *Bécsből* jelenti *A Reggel* tudósítója: A bécsi rendőrigazgatóság szombaton és vasárnap több horvát emigránst hallgatott ki a *zimonyi bombamerénylettel kapcsolatban. Kremsics* horvát emigránsnál revolvért találtak és ezért letartóztatták. A rendőrségi eljárás után a letartóztatott horvát emigránst *kitoloncolják Ausztriából.*

— A vasárnap életuntja. *Huszár Ilona* háztartásbeli leány Gát-utca 32. szám alatti lakásán ismeretlen méreggel öngyilkossági kísérletet követett el. Kórházba vitték.

— Társadalomgazdasági világgkongresszus lesz Amsterdamban. Nagyjelentőségű társadalomgazdasági kongresszust rendez a hét folyamán Amsterdamban az *Ipari Viszonylatok Nemzetközi Egyesülete*. Az értekezleten a munkanélküliség, a szövetkezeti mozgalom és a nemzeti tervgazdálkodás kérdése kerül megvitatásra. Külön érdekessége a kongresszusnak, hogy Európa és Amerika szakértői ez alkalommal hívták meg először tárgyalásukra Szovjetország képviselőit.

— Teleszky. *Teleszky János*, Tisza volt pénzügyminisztere kétségtelenül azok közé tartozik, akiknek ebben a kiábrándult országban még hangjuk és visszhangjuk, hitelük és nimbuszuk van. Köztudomású volt, hogy a 33-as bizottság ülésén megsemmisítő bírálatot mondott a kormány pénzügyi és gazdasági politikájáról és teljes pénzügyi programot adott az államháztartás szanálásáról. A volt pénzügyminiszter magáéva tette az ellenzéki politikusok évek óta hangoztatott kifogásait, kritikáit és vádjait, tehát nemcsak egyéni nagy kvalitásai miatt, de parlamenti szempontból is a legalkalmasabb személyiségnek tartották arra, hogy kivezesse az országot a mai krízisből. A távozó Bethlen is elsősorban Teleszky Jánost ajánlotta utódjául, de a volt pénzügyminiszter *küért a kormányzó megbízatás elöl*. Ugyancsak őt választotta pénzügyminiszternek *Károlyi Gyula*, a designált miniszterelnök, de Teleszky újból *nem-et* mondott. A közvélemény aligha érti meg Teleszky bölcse megfontoltságát. Aki teljes személyi súlyának latbavetésével kemény kritikát mond a parlamentet helyettesítő országos bizottságban, *az álljon is helyt, amikor érvényt szerezhet a maga tiszteletreméltó és egyedül a közérdeket szolgáló fölfogásának!* Olyan ingamértelen időket, olyan keserű pillanatokot élünk, olyan fenyegető az árvízveszedelem, hogy kényelmi vagy óvatossági szempontból ki nem állni a gátra, annak, akit egy ország közhangulata oda kíván, szinte jóvátehető mulasztás. *Sőt ennél is több.*

— Háromszáz örökös kongresszusa Pöstyénben a 40 millió fontos D'Aquilar-hagyatékért. *Pöstyénből* jelentik *A Reggel*-nek: Vasárnap tartották meg *D'Aquilar Mozes Rafael* lord fantasztikus hagyatéka ügyében a hónapok óta beharangozott első „örökös-kongresszust”. *Háromszáz örökös képviselőjében majdnem negyvenen jelentek meg az összejövetelen, hogy döntsenek a múlt század közepén elhunyt, dúsgazdag londoni bankár negyvenmillió fontos hagyatékának sorsáról.* Leszámoltjai között egyesek Csehszlovákia költöztek, a család egyik ága viszont a magyarországi *Mágoos* községbe származott el és itt a *D'Aquilar* név helyett az *Agular* nevet kezdte használni. *Az örökségre bejelentette igényét koudenhove Kalerghi gróf, a német európai mozgalom vezére is és részt követelnek maguknak az örökségből a báró Grödl-család tagjai is.*

— Luminál, sósav és szublimát keverékével mérgezte meg magát két fiatal leány. Miskolcra jelenti *A Reggel* tudósítója: Miskolcon, ahol az utolsó négy nap alatt tizenhétet kísértek meg öngyilkosságot, vasárnap újabb szerelmi tragédia történt. A reggeli órákban az Avas-hegy ugrynevezett Kühne-pihenőjében eszméletlenül találtak egy padon két testvért: *Molnár Katalint és Margitot*, akik 17-18 éves leányok. Mellettük a földön üveg hevert, amelyben még maradványait találtak. Molnár Katalin a kórházban magához tért és elmondta, hogy néhány hónap óta egy fiatal kereskedősegéd udvarolt neki. *A kereskedősegéd nővére is megszerette és mint-hogy egyikük sem akart a fiatal emberről lemondani, de testvérét sem akarta egyikük sem boldogtalanítani tenni, elhatározták, hogy együtt fognak meghalni. Luminál, sósavat és szublimátot kevertek össze egy literes üvegben, kimentek az Avasra és a szublimát üveg tartalmát kiitták. Molnár Katalin jobban érzi magát, nővére vasárnap estig nem tért eszméletre és fölgyógyulásához kevés a remény.*

— A debreceni botrányról során megemlékeztünk egy színész öngyilkosságáról is. Most arról értesülünk, hogy annak a köztisztviselőnek álló, előkelő családból származó fiatalembernek, akire a tudósítás célzott, sem a debreceni botránypörhöz, sem a színész öngyilkosságát kísérletéhez *semmi köze sincsen*, mert az öngyilkosság kizárólag művészi becsúszásban való csalódás volt.

— A Budapesti Nemzetközi Vásár annak közlésére kéri *A Reggel*-t, hogy *Tónay Elemér*, a Székely Hét pénzügyminisztere, *négy év előtt történt elbocsátásáról*, mint alkalmazott állott a vásár szolgálatában, *de itt igazgatói teendőket sohasem végzett.*

— Jól dolgozik a Dohányjövődék. Mint az ország legnagyobb ipari üzeme, szoros kapcsolatot tart fenn a dohányzó milliókkal. Igyekezik elcseni a közönség óhaját, mindig új-meg új szivar- és cigarettakreációkkal kedveskedik, de óber szemmel figyeli a külföldi újításokat is. Így vezette be a múlt évben az egyedül megbízható, elektrotermikus nikotinesökkentést is, hogy az egészségüket felték számára is lehetővé tegye a kiváló dohányjövődéki gyártmányok elfüstölését. A Nikotex-dohánygyártmányok nagyserüen beváltak, napról-napra gyarapodik fogyasztásuk, úgy, hogy ma már hatalmas tábor esküszik a Nikotexre.

Zugligeti

„Semmering” gyógypenzió

Budapest legszebb, legolcsóbb üdülőhelye. Ős fák-kal körülvett parkkal, pormentes, tiszta hegyi levegő, központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz minden szobában. Elsőrendű diétás ellátás napi 4-szeri étkezéssel: orvosi főlgyelet. Külön hónapos szobák. Budakeszi-ut 32. szám, vagy Zugligeti-ut 19. szám alatt, 81-es számú villamosmegállónál. Telefon: Automata 644-27.

Szombaton készült el a szakértők jelentése a Koráb és Toplák-féle zabszállítási ügyben

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton nyújtották be a budapesti vegyesdandár bíróságon véleményüket a Koráb és Toplák-féle zabszállítási bűnügy szakértői. A nagy föltűnést keltő és már hosszabb ideje húzódó ügy szakértői véleményei több mint száz gépirásos oldalt tesznek ki. A katonai vádlottakkal szemben szeptember végén, vagy október elején kezdik meg a végtárgyalást és ugyanakkor állnak bírák elé az ügy polgári vádlottai is.

— Betörőt fogott a házmester egy orvos lakásán. Vasárnap este felé a Váci-ut 115. számú ház fölüglője gyanús zajt hallott dr. Ernszt Ernő orvos lakásából. Tudta, hogy a lakás bérlejtje nem tartózkodik Budapesten. Mindjárt becsukta a kaput és egy rendőr kíséretében fölvetett a lakásba, ahol betörőt találtak. A munkaközben meglepett betörőt, akinek Balla József a neve, letartóztatták.

— 100 kommunista teherautón a szakadékbá zuhant, 28 súlyosan megsebesült. Berlinből jelentik: Egy pótkocsis teherautón vasárnap reggel 100 kommunista utazott Wuppertalba egy sport- és kulturálnepélyre. A fék fölmondta a szolgálatot, a pótkocsis leszakadt és fölfordult. Huszonnyolc utas súlyosan megsebesült.

— A vasárnap megtartását követelte a protestáns diákszervezetek kecskeméti nagygyűlése. Kecskemétről jelentik: Vasárnap fejezték be Kecskeméten a Keresztény Ifjúsági Egyesületek monstregyűlésüket a részvevővel. Hegedűs Lőránd, Muraközy Gyula kecskeméti lelkész, Ferenczy Károly és Enyedy Andor miskolci lelkész voltak a gyűlés nevezetesebb előadói. Vasárnap reggel a református templomban dr. Kapi Béla evangélikus püspök mondott beszédet, az evangélikus templomban György Elemér győri református lelkész prédikált. A Kossuth-szobor előtti gyűlést Fáy István főispán nyitotta meg és Kapi püspök határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben a nagygyűlés megállapítja, hogy a vasárnap megszentelésének elhanyagolása akadályozza a magyar ifjúság testi és lelki fejlődését.

— Az udvarló lefogta a férjét, az asszony pedig baltával agyonverte. Miskolcra jelentik: Nagycsécs községben Somossy József gazda felesége szombaton este bejelentette a csendőrségen, hogy férjét veszedelmes közben baltával agyonütötte. A csendőrség megállapította, hogy Somossy egy nappal előbb elbocsátotta szolgájától Bujdosó Pál bérst, aki feleségének udvarolt. Bujdosó szombaton este visszatért volt gazdájához, földrepererte és addig tartotta a földön, amíg a gazdát felesége öt hatalmas baltacsapással agyonverte. A gyilkosság mindkét tettesét letartóztatták.

— Halálozás. Engelberth Károly gyógyszerész, az OTI számvizsgálója, 33 éves korában Sátoraljaújhelyen elhunyt. — Székér Pál uradalmi főzsigorhelyelöt nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára Kétegyháza. — Gyurkó Lászlóné, született Guzikovszky Mária életének 31-ik évében elhunyt. Temetése augusztus 24-én délután 4 órakor lesz a Kerepesi-temető halottasházában.

— „Elérkezett az idő a jóvátételi kérdés revíziójára!” Londonból pelenti A Reggel tudósítója: A „The People” című hetilap „Tünjenek el a háborús adósságok” címmel a jóvátételi problémáról érdekes cikket közölt, amelyben többek közt a következőket írja: „Államháztartási költségvetésünk nehézségei folytán megfeledezünk arról, hogy minden bajunk a háborús adósságok az okai. A válságot nem lehet megoldani az adók emelésével, a fizetések csökkentésével és a vámfalak emelésével. Ezek az intézkedések megnyomoríthatnak bennünket, de nem segítenek. Az egyéves Hoover-moratórium nem lesz elegendő a világválság áthidalására. Ha a gazdasági válságot nem akarják még jobban kimélyíteni és meghosszabbítani, elérkezett az idő a jóvátételi kérdés revíziójára.”

— Orvosi hírek. Dr. Völgyesi Ferenc szabadságáról megérkezett, hipnózis-terápiái rendelését folytatja. Wekerle Sándor-utca 19. — Dr. Hegedűs Miklós urológus, a „Teleia” főorvosa, újból rendel II. Zsigmond-utca 1. II. 19. Telefon: 513-69. — Dr. Simon Béla egyetemi magántanár, fogorvos, rendelését új rendelőhelyiségében, IV. Kigyó-utca 4. II., megkezdte. Telefon: 883-80. — Dr. ifj. Bóniss Ferenc a fogorvosok párisi világkongresszusáról Budapestre visszaérkezett és rendelését folytatja. (IV. Türr István-utca 9, Váci-utca sarkán. Telefon: 815-29.)

— Trencséntelep-fürdő második nagy fürdőházát a szociális rheuma elleni küzdelem szolgálatába állította. Trencséntelep gyógyfürdő igazgatósága az idén fölépített második nagy modern fürdőházának összes emeleti helyiségeit ösztől tavaszig kórházaszerű intézettel alakítja át, ahol különösen súlyos rheumában szenvedő vagyontalan betegek fognak fölvetelt nyerni. Ugyancsak Trencséntelepen új orvosi továbbképzőtanfolyam is létesül, amelynek tárgya a rheuma-elleni kezelés lesz.

— Megjelent a gyógyszerpiacon a legideálisabb, egyszerűsített a leghatásosabb hashajtó, a „Spolicin”-krem, vagy bonbon. Ezen hashajtó már az ósidők óta ismert ricinuszolajat tartalmazza 65%-ban annak minden kellemeit és rettegést mellőző nélkül. Közindomásu, hogy a ricinusz a legegészségesebb és legártalmatlanabb hashajtó, így tehát ma is minden versenyen fölül áll.

— A Prágai Nemzetközi Őszi Arumintavásár ez idén is a közép-európai gazdasági érdeklődés középpontja. A vásáron a szokottnál nagyobb mértékben képviseltetik magukat külföldi államok is. Önálló kiállításokkal szerepelnek Jugoszlávia, Lettország, Litvánia, Egyiptom és Kelet-India.

Kis pesti notesz

1.

Hetvenháromeves korában, mint a villámsujtotta tölgy, a föld porába omlott egy férfi, a régi Magyarország egyik legmarkánsabb, legregényesebb viadóra, Rakovszky István nyugalmazott ulánuskapitány, titkos tanácsos, császári és királyi kamarás, a koalíciós képviselőház volt elnöke, az első magyar nemzetgyűlés volt elnöke s néhány napig IV. Károly király miniszterelnöke. A magyar politikai aréna kevés ilyen gladiátort látott, akinek büszkesége, nemes hevülete, önfölközlő harciassága, szikrázó temperamentuma és makulátlan karaktere még ellenfeleit is lefegyverezte és személye iránt tiszteletre parancsolta. Tölgy volt Rakovszky István valóban, akinek dereka a halál ölelése alatt hajlott meg először, ugyszólván földi életének utolsó pillanatában. A volt tiszt villámlo szemekkel és dörgő hangon ostromozta a közös hadvezetőség hibáit s nem törődik azzal sem, hogy a don quichote-i harcban a kamarási kulcsa forog veszélyben. Mint a nemzetgyűlés elnöke, ő veszi ki Magyarországot megválasztott kormányzó-jától az államfői esküt, majd később lemond, mert a miniszterelnököt is rendretasítja az akkori idők lázas parlamenti atnyosférfijában. A királypuccs alatt bebörtönzik, utána visszavonul a politikai élettől s nagyszemeci birtokán él... Három héttel ezelőtt utonállók támadták meg a Jánoshegy tetején a feleségével sétáló Rakovszkyt; a 73 éves „bölény” fölemelte vastag sétabotját s az utonállók szétszaladtak. Egyszer láttam, zuhogó esőben, kukoricánadrágban és zsakettben a Vilmos császár-uton. Rakovszky a kukoricánadrágos, zsakettes dresszben is nagyur volt, romantikus alakját el nem felejttem soha...

2.

Ma délelőtt bucsuzik Bethlen a miniszterelnökség tisztviselőkarától. Dr. Kassay Farkas Béla miniszteri osztálytanácsos, a volt miniszterelnök személyi titkára, aki 11 évig szolgált egyfolytában Bethlent, miniszteri tanácsosi címet kap, a népszerű, tudós dr. Hlatky Endre pedig, aki címzetes titkár volt, valóságos titkár lesz. (Pechje van, mert éppen soron volt az előléptetésben amugy is.) Bethlen holnap, kedden utazik le a feleségével együtt Inkére, ahol azonban csak rövidebb időt szándékozik eltölteni. Hír szerint több heti üdülésre az Adriára készül.

3.

Isabella főhercegnő állapotában a javulás véglegének tekinthető. A főhercegnő szombaton kissé idéges volt, úgy, hogy férjét, Frigyes főherceget, aki egy Magyaróváron sajátkezűleg levágott rózsacsokorral jelent meg a szanatóriumában és fiát, Albrechtet sem fogadta, de vasárnap már annyira au bonumeur volt, hogy kezelőorvosának, aki épp a pulzusát vizsgálta, a következő eredeti megjegyzést tette: Wissen Sie, Herr Oberarzt, was meinen Puls anbelangt, bin ich wie eine Löwin...

4.

Igazi pesti kis notesz: egy pesti fiskális elvállalta egy ügyfelének honosítási ügyét. Az ügyfél, egy hölgy, formálisan rimánkodott az ügyvédnek, hogy az istenért, intézze el valahogy az ügyet, kerüljön, amibe kerül. „Legyen nyugodt, nagyságos asszonyom, minden körülmények között el fogom intézni!” — felelte az ügyvéd. — A fél megnyugodva távozott, de az ügy csak nagyon nehezen, illetve sehogy sem ment, bár az ügyvéd Ponciustól Pildtusig mindent és mindenkit megmozgatott. Amikor aztán végérvényesen kátyuba jutott az ügy, fogta magát és diszpenzációval elvette az ügyfelet feleségül. Persze válnak, össze sem költöz-

tek, de az ügyvéd betartotta az ígérését: elintézte az ügyet...

5.

Moszkvából jelentik a Notesznek: Az idegeneknek berendeztek egy „American bar”-t, természetesen prohibíciós amerikai arakkal de ezzel szemben tökéletesen. Harmincöttagu cigányzenekar működik benne, amelyben igen sok ottmaradt magyar hadifogoly is játszik...

6.

Három aktuális politikai hír. Szerdán este, aznap, amikor az esti lapokban a Bethlen-kormány lemondása és Károlyi Gyula grófnak miniszterelnökké való designálása megjelent, a designált miniszterelnök a Pilseni-söröcsarnokban vacsorázott hármában, Papp Géza báróval és Esterházy Móric gróffal. Károlyi Gyula szerette volna, ha Papp Géza a kereskedelmi vagy a pénzügyi tárcát vállalja, de Papp Géza semmiképpen sem akart tárcát vállalni, így nem is ő, hanem unokatestvére, Ivády Béla lett helyette miniszter, ő kapta a földművelésügyi tárcát. A Pilseni-vacsora történetéhez tartozik még egy kis jelenet: Muki, a Váci-utca ismert rikkancsa nagy derendőciával rohogott végig az asztalok között, mindenkinek hangos szóval kínálva a lapokat: „Bethlen megbukott, Károlyi Gyula az új miniszterelnök!” Károlyi, aki még a nyilvános szereplésnek — pláne ehhez a fajtájához — nemigen szokott hozzá, egészen paff volt, zavarában meg sem vette a lapot... Másik hírem: Keresztes-Fischer belügyminiszterének úgy az egységes, mint a keresztény pártban igen erős ellenzéke volt, semmiképpen sem akarták, hogy a pécsi főispán legyen az új belügyminiszter. Az egységes pártban sok híve volt Sztranyavszky belügyminiszterének, a keresztény párt és az egységes párt egy másik része Puky Endrét akarja belügyminiszternek. Puky minisztersége esetén elhatározott tény volt, hogy az így megüresedő képviselőházi alelnöki állásra Bessenyei Zénót választják meg... Végül: Eckhardt Tibor Párisba utazott... C'est tout...

(e.z.)

— Tizenöt kiló szacharint találtak a Keleti pályaudvaron — egy vasúti kocsi kerekai között. A vasárnapi virradó éjszaka a Keleti pályaudvarra befutott egyik vonatszerelvény kerekai között különös leletre akadt a kocsi vizsgáló: a kerekék fölé elrejtve kis csomagot látott, amelyet azután óvatosan bontottak föl: 15 kiló szacharin volt benne. Nyilvánvaló, hogy ilyen módon akarták Magyarországra csempészni az értékes árut, de a csempészeknek nem sikerült azt észrevétel nélkül elvinni. A szacharint a rendőrség lefoglalta és most a „jogos tulajdonosokat” keresi.

— Szülei szemlétára gázolt halálra egy kisleányt a benzintank. Vasárnap délután a csepeli Horthy Miklós-uton sétált a szüleivel Kaszenický Mária 15 éves polgári iskolai tanulóleány. Az egyszerű munkásbereknek egyetlen gyermekük volt a kisleány. Akit a szemük láttára gázolt halálra egy arra robogó benzintank. A gyermek koponyáját teljesen széttrücsölte a kerék. A vezetőt Roth Arthur 26 éves sofőrt letartóztatták.

Az iskolában.

Tanító: Mondd, fiacskám, ha édesapád vesz neked egy ruhát 40 pengőért és egy télikabátot 50 pengőért, ad a kereskedőnek 100 pengőt, akkor mennyit kap vissza?

Tanuló: Tanító bácsi kérem, nekem az anyukám vett egy ruhát 7 pengő 20 fillérért, egy pár cipőt 6 pengő 65 fillérért, egy jó, melegen bélelt téli boykabátot 22 pengő 50 fillérért, a nővéremnek egy sőtéték seviotruháat berakott szoknyával és bluzzal 13 pengő 50 fillérért a Fenyves bácsinál a Calvin-terén, fizetett érte 60 pengőt és még vissza kapott 7 pengőt. Nekem pedig még külön egy szép ajándékot adott a Fenyves bácsi.

Décsi - Omnia

Harry Piel és Hans Junkermann

legújabb, óriási sikerű hangos filmattrakciója:

St.-moritzi kaland

Csodálatos természeti fölvetélek a hóborította Svájc szépségeiről, a nemzetközi sportvilág modern szórakozásairól és St.-Moritz mondain életéről és

Stan és Pan

legújabb hangos burleszkszenzációja

Premier szerdán!

A konstantinápolyi amerikai követ leánya
a Boszporus átvizsgálása közben

Hollywoodban letartóztatták Imogen Robertson mozsztárt, a volt „Miss Ameriká”-t. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Hollywoodban letartóztatták Imogen Robertson ismert filmszínésznőt, akit 1922-ben „Miss Ameriká”-nak választottak meg. A mozi-színésznő a polgári életben a Mary Nolan névre hallgat. Szakácsa, sófförje és komornája jelentette föl, akiknek a színésznő állítólag már négy hónap óta egy fillért sem fizetett, sőt még fölük csalt ki kisebb-nagyobb összegeket. A színésznőnek évekként elzölt különböző adótorozásai miatt már a német hatóságokkal is meggyűlt a baja. Berlini sikerei után akkor tért vissza Hollywoodba, ahol azt a hírt terjesztette magáról, hogy Vilmos császár egyik fia udvarolt neki. Elegáns villát bérelt Hollywood „fashionable” negyedében és rövid idő alatt sikerült újabb 100.000 dolláros adósságra keverednie.

Kazinczy Ferenc halálának 100. évfordulóját vasárnap ünnepelték a Múzeum-kertben. Vasárnap volt 100. évfordulója Kazinczy Ferenc halálának. Nagy közönség vette körül Kazinczy mellszobrát a Múzeum-kertben. A Kazinczy-család leszármazottai közül Kazinczy Gábor kuriai bíró jelent meg feleségével és gyermekeivel, valamint Billermann Nándorné fiával és leányával. Liber alpolgármester lelkes beszédben emlékezett meg Kazinczy uttörő és korszakos munkájáról, majd megkoszorúzta szobrát. Csiki Ernő, Szinnyey József, Kazinczy Gábor, Felvinczi-Takács Zoltán, Gál Gyula és Rexa Dezső tettek még babért a szoborra. A Kazinczy-centenáriumnak ez volt a bevezető ünnepe, amelyet követni fognak országsszerte a tudományos és irodalmi testületek emlékünnepei.

Elfogtak egy piromániást, aki sorozatos gyújtogatásaival 200.000 pengő kárt okozott. Miskolcra jelenti A Reggel tudósítója: Két hét óta egyetlen éjszaka sem mult el anélkül, hogy a város határából tüzet ne jelentettek volna. A tüzoltók állandó permanenciában voltak és előfordult az, hogy amíg egy kazal oltását fáradoztak, körülöttük újabb és újabb kazalokat gyújtottak föl, úgy, hogy valóságos tüzgyűrű vette körül őket. A kár már meghaladta a 200.000 pengőt és a rendőrség lázasan nyomozott a gyújtogató után, akiről az volt a föltevés, hogy piromániás hajlamból követi el a gyújtogatásokat. Vasárnap sikerült elfogni Horvát János 54 éves napszámost, aki még a vasárnapra virradó éjszaka is tüzet okozott a bábonyi bércen. Horvát bevallotta, hogy az utolsó két hétben előfordult gyújtogatásokat ő követte el, mert gyönyörűséget okozott neki a tűz látása és a károsultak jajveszékése. Horvátot őrizetbe vették és elrendelték az elmeorvosi vizsgálatot.

Házasság. Dunay László min. tanácsos leányát, Lilyt, a budai várkapornában oltárhoz vezette báró Cotta Pál (Páris). — Fürst Magda, Fürst György leánya vasárnap házasságot kötött dr. Deutsch Jenővel. — Götz Tini és Ermer Árpád e hó 23-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Vasárnap letartóztatták Bandlnét, aki sósavval öntötte le a férjét. Vasárnap kihallgatták a rendőrségen Bandl Károlynét, aki szombaton sósavval öntötte le különváltan élő férjét a Ferenciek-terén. Bandlné azt vallotta, hogy férje minden pénzét idegen nőkre költötte, ezért akarta csúffátenni. Az asszonyt letartóztatták.

Bécsi Őszi Vásár. A szeptember 6-tól 13-ig terjedő időben rendezendő Bécsi Őszi Vásár iránt általános érdeklődés mutatkozik. A már eddig is ismert csoportokon kívül néhány érdekes különkiállítás fogja a látogatók figyelmét magára vonni. Az osztrák iparon kívül, amely legkiválóbb készítményeivel vesz részt a vásáron, 18 külföldi állam kiállítói fogják gyártmányaikat bemutatni. A Bécsi Vásár látogatói ugy az osztrák szövetségi vasutak, mint a szomszéd államok vasútjain legmesszebbmenő díjkezdvényekben és utazási előnyökben részesülnek.

Ica! Gyere haza. Nyugodtan aludhatsz. Lakásunkat rendbe hozta
DITRICHSTEIN.

41-6-53.

Hartmann László és Kozma Endre szenzációs rekorddal győztek vasárnap a guggerhegyi versenyen

Bauer, Kozma, Zamecsnik, Lukavec és Kiss az összes motoros rekordokat megdöntötték

(A Reggel tudósítójától.) A borus idő ellenére meglepően nagyszámu érdeklődő vonult föl vasárnap reggel a Guggerhegy kacskarin-gós meredekére, a motorsportok hívei talán előre megérezték, hogy ritkán látható sport-eseményekben lesz részük. És valóban, mintha csoda történt volna, a már-már elparentált magyar motorsport exponensei bravuros eredményeket produkáltak. Pontosan 10 órakor jelentette a megafon az első versenyző elindulását, néhány perc múlva már meg is született az első rekord: Zboray Ferenc DKW-gépével 3 mp.-cel javított a legkisebb kategória régi rekordján, miközben legyőzte régi és kemény riválisát, Lukavecz Ferencet (Francis Barnett). A 350 kcm.-es csoportban Zamecsnik Tivadar (Velocette) az osztrák Melicharnak tavaly fölállított rekordját javította meg, maga mögött hagyva Kremm Józsefet és Kováts Sándort. Nem volt meglepetés, hogy

a nap legjobb motorkerékpáros-idejét Kozma Endre futotta

AJS-gépével, annál nagyobb örömet okozott kitünő időeredménye: több mint 2 mp.-cel túlszárnyalta Melichar tavalyi rekordját és ezzel új motorkerékpáros-utvonalkordot állított föl. Pedig erős ellenfele volt Deli Lajos (Rudge), akit második helyre szorított.

A 350 kcm.-es oldalkocsi csoportban Wittenberg József (Velocette) saját, tavalyi rekordját döntötte meg, míg a 600 kcm.-es csoportban Bauer József (Norton) versenyzői pályafutásának legértékesebb eredményét érte el azáltal, hogy legyőzte Lukavecz Ferencet (Standard) és Batty Jánost (F. N.) és egyben néhány századmásodperccel megjavította Urbach László két évvel ezelőtti fölállított oldalkocsi utvonalkordját. Az autóverseny egyetlen érdekessége és eseménye Hartmann László futama a versenykocsi csoportban. Hartmann gyorsasága mellett is imponálóan

nyugodt stílusban vezette kolosszális gyorsaságu Bugatti-kocsiját a rövid kanyarokban és

megjavítva Zichy Tivadar három évvel ezelőtti rekordját, a verseny legjobb idejét futotta.

A verseny tehát úgy jelentőségében, mint rendezésében és lebonyolításában kitünően sikerült, ami a Terézvárosi Torna Club motorosztályának — amely első ízben rendezte a Guggerhegyi-versenyt —, illetve rendezőgárdájának szakavatottságát dicséri.

Részletes eredmények:

Szóló motorkerékpárok:

175 kcm.-ig: 1. Zboray Ferenc (D. K. W.) 2 p. 04.82 mp., 2. Lukavecz Ferenc (Francis B.) 2 p. 11.34 mp.
250 kcm.-ig: 1. Kiss László (Puch) 2 p. 00.53 mp., 2. Fischer László (Ariel) 2 p. 17.23 mp.
350 kcm.-ig: 1. Zamecsnik Tivadar (Velocette) 1 p. 51.01 mp., 2. Kremm József (Motosacoche) 1 p. 58.27 mp., 3. Kováts Sándor (Rudge) 1 p. 58.38 mp.
500 kcm.-ig: 1. Kozma Endre (A. J. S.) 1 p. 49.12 mp., 2. Deli Lajos (Rudge) 1 p. 50.36 mp.

Oldalkocsi motorkerékpárok:

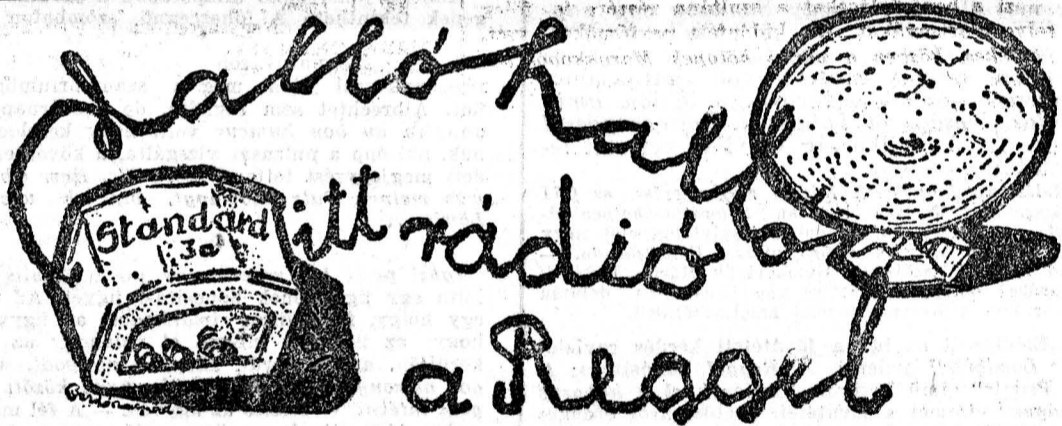
350 kcm.-ig: 1. Wittenberg József (Velocette) 2 p. 20.54 mp.
600 kcm.-ig: 1. Bauer József (Norton) 2 p. 01.20 mp., 2. Lukavecz Ferenc (Standard) 2 p. 03.20 mp., 3. Batty János (F. N.) 2 p. 03.65 mp.

Túraautomobilok:

2000 kcm.-ig: Egyedül indult: Singer I. (Steyr) 3 p. 02.55 mp.
3000 kcm.-ig: 1. Hartmann László (Bugatti) 2 p. 24.85 mp.

Versenyautomobilok:

3000 kcm.-ig: 1. Hartmann László (Bugatti) 1 p. 47.55 mp., 2. Németh Sándor (Bugatti) 1 p. 58.27 mp.

E rovat részére hirdetéseket vasárnap délután 3 óráig A Reggel kiadóhivatalában, azután pedig éjfélig a nyomdában (VIII, Conti-utca 4) veszünk föl
A hirdetések díja millimétersoronként 20 fillér

GYANÓZ KERBER

Lipót-körút 15. Tel.: 48-2-17

Nyaralásra könyveit olcsón és finoman küti be RADÓ OLGA

könyvkészlete
V, Visegrádi-utca 11a, földszint
Telefon: Automata 215-31.

ARVERESBŐL, BERAKTARÓZASBŐL, hagyaték-ból, szabadkézből beszerezett HASZNÁLT modern antik stílusú MŰBUTOROKAT, ebédloket, hálókat, uriszobákat, szalonberendezéseket HÍHETETLEN OLCSÓN vásárolhat Ebnernél, VIII, Karpfenstein-utca 2/a.

UTAZÁSI CIKKEK, BŐRÖNDÖK, RETIKÜLÖK, AKTÁTÁSKÁK GYARI ARBAN PANNONIA BŐRÖNDÖS RAKÓZI-UT 11.

Magánvizsgákra, érettségire, javítóra lelkismeretesen, olcsón előkészíti Dr. Eissen Gyula, Erzsébet-körút negyvennyolc, 11. 12.

Legszébben, leggyorsabban test, tisztít

speciálisan ENGEL TESTVÉREK

Főüzlet: Sip-utca 11. sz.
Telefon: J. 426-14.
Gyár: IX, Cillei-ut 117. sz.
Telefon: J. 338-05.

Polgárné F. Paula gyorsíró és gépiróiskolája, IV, Kocsuth Lajos-u. 11. Magyar, német, angol, francia, olasz gyorsírás. Államvizsga. Automata 85-0-38.

Egy hét alatt eltűnnek SZEPLŐI

ha Lederer-féle CAMFOROS ARCKENŐCSŐT használ.
Próbátégely P 1.20
Kapható: MUZEUM GYÓGYTÁR Budapest IV, Múzeum-körút 3

ID. UGRON GÁBOR parlamentári beszédeit megveszem. Ajánlatot „Egyetemi tanár” címmel „A Reggel” kiadóhivatalába kérek.

Minden szülő,

kinek lánya neveltetése gondot okoz, kérjen prospektust a Bulyovszky utcai leánynevelőintézet és internátus ujonnan megnyitott Gyakorlati Nőképzőjéért. — Budapest VI, Bulyovszky-utca 10.
Telefon: 156-93

Elveszett

vasárnap 1-1/4 óra között

5 hónapos drótszűrű foxi

Gimm névre halgat. Megtaláló 40 pengő jutalmat kap Falk Miksa-utca 26. sz. alatt

Aranydollár záloglevél, 9-12% kamatozással, jutányosan beszerezhető. Barnabank, V. ker., Nádor-utca 26. sz. Telefon: 213-16 és 104-67.

Most még olcsóbban irt ciánnal Politzer, Petőfi Sándor-u. 10. Aut. 897-94

Gyorsírási, gépirási, szépírási, helyesírási tanfolyamok „Belvárosi” Szakiskolában. Múzeum-körút huszonhárom.

Dr. Urbanek, Erzsébet-körút 1. sz. Előkészít polgári iskolai, középiskolai magánvizsgálatokra, érettségire. Teljes ellátás.

Kritzler nyugalmazott dektív-főfőnök, elő magas kitüntetései diszkreclót, alaposított biztosítanak. Apponyi-ter négy 880-01.

Seiller-garázs

Központi fűtés. Benzinkut. Javítás. Karbantartás. Kocsit pontosan házhoz szállítunk. Bérautó! VIII, József-u. 45. Telefon J. 456-87
A mai gazdasági helyzethez mért olcsó árak

Markó- és Szemere-utcai középiskolák tőzsomszedságán lakó uriszlád egy-két diák teljes ellátását vállalná. Külföldi szellemi utcai szoba, telefon, zongora, esetleg korrepetálás. „Csatlád” jellegű kiadóba, vagy Aut. 297-86.

KÉK LEVELEK PÁRISBÓL

A Marokkói Szultán

1.

Sidi Mohammed Moulay ben Youssef, Marokkó 23 éves szultánja hetek óta a francia érdeklődés középpontjában áll. Ez a második látogatása Franciaországban és ezúttal magával hozta egyetlen gyermekét, a 3 éves trónörökösét is. A kisfiu anyja az egyetlen törvényes szultána. A szultán közvetlen kísérete: négy miniszter és az udvari tolmács. Ő maga ugyan kitünően beszél franciául, az arab udvari etikette szerint azonban nem mondhat nyilvánosan idegennyelvű beszédet.

2.

Gaston Gerard idegenforgalmi minisztert, Magyarország barátját, megkérdeztem: lehetséges-e, hogy a marokkói szultán újságírói minőségében fogadjon?

— Semmi akadálya — felelte a miniszter. — Én, mint Dijon polgármestere, kedden a város nevében ünnepséget rendezek a szultán tiszteletére, jöjjön le Dijonba, örömmel bemutatom őfelségének.

3.

Augusztus 18. Dijon, a Bourgogne fővárosa, a mustár- és cassisgyártás centruma. Óségi francia város, történelmi emlékekkel, 600 éves házakkal. Csönd és nyugalom. A levegő telítve azzal a kiirihatatlan imperializmussal és mélységes katolicizmussal, amely ezt a nemzetet nagyra és legyőzhetetlenné tette. Százezer mérföldnyire érzem itt magam Párisból, a pogány Európa pogány szívéből...

4.

A hotel de la Cloche fővárosi aranyu szálloda, itt volt alkalmam beszélgetni Marokkó trónörökösének nevelőnőjével. Mlle Espagnet, aki Lyautey marsall személyes ajánlatára került a szultán családjaéhoz, idős francia hölgy, szemüveget visel és igen szigorúnak látszik nevelési elveiben. Ha ránéznek: eszembe jut egész gyermekkorom. Megkérdeztem tőle, mi volt a kis Moulay ben Hassan számára a legnagyobb élmény párisi tartózkodásuk alatt? Azt felelte, hogy az a délután, amikor az apja elvitte a Printempsba és a játékosztályon építőköveket, labdákat és hintalovakat vett neki. És megrendelt száz darab spahinak öltözött ölmekatonát, amit majd utának küldenek Casablancába. Mlle Espagnet intézi a bevásárlásokat a szultána részére is, főleg selyemharisnyákat és különféle perfömöket vett. (Érdekes, közben a párisi hölgyek Marokkóból hozatják az arab illatszereiket.) Kérdeztem, hogy a szultán vett-e valamit Párisban? Igen, vett egy autót, éneklő kanári madarakat és három tucat selyempizsamát a Place Vendôme legdrágább üzletében. Mlle Espagnet szíves volt egy percre a kis trónörökös elé eresztetni, aki aranyos, okos szemű, fekete jószág, hófehér selyemburnuszban, a fején pöttömnyi piros fezzel. A nyakában aranyláncan rubintokkal kirakott arany tör, a jobbkeze középső ujján óriási briliáns solitaireset visel.

5.

A marokkói szultán, Gaston Gerard és a miniszterei kíséretében, koszorút helyezett el a hősi halottak síremlékén. A dijon 27. gyalogezred sorfala között, hatalmas kék Renaulton érkezett, balján a polgármesterrel. Utána négy autóban a négy minisztere, mindegyik mellett egy francia tábornok teljes díszben. Mindegyik francia soffór mellett egy fehérburnuszos arab testőr. A banketten hallottam először nyilvánosan beszélni Dijon népszerű polgármesterét, a magyarbarát Gaston Gerardt, akinek magnetikus szónoki ereje, elbűvölő hangja, színes és szellemes témáinak sokasága, érthető magyarázata tüneményes pályafutásának. Főlköszöntőjére a szultán nevében az udvari tolmács válaszolt: „... c'est à la France, que nous remercions d'être sorti de l'obscurité...” (Franciaországnak köszönhetjük, hogy kivezetett minket a sötétségből...) Vajjon mondott-e már ilyet nyilvánosan egy indiai fejedelem az angol kormány képviselőjének?!

6.

A bankett után Gaston Gerard bemutatott a szultának, külön kiemelve, hogy Magyarország „az a hallatlan talantumos középeurópai állam, amely már Franciaország legbiztosabb barátságával és rokonszenvével találkozhat”. Megkértem a szultánt, hogy legközelebbi európai utazása alatt látogassa meg Magyarországot is. Őfelsége, aki vékony, sápadt és elég szomorú és megijedt benyomást tett rám, barátságosan mosolygott — ahogy ezt mondani szokás — és kijelentette, hogy igyekezni fog eljönni... A kétnégyes, háromszázkilós, félelmetes külsejű miniszterei komoran hallgatták ezt a párbeszédet.

7.

A P. L. M. már Páris felé rohogott velem, amikor eszembe jutott, hogy elfelejtettem a szultántól megkérdezni, hogy evett-e már paprikácsirkét és hogy mi a véleménye a szépségkirálynő-választásokról...
Tiszasülyi Polnay Lucy

augusztus 24 — szeptember 5-ig

Minőségek, melyeket öröm látni.

Árak, melyeket öröm hallani.

Leánykaruhák:

- MATRÓZRUHAK, végigbélelve, sötétkék seviotból, damaszt gallér és kézelővel, 55-ös nagyságban P 14.50
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
- ANGOL RUHAK, sötétkék seviotból, berakott szoknyával, a bluzzal egybedolgozva, 55-ös nagyságban P 13.50
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
- MATRÓZRUHAK csikos intézeti kelmékből előírás szerint, damaszt gallér és kézelővel, 55-ös nagyságban P 14.50
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
- MATRÓZBLUZOK csikos intézeti kelmékből, előírás szerint, 55-ös nagyságban P 9.—
Nagyságanként 75 fillér áremelkedés.
- MATRÓZBLUZOK fehér ripszkelmékből, damaszt gallér és kézelővel, előírás szerint, 55-ös nagys. P 8.25
Nagyságanként 75 fillér áremelkedés.
- MATRÓZKABATOK sötétkék seviotból, végigbélelve, 55-ös nagyságban, jó kidolgozásban P 14.—
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
- LEANYKAFELÖLTÖK, kiváló, színes-mintás kelmékből, intézeti fazonban, 55-ös nagyságban P 16.—
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
- BOY-KABATOK kiváló minőségű boykelmékből, melegen bélelve, 45-ös nagyság P 22.50
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
- INTÉZETI BERAKOTT ALJAK, sötétkék seviot kelmékből, 6 évesnek P 7.90
Nagyságanként 60 fillér áremelkedés.

Leányka fehérnemű:

- NAPPALI INGEK, madapolánsifonból, himzett mintákkal, I. szám P 1.—
Nagyságanként 15 fillér áremelkedés.
- NADRAGOK, madapolánsifonból, himzett mintákkal, I. szám P 1.20
Nagyságanként 15 fillér áremelkedés.
- NADRAGKOMBINEK, kitünő sifonból, himzett mintákkal, I. szám P 1.40
Nagyságanként 15 fillér áremelkedés.
- NADRAGKOMBINEK, pasztelszínű fehérnemű-anyagból, azsur és himzett mintákkal, I. szám P 1.65
Nagyságanként 10 fillér áremelkedés.
- SZOKNYAKOMBINEK, pasztelszínű fehérnemű-anyagból, azsur és himzett mintákkal, I. szám P 1.60
Nagyságanként 10 fillér áremelkedés.
- HALÓINGEK, pasztelszínű, fehérnemű-anyagból, kétféle fazonban, I. szám P 1.60
Nagyságanként 15 fillér áremelkedés.
- MELLÉNYEK, kitünő sifonból, azsur széllel, I. szám P 1.05
Nagyságanként 10 fillér áremelkedés.
- KLOT TORNANADRAGOK, jól mosható, fekete klotból, fent és lent gumival, I. szám P 1.85
Nagyságanként 20 fillér áremelkedés.
- TORNABLUZOK, ripszkelmékből, előírás szerint, kitünően mosó, I. szám P 2.40
Nagyságanként 20 fillér áremelkedés.
- KÖTÉNYEK, kiváló erős, fekete klotból, I. sz. P 2.95
Nagyságanként 25 fillér áremelkedés.
- PIZSAMAK, pasztelszínű fehérneműanyagokból, I. szám P 3.70
Nagyságanként 45 fillér áremelkedés.

Ágyneműek:

- VIRAGOS KLOTPAPLAN, mindkét oldalán használható, szép mintázatokban, komplett méretben P 13.50
- PAPLANLEPEDŐ, 120×170 cm. nagyságban, erösszálu pamutvászonból P 7.60
- NAGYPARNA, 78×98 cm. nagyságban, erösszálu pamutvászonból P 3.—
- TOLLPARNA, 90×70 cm. méretben, 2 kg. tollal P 14.50
- INTÉZETI MATRAC, 3 részes, 180×80 cm. nagyságban P 26.—

Zsebkendők:

- GYERMEKZSEBKENDŐK, fehér ajour széllel és színes széllel P —15
- GYERMEKZSEBKENDŐK, mintázottak, garantált színtartók P —25

Fiuöltönyök:

- MATRÓZOLTÖNYÖK sötétkék gyapjú seviotból, végigbélelve, damaszt gallér és kézelővel, 5 évesnek P 13.50
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
 - SPORT-ISKOLAÖLTÖNYÖK végigbélelve, bőrerős divatkelmékből, I. nagyság P 11.80
Nagyságanként P 1.— áremelkedés.
 - SPORT-ISKOLAÖLTÖNYÖK igen jó mosószövetekből, 3 évesnek P 4.20
Nagyságanként P 1.— áremelkedés.
 - MATRÓZKABAT, sötétkék seviotból, végigbélelve, 6 évesnek P 14.—
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
 - FIUFELÖLTÖK, kitünő színes, mintázott kelmékből, intézeti fazonban P 16.—
Nagyságanként P 1.50 áremelkedés.
 - TIROLI NADRAGOK, ugynevezett ördögéből, 3 évesnek P 3.50
Nagyságanként 40 fillér áremelkedés.
 - TIROLI NADRAGTARTÓK, igen erős, tartós kivitelben P 1.20
- ### Fiu fehérneműek:
- INGEK, rávarrott gallérral, kitünő sifonból, I. szám P 2.50
Nagyságanként 30 fillér áremelkedés.
 - HALÓINGEK madapolánsifonból, színes diszpántal, I. szám P 3.20
Nagyságanként 30 fillér áremelkedés.
 - ALSÓNADRAGOK, erösszálu pamutanyagból, gombos fazonokban, I. szám P 1.50
Nagyságanként 10 fillér áremelkedés.

Harisnyák, kötöttárak:

- PATENTHARISNYAK, igen jó pamutminőség, I. szám P —.45
Nagyságanként 5 fillér áremelkedés.
- GYERMEKHARISNYAK, kiváló macoc-minőség, I. szám P —.85
Nagyságanként 10 fillér áremelkedés.
- GYERMEKHARISNYAK, selyemfénnyű, egészfinom flórminőség, I. szám P 1.40
Nagyságanként 15 fillér áremelkedés.
- GYERMEKNADRAGOK, jó műselyemből, szép színekben P 1.10
- GYERMEKNADRAGOK, csikos milanéz műselyemből, 3-as nagyság P 1.50
Nagyságanként 15 fillér áremelkedés.
- GYERMEKESZTYÜK, cérna és avéd, minden nagyságban P 1.35
- GYERMEKESZTYÜK, karlsbadi, fehér és színes, minden nagyságban P 1.90
- HARISNYATARTÓK, öves, sok színben P —.98

300 drb különböző gyermekoroszka, pullover és mellény, kitünő minőségben, bármelyik P 5.90

450 pár iskolacipő

igen erős, tartós kézimunka, barna és fekete színben, 27—30 számig, csak P 6.65
Nagyobb számok mérsékelt áremelkedéssel.

GYERMEKLAKKCIPOK, igen izléses kivitelben

22—26	27—30	31—35	36—40
P 8.65	10.65	12.65	16.65

Tornacipők

szavatoltan jó minőségben, gumitalppal, fekete és fehér színben, 23—27 nagyságban P 2.90
Nagyobb számok mérsékelt áremelkedéssel.

Intézeti csikos ruhavásznak

előírás szerint bőrerős amerikai pamutfonálból szöve P 1.75

Intézeti ruhakelmék

kiváló, jó, sötétkék intézeti seviotok P 3.85

Iskolatáskák

igen erős kivitelben, valódi bőrszíjazzattal P 1.90

Minden gyermek Fenyves bácsitól szép ajándékot is kap!

Postán, utánvétellel szállítunk

Meg nem felelőért a pénzt azonnal visszaküldjük

IFENYVES

KALVIN-TÉR 7.

KÖZGAZDASÁG

Amibe Bethlen megbukott

(A Reggel tudósítójától.) A fától, amely Bethlen István kormányával kidőlt, egy egész héten át senki sem látta az erdőt, a nehéz és ezidáig még döntésig sem jutott főkérdést:

az államháztartás vagy a magángazdaság helyreállításán keresztül kell-e megkezdeni a második számú szanálás munkáját.

A lemondott kormány, mint az első szanálásnál, most is az állampénzügyek egyensúlyának biztosításában látta a megoldást s ami első ízben sem sikerült, azt most másodszor is örökségül hagyta reánk. Kibontakozási programja, amelynek alapján áll ma is a többség s minden jel szerint a harminchármas bizottság is, javarészt az állami bevételek emelésében, a forgalmi adó, a házbéradó árdrágító emelésében, a csak röviddel ezelőtt is már adóval sújtott magántisztviselők adópótlékának s a legfontosabb fogyasztási adóknak: a cukoradónak, a szesz- és benzinadónak fölszólításából áll. A második szanálás programja tehát elvileg ismét az, ami az első volt, de senki sem veti föl nyíltan a kérdést, vajjon

az ilyen módon való szanálás nem papiros rendezés-e csupán

s hogy a magyar magángazdaság, amely ma is már 150 millió adóhátralelékkel tartozik, elbirja-e ezt az újabb adóterhet s ha bírja,

nem áldozza-e föl érte a termelés összes lehetőségeit?

Amikor a vidéki mezőgazdasági kamarák tavaly, tehát a magasabb buzaár s nagyobb értékesítési lehetőségek idején már azt jelentették, hogy számos községben a végrehajtó a mezőgazdasági eszközök lefoglalásához nyúl, amikor már az ekét, boronát, kaszát és kapát vitte el adóban, **reális gondolat-e újabb terhekkel megrakni a föld népét?** Amikor a főváros transzferáló csarnokai már tavaly, tehát a nagyobb forgalom idején is tele voltak a boltosok pultjaival, iparosok szerszámaival, gyárak lebontott felszerelési tárgyaival, tisztviselők kredenceivel,

ésszerű-e továbbra is a közterhek emelésén keresztül megpróbálni ezt a második szanálást?

Ha a közönség áldozatkészségén mulnék csupán a megoldásnak ez a módja, még ez is sikerülhetne. De **nem áldozatokról, hanem lehetőségekről van szó.** Arról, hogy

irreális fölvetésekre szanálási programot fölépíteni nem lehet.

Akadémikus vita volna, ha arról beszélnék, vajjon az államháztartást, vagy a magángazdaságot kell-e először szanálni. Boldogemlékeztű Mariska Vilmos professzornál minden második éves jogász megbukott a pénzügytanból, aki úgy döntötte el ezt a vitát, **hogy akár az egyiknek, akár a másiknak adott elsőbbséget.** De megdöbbenő, hogy amiért Mariska Vilmosnál bukás járt ki, **ahhoz nyolc év óta legkiválóbb pénzügyi politikusaink megdönthetetlen dogmaként ragaszkodnak.**

Bethlen István is ebbe a dogmába bukott bele.

Emlékezzünk rá, hogy a valutakérdés és az állampénzügyi egyensúly helyrehozása után **állandóan érezték, hogy a magángazdaság kérdését is meg kellene oldani — de sohasem oldotta meg.** Egy egész inkei nyarat szentelt ennek a problémának, két évvel ezelőtt, de aztán hazajött s nem történt semmi. **Kormányának sorsa nem is most pecsételődött meg,** amikor az állam pénzügyi hiányát már nem lehetett tovább takargatni, hanem két évvel ezelőtt:

amikor a magángazdaság helyreállításának programja nélkül tért haza.

S amint az ő sorsa ezen fordult meg, a magyar sorsnak ma is ez a fordulója. Az állami bevételek emeléséről előre megjósolhatjuk, hogy **papiros-szanálás marad.** Ahol nincs, ott ne keress! A kibontakozást ezen a vonalon csak olyanok kereshetik, akik egy pillanatra sem szálltak még le az élet mélységeibe, a minden nap gondjaival küzdők sokaságához. Oda, ahol minden hónap elsején gondba borult lelkek számlálják a garast. Oda, ahol a számok kérelhetetlen törvényei élnek. Nem is a munkanélkülieket értem, hanem azokat a boldogokat, akikre az a kalkuláció vonatkozik, hogy Budapest lakosságának átlagos havi jövedelmét magasan számítjuk **250 pengővel és alacsonyabban, ha ebből havi hatvanpengős átlagot veszünk lakásra, villanyra, gázra háztartásonként tíz-tíz pengőt, tízet villamosközlekedésre, ugyanannyit fűtésre, társadalombiztosítási járulékra, harminc pengőt adóterherre. A fönmaradó száz tíz pengőből kell**

családát élelmezni, ruházni, fehérneműt tisztítani és azokról a kulturkiadásokról gondoskodni, amelyeket a fölhatalmazási vita hivatalos kormányparti szónoka a társadalom

tulzott igényeinek

nevezett. És a vidéken, ahol a kétszázötvenpengős átlagkeresetről beszélni sem lehet, de ahol most a forgalmi adó, cukoradó, szeszadó, benzinadó újabb megterhelését jelenti nem is a mindennapi életnek, hanem a mezőgazdasági termelésnek. Pedig enni nem kell, ugy-e, de termelni muszáj!

Nem gondolnak-e arra, hogy a mezőgazdasági termelést eddig is ezek a tulzott terhek, amelyekhez még a vámtéher és a kartellárak terhe járul, drágították meg?

Hogy akarják versenybe küldeni azt a mezőgazdaságot, amely már az eddigi terhekkel sem volt versenyképes a világpiacon? Talán újabb bolétaemeléssel? Évekig bizonyították, hogy **mezőgazdaságunk drága termelése az értékesítés legfőbb akadálya és most a további drágítással próbálják meggyógyítani.**

Miféle forgalom lehet ebből? Hogy indulhat meg belőle az élet? Hogy támadhat belőle tüke? Hogy keletkezik belőle kereset?

Hiresztelések az állami vas-, acél- és gépgyárak válságáról

(A Reggel tudósítójától.) Az államháztartás súlyos zavarai között nem utolsó sorban játszanak szerepet az állami üzemek, ezek közül is elsősorban az állami vas-, acél- és gépgyár körül fölmerült nehézségek. Már hónapok óta köztudomású az érdekelt gazdasági körökben, hogy az államvasutak vas- és gépgyára csak késedelmesen teljesíti fizetéseit és nem egyszer kénytelen igénybevenni hitelezőinek elnézését. Az utóbbi napokban aztán már olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a gépgyár sok millióra rugó veszteségeket szenvedett és hogy válságosra vált helyzetében kénytelen budapesti telepétől megválni. A hiresztelések szerint a Ganz-gyárral tárgyalások folynának a budapesti üzem átvételére vagy bérbeadására nézve és hogy **Köpesdy Elemér vezérigazgató elhagyja helyét.** Szakkörökben arról is beszéltek, hogy a hosszú évek óta elmaradt fölújítások folytán a technikai berendezések részben hiányosak és hogy mind e bajokon kívül még a vezető személyek közötti ellentétek is napirenden vannak. A gyár válságáról szóló hírek természetesen nyugtalanságot keltettek mindenfelé, hiszen a mai helyzetben újabb nehéz gazdasági megpróbáltatást jelentene egyik legnagyobb közüzemünk olyan megrendülése, mint aminőről a hírek tudni véltek. A Reggel Köpesdy Elemér vezérigazgatóhoz fordult információért, aki azonban arra hivatkozva, hogy a vállalat ügyeire vonatkozó fölvilágosítások adására nincsen föl jogosítva, elhárította kérdéseinkre a választ. Más tényezőktől azonban, akik az állami vasgyárak ügyeiről a legalapabbban vannak informálva, a következőket tudtuk meg: **Semmi kétség, hogy a gyár nehézségekkel küzd és csak vontatottan tud eleget tenni kötelezettségeinek.**

Ezek a nehézségek azonban nem nagyobbak, mint minden más hasonló vállalat a mai helyzetben

és semmiesetre sem súlyosabbak, mint minden hasonló nagy külföldi vállalaté. Ami a veszteségeket illeti, egyetlen vállalat sem nyilatkozhatik mérlegének lezárása előtt arról, hogy a mai viszonyok között milyen áron tudja készleteit értékesíteni, különösen pedig nem olyan,

amelynek sorsa mezőgazdasági gépeinek értékesítésével, ez pedig a mezőgazdasági helyzet alakulásával függ össze.

Azok a hiresztelések tehát, amelyek veszteségekről szólnak, teljesen légből kapottak.

A gépgyárak veszteségei nincsenek.

Természetesen egészen más kérdés, hogy a vállalatnak mik a tartozásai, de még kell állapítani, hogy ezek a tartozások sem haladják meg a vállalat méreteinek kereteit, mert egy 40-50 millió évi forgalmu vállalatnál 20-22 millió pengő, javarészt kampány- és exporthitel, nem lehet jelentékenynek mondani. A berendezés elavultságára vonatkozó hírek sem helytállóak. Az igazság az, hogy

És kereset hiján, hogy lesz belőle olyan többlet, amiből adót, új, magasabb adót lehet fizetni?

Nem az ellenkező póluson kellene-e hát a megoldást keresni? Nem a közüzemek drága díjainak leszállításával, a gáz, a villany, a villamos-áramszolgáltatás, a közlekedés, a fogyasztási adó alá eső, elsőrendű szükségleti cikkek, a házbérek, a baleset- és betegsegélyezési díjak olcsóbbításával kell-e a forgalmat megélnítenni, a fogyasztást emelni, a termelést lehetővé tenni, a töketermelést megkönnyíteni? Nem szükíteni, de fejleszteni, támogatni kell a munka, alkotás és kereset lehetőségeit.

A nagyobb forgalom, a fogyasztás emelkedése, a munka inflációja nem biztosabb út-e a kibontakozáshoz,

mint az a szanálás, amely takarékoságot prédikál a magángazdaságnak, hogy az államkassza számára csak a lemondás és nélkülözés áldozatfölkészítése? Mindenki, a parlament is, a harminchármas bizottság is valami káprázat áldozata lett, amikor a Bethlen-kormány ezt a kibontakozási programját a lamine el nem utasította. Káprázat fogta meg mindnyájukat, amikor nem azt mondták: Eddig helytelen utakon jártunk. Töröljük le az egészet s ne ámituk tovább magunkat. Kezdjük az építést előlről! És ne a háztetőn, hanem a fundamentumon! A magángazdaságon.

Goda Géza

vannak ugyan részben elavult berendezések, de nem felel meg a tényeknek, hogy a fölújítás évek óta szünetel.

A legutóbbi öt évben tizennyolcmillió pengő értékű fölújítás történt,

ugy, hogy általában azt lehet mondani, hogy a gyár technikai berendezése megfelel a modern gyártási igényeknek. Ami a tulajdonosi kérdést illeti, utalni kell arra, hogy a munkások és tisztviselők közti arányszám kedvezőbb a gépgyárnál, mint bármely más budapesti vagy külföldi gyárban, hiszen tíz munkásra csak egy tisztviselő esik, míg a többi gyáraknál ez az arányszám jóval magasabb.

Köpesdy Elemér vezérigazgató távozásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. Köpesdy érdemeit szerzett a vasgyárak vezetése körül s ő az utolsó, akit felelősségre lehetne vonni olyan nehézségekért, amelyek javarészt az általános gazdasági helyzetből adódnak. Mindent összevéve: igaz, hogy nagy készletek vannak a gyárnál fölhalmozva. Igaz, hogy a gyár forgatókönyve kevés. Igaz, hogy a gyára súlyos szociális terhek nehezdednek, amelyek évi hatmillió pengőre rúgnak, nyugdíjban, nyugbérben, betegsegélyezési, iskolai, kórházi költségekben, de mindezek korántsem igazolják azokat a híreket, amelyek forgalomba jutottak. **A Ganz-gyárral nincsenek tárgyalások folyamatban, ha csak azokat a fesztelen eszmecsereket, amelyek**

a nehéziparban a vállalatok koncentrációjáról folytak,

nem nevezik tárgyalásoknak. Arról, hogy bérbe adnák vagy átadnák a pesti üzemet bárkinek, szó sincsen, ellenben éppen úgy, mint az összes állami üzemek ügyeinek rendezése, a vasgyáré is

a harminchármas bizottság elé kerül.

Ugy látszik, a riasztó hírek abból támadtak, hogy **mint minden állami üzem, a vasgyár is megtette előterjesztéseit a bizottság tárgyalásai számára.**

× Geschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár Rt. alaptőkészítési cégbíróságilag jóváhagyatván, az 50 P névértékű, részvényenként 25 P-t kitevő tőkeviszafizetésre hó 24-től az Rt. pénztáránál (IX. Ipar-utca 17.) a részvényeknek szelvényív nélkül, számjegyzék kíséretében való benyújtása és a pénztár által eszközözendő lebélyegzése mellett fölvehető.

MICHELINPNEU
AUTÓFOLSZERELÉSEK
CITROEN-ES FORD-
ALKATRESZEK
TELEFON: Aut.
221-97, 285-63
NAGY JÓZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit álmódott ma reggel?

— Hüh, fantasztikus álom volt. Andaluziában voltam álomban, a világnak ebben az édes, mosolygó, forró napfénytől, erős bortól tüzes, gyönyörű országában, amelynek népe oly kedves, szelid, jóindulatú és talán a világ minden népe között a leghetesegebb. Eppen kormányválság volt. Don Rodriguez Cigarillos Y Consolidillos, a nagy andaluz államférfi váratlanul beadta lemondását azzal az indoklással, hogy az éjszaka rosszul aludt, fáradt és aznap semmiesetre sem tudná kormányozni Andaluziát. Az andaluz nép, amely Don Rodriguez évtizedes kormányzása alatt valamely ellenállhatatlan szuggesztív hatása alatt megszokta, hogy helyesnek tartsa a nagy grand minden cselekedetét, egymásra nézett. „Mi ez? Hát ez is lehetséges?” — kérdezték egymástól Granadától Malagáig, a füge- és datolyapálmák kivételes árnyékában csak úgy, mint az ezüstmányák legsötétebb mélyén. Hajdan virágozó országunkat, amely a mórakkal és arabokkal vívott hosszú háborúban tönkrement, Don Rodriguez tíz év óta szánálta már saját módszerének rejtelmes és büvös eszközeivel, amely iránt minden andaluz polgártól föltétlen és vak bizalmat követelt. A bizalmat, hála az andaluz választási rendszernek, ciklusról ciklusra meg is kapta. És uralkodott a csalhatatlanságnak valami olyan megtörhetetlen hitét keltve, nemcsak legszűkebb környezetében, de szerte Andaluziában, Sevillától le a cordobai kalifátusig, amelyenre a legravaszabb ancien regimebeli andaluz politikusok sem emlékeztek. A nép pedig, maguk az andaluzok, behunyták a szemüket, vattát dugták a fülükbe és áhitatosan suttogták: Hagyjuk csak, Don Rodriguez tudja, mit csinál! És mosolyogtak hozzá, mert est volt a természetük: szerették az életet és — szerettek volna élni... Közben azonban a viszonyok egyre rosszabbodtak. A hivatalok tömve voltak grandokkal, akik között a főgrandok dupla és tripla címeken huztak fizetéseket, a datolya- és narancstermést nem lehetett eladni, mert nem volt ára s mert megrekedt a Futurillosnál. A sors éppen e borúsra hajló időben rossz természettel is verte meg az áldott, porhanyós földeket. Ennek a következménye lassu elszegényedés lett, egyszerre csak senki sem volt egy grandja sem, annak a pár-száz főgrandnak kivételével, akik Ujkastiliától Estremaduráig az országot birtokukba vették, minden peso nekik gurult, a gyöngyházfényű nap nekik süttött, bor, olaj és minden gyümölcs nekik termett; ilyenformán persze egyre többen mentek tönkre s a Guadalquivirbe úgy ugráltak be az emberek, mintha a sevillai hullámfürdőben lettek volna. Rosszul mentek a bikaviadatok is, torerók, muzsikások, szobrászok és picadorok vándoroltak ki Hollywoodba és Berlinbe, cukornád- és fügekereskedők Törökországba, festők, tudósok, kereskedők, iparosok, orvosok, mérnökök, ki ide, ki oda, ahol boldogulást reméltek... A vidám és kicsit könnyelmű alaptermészetű nép még mindig mosolygott azért (vicelődött is itt-ott a helyzeten) és fölülről ezt a mosolyt félremagyarázták: amily mértékben üresedtek a közpénztárak, olyan mértékben nőtt verőfényes optimizmusuk. És költötték, költötték a pénzt, furtak, faragtak, vásároltak, ahány grand, annak mind cifra automobilosa volt; de hát még Andaluziában sincs olyan bugyelláris, amelyből ki ne fogyna a pénz, ha egyszer folyton csak kivesznek belőle, bele meg nem tesznek semmit, mert nincs honnét. Így történt, hogy egy szép napon behozták az aranypezét s ki tudja, hogy még mi mindent csináltak volna, ha közben föl nem ébrednek...

— Na hallja, éppen a legizgalmasabb pillanatban?! És mi történt az andaluziakkal? — Ugy emlékszem, hogy ők tovább horkoltak és maradt minden a régiben — hogy úgy mondjam — a lillafüredilloi puskadurrogás jegyében... Ősz volt, lassanként minden élet elbágyadt, a Sierra Nevada és Sierra Morena között egy szem datolyájuk nem volt az andaluzoknak, kiégett vagy kifagyott minden, csak a grandok maradtak meg, régi disz-öltönyeikben, görbe tringiaikkal... Ez Anda-

luzia pusztulásáról szóló álomom története datolyahéjban...

— És Don Rodriguez?! Ő egyszerűen ott hagyta a forró levest az asztalon? S ki ette meg?

— Amig álmódtam — még senki. Ugyan újból az andaluzokkal akarták megetetni, mert másképen főzni, mint ahogy addig, azt sehogy sem akartak. Pedig így végkép elromlik mindenkinek a gyomra Andaluziában. Don Rodriguezzel, hogy mi történt? Hát semmi. Rágyujtott egy újabb cigarillosra, fölült hatvanlőeres jó andaluziai menjére, megsarkantyuzta a nemes karosszériát és mint aki jól végezte dolgát, elcsörtetett. Andaluziában ez már így szokás...

— Szerencse, hogy nem élünk Andaluziában! Nálunk ilyesmi nem történhetne meg...

— De nem ám! Örülünk, hogy nekünk van egy okos, higgadt, alkalmazkodó Bethlen Istvánunk, aki nem fáradt, mert ügyel magára, sportol, hogy friss maradjon és ruganyos, hogy egy pillanatig el ne ernyedhessen az andaluzokéhoz hasonló nehéz helyzetekben...

Az új szezon

(A Reggel tudósítójától.) Még egy rövid hét és megkezdődik a budapesti színházak csappant létszámú maraton versenye. Az elmúlt héten különböző színigazgatói nyilatkozatokat olvastunk, amelyek részint optimisztikusan, részint szkeptikusan ítélik meg a helyzetet, a régi könnyebb esztendők szezoneleji bizakodásának némi rózsaszínű fölvillanásával ugyan, de egy félreérthetetlenül fölismerhető, belülről feltörő aggodalom hangján. Olvastuk a programokat, azok minden szépet és jót ígérnek, új magyar szerzőket és legnagyobb külföldi nagyságokat. Ha látunk is a kulisszák mögé, nem kötelességünk a nyilvánosság előtt észrevenni, hogy kinek milyen erkölcsi és anyagi tőke áll rendelkezésére mint ércfödőzet az ígéretek papírbankjegyei mögött. Egyelőre készpénzként fogadjunk el minden jóhiszeműen kiejtett szót s a legmesszebbmenő rokonszenvvel kísér-

jük a minden eddigi esztendőnél nehezebb startot, mintha csak az Óceánon tulra induló pilótákról volna szó, akikre a tíz hónapig tartó hosszú uton ezer veszély leselkedik. Egy bizonyos: az idén még a tavalyinál is nagyobb, komolyabb, talán gyorsabb, de mindenesetre tragikusán megfeszítettebb munkát kell végezniök a színházaknak, nem a sikerért, a tábláért, de a pusztá létért, minden rendű és rangú tagjaiknak mindennapi kenyeréért. Ezen a héten már minden színházban próbálnak, a jövő héten már minden színházban kigyulnak a lámpák: kezdődik az új szezon. Vajjon kinek mit tartogat méhében? A dilettantizmus, a művészetlenség s az ugynevezett ruhatári igazgatás, amely első és utolsó komoly tőkéjét a ruhatár bérbeadásából szerezte meg, az idén aligha fog célt érni...

Jardin
Erzsébet királyné-ut 1 Telefon: 97-0-07

Utolsó hét
16 világattrakció

10 ÓRAKOR
A
SZENZACIÓS
MŰSOR

Éljen a mi pompás, friss, fáradhatatlan miniszterelnökünk, akinek tíz esztendeje eszedába sem jut, hogy pont a legkritikusabb pillanatban a faképnél hagyjon bennünket, mint Szent Pál az oláhokat, akarom mondani az andaluzokat...

— Jesszusom, hiszen maga még mindig álmódik! Hát nem tudja, hogy Bethlen lemondott és Károlyi Gyula az új miniszterelnök?! Ébredjen, szerencsétlen fiatalember!

— Ugyan minek? Nem mindegy az az álom, vagy ez a valóság?... **Egyed Zoltán**

* Az Omnia új szezonja. Szerdán kezdi új évadját az Omnia. Első filmjében, „A st. moritzi kaland”-ban Harry Piel és Hans Junkermann a főszereplők. Ezt követi Nóri Károly új filmje, „A varsói unokanővér”. Az Omnia ezenkívül lekötötte még Felix Bressart, Joe May, Olga Csehova, Michael Bohnen új filmjeit és Salamon Béla első berlini vígjátékát, amelynek „Ófelsége az utazó” a címe. Az Omniában Western Electric-gépet szereltek föl és ez is hozzájárul majd ahhoz, hogy az új évadban előkelő helyet foglaljon el a premierfilmszínházak között.

* Rákosi Szidi színészképző-iskolájában a beiratások megkezdődtek. Beiratkozni lehet minden nap d. e. 10-11 óráig, délután 3-5-ig az iskola helyiségében (VII. Csengery-utca 28. I. em.).

URÁNIA

**PREMIER
HOLNAP!**

VASÁRNAPI SPORT

A magyar vízipólócsapat

12:1 (5:0) arányban gázolta le Franciaországot a párisi Európa-bajnokság első napján

Bárány, Székely és Lenkey Magda kitünő időkkel nyerték a 100 méteres gyorsúszás előfutamait és a döntőbe kerültek. — Németország csak nehezen győzött Csehszlovákia ellen 3:1-re

Páris, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójától.) Óriási érdeklődés mellett kezdődtek meg vasárnap a zsufoolt tourellesi uszodában az Európa-bajnoki uszó- és vízipólóküzdelmek. Az ünnepies megnyitás után fölvonult a

tizenöt nemzet

gárdája és a zenekar minden résztvevő ország himnuszát eljátszotta. A megnyitó beszédet gróf Castellani tartotta. Az első nap remek magyar győzelmeket hozott.

Vízipólócsapatunk nem várt fölényrel 12:1 (5:0) arányban intézte el első ellen-

Magyarország-Franciaország 12:1 (5:0)

A magyar-francia vízipólómérkőzés izgatott légkörben zajlott le. Dujardin francia kapust Padouval helyettesítették. A magyar játékosok fölénye már az első félidő elején kitűnt.

Keserü II. két gólt dobott,

majd Thevenon francia játékos hibája következtében

Németh és Vértési dobott gólt.

Németh ekkor kiállították és hét francia játékos játszott hat magyar játékos ellen. Ennek ellenére a francia játékosok nemtörődőséget és tehetetlenséget mutattak, messziről céloztak és nem vigyáztak.

Halasy dobta az ötödik gólt és így az első félidő eredménye 5:0 volt a magyarok javára.

A második félidő elején a francia játékosok a közönség lelkesítése mellett pillanatnyi fölénybe kerültek és Cuvelier az egyetlen francia gólt a magyar hálóba dobta.

Halasy elkeseredett küzdelme után újabb gólt juttatott a francia hálóba.

A francia játékosok valamennyien kapkodva játszottak, különösen Thevenon, akinek gyönge az egész francia csapatot demoralizálta. A magyar csapatból

Keserü, Németh, Halasy újabb gólokat juttattak a francia hálóba, úgy, hogy a mérkőzés 12:1 arányban végződött a magyarok javára.

Bárány, Székely és Lenkey Magda bravurja

A 100 méteres gyorsúszó előfutamok eredményei a következők:

100 m-es női gyorsúszás:

Jakab (MUE) nyerte a balatoni Wesselényi-uszóversenyt

Balatonfüred, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délután rendezték meg Balatonfüred és Siófok között a Wesselényi Miklós-émlékversenyt, annak emlékére, hogy száz év előtt báró Wesselényi elsőnek uszta át a Balatont. Az emléktárgy 4 1/2 kilométeres távon folyt le. A közönség különhajókon és több mint 50 csónakon kísérte a versenyzőket. A versenyben 37-en vettek részt: 11 nő és 26 férfi.

Első lett Jakab (MUE) 1 óra 08 perc 36 másodperc alatt. 2. Zentay (FTC) 1 ó. 09 p. 20 mp. 3. Zólyomi (MUE) 1 ó. 10 p. 26 mp. — A női egyéni versenyben: 1. Koch Bözsi (MUE) 1 ó. 20 p. 30 mp. 2. Sággy Illus (BEAC). 3. Bosnyákovics Etel (III. ker.)

Szenesné-Schwartz Magda Balaton-bajnoknő baleset érte, mindkét lába gőresőt kapott és a versenyt föl kellett adnia.

Az összes többi nők végigúszták a távot, még a 17 éves kis Sebesta Erika is, ami annál dicséretesebb, mert a férfiak közül három állott ki. Az ut második felében a Balaton erős hullámokat vetett, esőre fordult az idő és erős északkeleti szél volt érezhető. A balatonfüredi sétányon óriási tömeg várta a ki-tartó versenyzőket és egyenként lelkesen megjel-nezte a vízből kiszállókat.

felét, Franciaország gyöngén játszó együttesét.

A másik két vízipólómérkőzésen az osztrákok a svédek ellen 3:2, a németek pedig a csehek ellen 3:1 arányban győztek. A magyar csapat tehát ismét nagy favorit!

A 100 méteres női és férfi gyorsúszóelőfutamok is kedvező eredményeket hoztak.

Bárány 59.8 mp. és Székely 1 p. 01 mp. remek időkkel nyerték előfutamukat, Lenkey Magda pedig 1 p. 11.6 mp. idővel győzött.

Sipos Mancsi az erős konkurenciában 1 p. 17 mp.-es idővel csak negyedik lett.

I. előfutam: 1. Godard Yvonne (Franciaország) 1 p. 10.4 mp. 2. Cooper (Anglia) 1 p. 11.8 mp. 3. Braun (Hollandia) 1 p. 12 mp. 4. Sipos Mancsi (Magyarország) 1 p. 17 mp.

II. előfutam: 1. Lenkey Magda (Magyarország) 1 p. 11.6 mp. 2. De Ouden (Hollandia) 1 p. 12.2 mp. 3. Mac Dowell (Anglia) 1 p. 16.8 mp.

Mindkét előfutam három első helyezettje a döntőbe kerül.

100 m-es férfi gyorsúszás:

I. előfutam: 1. Székely András (Magyarország) 1 p. 01 mp. 2. Steiner (Csehország) 1 p. 02.8 mp. 3. Gri Ilini (Belgium).

II. előfutam: 1. Bárány István (Magyarország) 59.8 mp. 2. Haas (Németország) 1 p. 03.6 mp. 3. Bohenski (Lengyelország).

III. előfutam: 1. Costoli (Olaszország) 1 p. 03.8 mp. 2. Lundhal (Svédország) 1 p. 04 mp. 3. Schubert (Németország).

A döntőben a három előfutam két első helyezettje vesz részt.

Egy osztrák, egy német vízipóló győzelem

Az európai vízipólóbajnokság első mérkőzése Ausztria—Svédország 3:2 (1:1).

A mérkőzés eleinte teljesen egyenlő erő-küzdelmet mutatott, mindkét fél egyformán veszélyesen támadott. Az osztrákok első gólya a svéd védelem hibájából esett négyméteresből. A svédek ugyancsak négyméteresből egyenlítették ki.

A II. félidőben az osztrákok szép összjáték-ból gólt dobáltak; a svédek ugyan felpályáról egalizáltak, míg végül az osztrákok megszerezték a harmadik és egyben a győztes gólt.

Németország—Csehszlovákia 3:1 (2:1)

A németek ellen meglepően jól tartotta magát a csehszlovák válogatott csapat.

Győzött a III. ker. FC. Kolozvárot

III. ker. FC—Universitatea 2:1 (1:0)

Kolozsvár, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti professzionista csapat erős küzdelem után megérdemelt győzelmet aratott erős román ellenfelével szemben. A magyar csapatból különösen Biri, Biró, Magyar és Lengyel játszott jól.

Erső iramu játék után a 31. percben

Lengyel megszerezte a vezetést (1:0).

Egy perccel később Tabak kiegyenlített (1:1). Szünet után a 19. percben

Lengyel megszerezte a győztes gólt (2:1).

A 43. percben a bíró 11-est ítelt a III. ker. ellen, Biri azonban az erős lövést védte.

Bécsben az eső miatt nem lehetett befejezni a meccset. Az eső miatt vasárnap a legtöbb labdarugómérkőzés idő előtt ért véget. A Rapid—Hakoah-mecses a Rapid 1:0 arányú győzelmével befejeződött, de a WAC—Czochic Charlín-mecses 3:1 állásnál, a második félidő 11. percében félbeszakadt. A Nichol-son—Chemnitz Rendőrség meccse 5:1 állásnál, a második félidő 21. percében ért véget, a FAC—Viktória-mérkőzés a bécsiek 6:0 arányú győzelmével végződött. A II. ligabajnoki mérkőzések során a Simmering—Bewegungsspieler-mérkőzés 3:2 állásnál, a második félidő 10. percében félbeszakadt.

A Bocskai pompás győzelme Aradon

Bocskai—Glória 3:0 (2:0)

Arad, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójától.) A debreceni Bocskai vasárnap Aradon vendégszerelt, ahol a Glória CFR volt a magyar csapat ellenfele.

A Bocskai 2:0-ás félidő után 3:0 arányban győzött.

A gólok közül Markos két és Mátéffy egy gólt szerzett. A debreceniek játéka nagyon tetszett, annak ellenére, hogy a csapat két főerőse, Teleki és Vince nem szerepelt.

Két barátságos futballmérkőzés a Hungária-utí pályán. A Budapest—Madrid-mérkőzés előtt a Kispest—Vasas és a Nemzeti—Hungária barátságos mérkőzéseket játszottak le. Kispest—Vasas 4:0 (4:0). Bíró: Klein. A mérkőzés nagy részében a Vasas volt fölényben, mégis a szemfüles kispesti csatársor lötte a gólokat. Góllövők: Konyor (2), Purzold és Lukács. Nemzeti—Hungária 7:1 (6:0)! Bíró: Solymos. A válogatottjai nélküli föllálló Hungária rendkívül gyöngén játszott és megérdemelten szenvedett vereséget. Góllövők: Bihámi (4), Vadas (2), Kovács, Barátki 11-esből.

Megkezdődött a amatőr futballbajnokság. Vasárnap megkezdődtek az amatőr futballisták bajnoki küzdelmei. Az első fordulóban tíz csapat állt starthoz és már az első alkalommal akadt meglepetés. Az újdonsült elsőosztályú Elektromos Művek csapata legyőzte a Postást. A tavalyi bajnok, Törekvés, nagy győzelmet aratott a BESZKART ellen. Részletes eredmények: UTE—MTK 4:2 (1:1), Törekvés—BESZKART 5:2 (2:1), MAV—33°FC 5:2 (3:0), BSE—URAK 4:3 (3:2), Elektromos Művek—Postás 1:0 (0:0).

Madarász 48'59 méteres dobással győzött Strassburgban

Strassburg, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójától.) A nemzetközi atletikai versenyen a diszkoszdobásban Madarász 48 m. 59 cm.-es dobással győzött a párisi Noel (47 m. 23 cm.) és a strassburgi Winter (45 m. 54 cm.) előtt.

Még a következő érdekesebb eredmények voltak: 100 yardos síkfutás: Eldracher (Frankfurt) 10.0 mp. 200 m. síkfutás: 1. Eldracher 22.4 mp. 800 m. síkfutás: Keller (Franciaország) 1:56.8 mp. 1500 m. síkfutás: Leduc (Franciaország) 4:02.5 mp. 110 m. gát: Welscher (Németország) 15.0 mp. 400 m. gát: Adelheim (Franciaország) 56.4 mp. 4×100 m. staféta: Eintracht (Frankfurt) 143.0 mp. Magasugrás: Philippon (Franciaország) 191 cm. Rudugrás: Ramadier (Franciaország) 385 cm. Távugrás: Scheck (Németország) 702 cm.

A néger Tolan 10'3 mp-re javította a 100 méteres síkfutóvilágrekordot

Newyork, augusztus 23.

(A Reggel tudósítójától.) A vancouveri pályán tartott atletikai mérkőzésen a néger Eddy Tolan sprintbajnok megjavította a 100 méteres síkfutás világrekordját 10.3 mp.-re.

Új női világrekord. Hannoverből jelentik, hogy 10.000 néző előtt vasárnap volt Németország—Anglia hölgyatletáinak mérkőzése. Fontosabb eredmények: 200 méteres síkfutás: 1. Holstead (Anglia) 25.2 mp. — Súlydobás: 1. Heublein (Németország) 13 m. 25 cm. — Magasugrás: 1. Feary (Anglia) 1 m. 52 cm. — 80 méteres gátfutás: 1. Wedd (Anglia) 12.0 mp. (Világrekord!) — 100 méteres síkfutás: 1. Walker (Anglia) 12.5 mp. — Gerelyvetés: 1. Braumüller (Németország) 40 m. 22 cm. — 800 méteres síkfutás: 1. Lunn (Anglia) 2 p. 18.9 mp.

Német atletikai győzelem. Nyugatnémetország—Hollandia atletikai mérkőzése a németek 56:46 pontarányú győzelmével végződött. A 100 méteres síkfutásban Jonath 10.6 mp. alatt győzött a holland Berger (Anglia bajnoka) ellen; a 400 méteren Borchmayer 50.6 mp.-cel, a diszkoszt Hoffmeister nyerte 47.26 méteres dobással.

Harden (Dánia) világbajnok lett. A kerékpáros flyer világbajnokságot Kopenhágában a dán Helge Harden nyerte. 2. Gerwin, 3. Andersen (mindketten Dánia). 4. Frach (Németország).

A világhírű spanyol kapus, Zamora két gólt kapott Budapesten

Mindkét gólt Kalmár szerezte. — Huszezer néző a Hungária-uti pályán. — Sárosi és Tancos játszottak legjobban a magyar csapatban

Budapest — Madrid 2:0 (1:0)

(A Reggel tudósítójától.) Madrid finaink budapesti látogatása nagy meglepetést hozott. Nem az eredmény, nem a játék volt váratlan, hanem az, hogy a Budapest-Madrid-mérkőzésre 20.000 ember özönlött ki a Hungária-útra, amire még a legoptimistább futballvezérek sem mertek számítani.

20.000 ember: nyári rekord!

Hiába, attrakció kell Pestnek. Unják már az osztrákok és csehek örökös váltogatását. Lám, a spanyolok máris hogy vonzanak! Pedig ez nem volt sem spanyol válogatott, sem Európa-Kupa-meccs, mégis ígért és hozott valami érdekességet és újat. A futballtilalom utáni első vasárnapon ugyan mindig „éhes” szokott lenni a közönség egy kis futballra, de az idén akik a Hungária első WAC-elleni játékát látták, alaposan jóllakhattak a népszerű labdajátékkal. Jól jött a futballvezéreknek, hogy a borús idő miatt nem mentek ki az emberek a Dunára és a zöldbe, hanem itthon maradtak — futballt nézni. No meg azután

attrakció volt a világhírű spanyol kapus, Zamora szereplése

és főleg az ő nagy népszerűségének tulajdonítható, hogy 20.000 ember ment ki nyáron futballmérkőzésre. Hasonló városközi mérkőzések alkalmával erre még nem volt példa. Pedig a helyárakat elég magasra srófolták: II. rendű számozott tribünülés 4.10 pengő! Dehát Zamora mester megért ennyi pénzt az embereknél...

Zamora mester...

Néhány évvel ezelőtt Budapesten járt a spanyol válogatott és győzött 1:0-ra, mert Zamorának nem lehetett gólt rugni. Azóta persze kissé eljárt az idő a híres kapus fölött. Szűkebb hazájában nem bálvány többé, a válogatott csapat kapuját sem ő védi már, de azért most is a legtöbbet emlegettett név a Zamora-Spanyolországban, mert véletlenül a miniszterelnököt is — Zamorának hívják. A futballvezérek tudják, hogy a jó pestieknek csillagok, sztárok kellene és kikötötték, hogy Zamora legyen a madridi válogatott kapusa. És amikor Zamora délceg alakja megjelent az aprótermetű spanyol játékosok között, a nép ujongott és ujjal mutogatott rá:

— Hü, itt a Zamora!

És Zamora mester, tudatában pesti népszerűségének, teatrális mozdulatokkal fölkiapta sárga kesztyűit, fölcsatolta térdvédőit és szinte unott, közömbös arccal beállt a kapuba. Mint egy fejedelem, úgy viselkedett eleinte. Ha ki kellett rugni a labdát, azt olyan ceremóniával tette, mintha ezt gondolná:

— En, első Ricardo Zamora, személyesen rugok.

A közönség látta ezt és követelőzni kezdett: — Gólt neki! Gólt Zamorának!

A magyar csapat sokkal jobban játszott, mint a spanyol és Zamora kapuja nem maradt szűz.

Nem is egy gólt kapott a futballprimadonna, hanem kettőt! Eleinte szerencséje is volt „Z. mesternek”. Kalmár közeli fejesét nem védhette ugyan, de néhány labdánál mégis határozott szerencséje volt. A magyar csatárok egész rosszul rugtak, különben még nagy baj lett volna! A játék második részében azután

elhagyta a szerencse.

Egyik hátvédje hazajátszott egy labdát, ő vetődött érte, csak hogy a gonosz labda kipattant a kezéből, átugrott rajta és az egyik szemfüles magyar csatár — nimbusz ide, nimbusz oda — begurította a kapuba. Hát nem pech ez? A tribün kajánul kárörvendezett, ő pedig cifra káromkodást ropogtatott el fogai között. Énergikusan elhatározta, hogy több gólt nem enged be, vagy ne hívják őt Ricardo Zamorának többé. Hála a magyar csatárok ügyetlenségének, nem is kapott több gólt. Közben alkalma nyílt néhány — ha nem is bravuros — védést bemutatni. Amikor a bíró lefújta a meccset, már senki sem nevette ki, mert „Ő Kapussága” félig-meddig helyreállította a spanyol becsületet. A futballközönségnek az a része, amelyik nem a drága tribünről, hanem egyhatvanas állóhelyről nézi a meccset, könnyebben felejt és könnyebben lelkesedik. Berohant a pályára és

vállain vitte be „Z. mestert”,

aki első pillanatban megijedt a magyar közönség „spanyol” temperamentumától és vádünneplésétől, de azután elmosolyodott és bizonyára arra gondolt, hogy — mégis csak rendes népek ezek a magyarok...

Spanyoljaink a kritika tükrében

A Budapest csapata nevét viselő három nagy egyesületből álló kombinált 2:0 arányban verte meg Madrid válogatottjait. Magyarország Budapest a futball-fővárosa, Spanyolországban azonban ebből a szempontból nem Madrid a gócpontja. Budapest csapata sokkal inkább jelentette a magyar válogatottat, mint Madrid csapata a spanyolokét, ami különben meg is látszott játékaikon. Ez a spanyol csapat a megerősített Real FC Madrid volt, tehát klubcsapat és a spanyol futball igazi képességeit nem szabad a vasárnap bemutatkozott madridi tizenegy játékaiban keresztül mérlegelni. Ennek előrebocsátása után nem kelthet meglepetést, hogy

Madrid válogatottjai tudásban messze elmaradtak Budapest mögött és hogy csak 2:0 arányú tisztes vereséget szenvedtek, az főleg a magyar belső csatártrió gyöngeségének tulajdonítható.

Jól dolgozott a spanyolok védelme, mert Zamora előtt Quesada és Quincoces személyében két erőteljesen, sőt néha tulerőteljesen romboló hátvéd állott. Apró természetű half-soruk egész jelentéktelen, csatársoruk is „csak” két kapufalövessel vetette magát észre.

Az első gólt még Zamora sem védhette

A spanyol csapat lila, a magyar kék-fehér dresszben jelent meg a pályán. Ez utóbbit rossz ómennek tekintette a közönség, mert a Hungária tartalékos csapata éppen az előbb kapott ki csekély 7:1-re a Nemzetitől. Virágoskor, zászlócsere, fotográfálás és sok hűhó után kezdtek a spanyolok, miközben a tribünről dörgött alá a huj-huj-hajrá, a közönség ütemes biztatása. A magyarok spanyolos energiával támadtak kezdés után és így csakhamar kiderült, hogy a spanyolok nem tulerősek.

A 3. percben kornert értek el a magyarok. A kórner után nagy tumultus támadt a spanyol kapu mellett. — nem a játékosok, hanem a fotografusok között, akik versenyeztek, hogy Zamorát fotográfálhassák védés közben. Azután Auer és Tancos verekedtek keresztül magukat a védelmen, de Tancos labdáját Zamora a szerencse segítségével parirozta. Újból Auer került jó helyzetbe, de elbukatták. Klug bíró pedig nem itélt 11-est. Sárosi kitűnő játéka keltett fölűnést, no meg az is, hogy csatáraink minden helyzetben addig késlekedtek, amíg a védelem közbeléphetett. Végre a 25. percben Zamora bevehetetlennek hitt hálójába röpült a labda.

Tancos elesített egy elveszettnek látszó labdát, beadta, a befutó Kalmár pedig a kapus orra előtt ólesen befejelte az ellenkező sarkba (1:0).

Zamora félperccig csüggedten, letörtén ülve

Névszerint a jobbszélső Marin és a jobbösszekötő Requero tetszett. A spanyol futball igazi erényét, az olaszos gyorsaságot, lendületet, fejleni tudást és erélyt nem nagyon mutatják be a közönségnek, de azért sok tekintetben tanulságos volt ennek az uri föllépésű spanyol együttesnek budapesti vendégszereplése.

Néhány szó Budapest csapatáról

Acht — Dudás, Mandl — Borsányi, Sárosi, Lázár — Tancos, Auer, Kalmár, Turai, Hirzer; ebben az összeállításban jelent meg a pályán Budapest csapata. A szezon eleje nem ígért nagy játékokat és, sajnos, meg is tartotta ezt az „ígéretét”. Eleinte ugyan remekelt a magyar csapat, de azután fokozatosan visszaesett és amilyen szeméttelket gyönyörködött volt a meccs első része, annyira sivár volt a vége. A mezőnyben

klasszis-különbség volt a magyar technikai készütség és a spanyolok játéka között.

Hiába volt azonban olyan fölényben Budapest csapata, a belső csatárok sokat késlekedtek és lövéseik rendre célt tévesztettek.

Sárosi volt a csapat legjobbjá.

Ez a fiatal gyerek a nyári szünetben megemebesedett és most már „nagy legény” a pályán. Kitűnő volt Dudás is és a két szélső csatár is jól szerepelt. Tancos különösen kitett magáért. Auer jól kezdett, rosszul folytatta. Turai a szokatlan balösszekötő helyről nem tudott kapura löni. Kalmár pedig rapszódikusán játszott. Acht kezdi visszanyerni régi formáját (szerencséséjét már visszanyerte!). Mandl biztatóan mozgott, Borsányi azonban még nincs formában és a második féldőben Kóvágó föl is váltotta. Lázár biztos pont lesz a Ferencváros csapatában is.

maradt a földön a gól után; a fotografusok nagy öröme. A spanyolok is mutattak végre valamit. Requero center éles lövése a vetődő Acht fölött a kapufáról pattant ki, az újabb lövést pedig már jól védte a kapus. A féldőben Zamorát autogramért zaklatták, nem eredménytelenül.

A második féldőben már csak egy újabb góira futotta a magyarok erejéből

Ugyalátszik, Turai tud spanyolul, mert a második féldő előtt élénken magyarázta Zamorának, hogy könnyű a labda. A vitát a bíró döntötte el — Zamora javára. A második féldőben már sokkal lanyhább volt az iram és a spanyolok is többet jutottak szóhoz. A II. percben Auer husz méterről szabadrugást rugott. A labdát a spanyol jobbhátvéd kivédte és hátraadta a kapusnak.

Zamorát átugrta a könnyű labda és a kapushibát Kalmár góllá értékesítette. (2:0).

A spanyol center gólnak látszó lövése rugva csapódik a kapufára, úgy, hogy nincs okunk a balsorsra panaszkodni. Tancos beadását Kalmár fejeli kapura, de Zamora most már jól véd. Borsányi helyére Kóvágó áll be és a lanyha, szürke játék most már nem hoz érdekességet. Zamora mindent véd és több gól már nem esik. — Bíró: Klug Frigyes.

A Slavia és a Sparta került a csehszlovák kupa döntőjébe. Prágából jelentik: A cseh kupa elődöntőmérkőzése során a Slavia 4:2 (2:1) arányban legyőzte a Sparta Kladnot, a Sparta pedig 8:0 (4:0) arányban győzedelmeskedett a SK Kladno ellen. A cseh kupa döntőjében tehát a Slavia és a Sparta csapata találkozik.

— Halálos baleset történt az óriáshegységi autóverseny tréningjén. Oberachreibernaából jelentik: A négykilométeres távra kiírt „Riesengebirgsrennen”-t automobilon és motorkerékpárok számára ma futották le. A tegnapi tréningen Selzer (Norton) az egyik fordulónál oly szerencsétlenül bukkott, hogy háromszoros koponyarepedést szenvedett és kórházba szállítása közben meghalt. Súlyosan bukkott Brauchitsch (Mercedes-Benz), aki lábtörést szenvedett és több bordája is bezuzódott. Érdekes volt Hans von Stuck és von Morgen párharca a versenykocsikategóriában. Von Morgen győzött Bugatti-kocsin 2 p. 39.5 mp. idővel és ezzel egyben a nap legjobb idejét futotta. Stuck ideje 2 p. 45.7 mp. volt.

SAJTÓ ALATT!

EMLÉKEINK

írták:
Endres György
és
Magyar Sándor

Sajtó alá rendezték:
Pünkösti Andor és
Rózsahegy László

Kiadja:
Endres és Magyar
Óceánröpülők Emlékiratainak
Szervezőbizottsága

Budapest, VI. kerület, Ó-ucca 45. szám

Nádas Sándor
lapja a
Pesti Futár
1-én és 15-én

A BBTE atlétái izgalmas küzdelemben egy ponttal hódították el a MAC-tól a Szent István-vándordíjat

Horváth 14.80 métert dobott sullyal az atletikai bajnokság második napján

(A Reggel tudósítójától.) Az atletikai bajnokság és a Szent István-vándordíjnak ezzel kapcsolatos küzdelmei mindenkor az év legnagyobb sporteseményei közé számítanak.

Az idei bajnokság minden eddigig fölül-múlt izgalomban és érdekességben,

mivel a MAC atlétagárdája *elkeseredett harcot vívott a hegemoniáját veszélyeztető BBTE-vel.* A Szent István-vándordíjat a BBTE nyerte meg

egy pont különbséggel.

A végső győzelem az utolsó percig kétséges volt és csak az utolsó számban, a 400 méteres gátfutáson döntött el a BBTE javára, amikor

Héjjas idegekre menő küzdelem után mell-szélességgel megelőzte és a harmadik helyre szorította a reaktívált Somfai.

A példátlanul érdekes viadal legszebb száma a sulydobás volt.

Darányi (MAC) 15.25 méteres dobással győzött

a zalaegerszegi Horvát ellen, aki 14.80 métert dobva, új északnyugati kerületi rikordot állított föl. Ez a fiatal atléta szinte az iskola padjaiból emelkedett legnagyobb atlétáink sorába. A legszebb reményeket fűzhetjük további szerepléséhez. Kellemetlen meglepetés volt a 110 méteres gátfutás, amely a kitűnő osztrák Langmayer (Reichsbund Wien) zsákmánya lett. Ez a bajnoki szám külföldre vándorolt. Nem kisebb meglepetéssel végződött a 400 méteres, sikkfutás. A négyes mezőnyben Barsi (igaz, hogy 1500 méter lefutása után, fáradtan) *negyedik lett.* A bajnokság azonban így is a „családban” maradt klubtársa, Zsitvai győzelmével.

A diszkoszvetést Donogán (BTC) nyerte 45.74 méteres dobással.

Az átigazolások alatt álló Madarász nem vehetett részt a versenyen. Ennek tudható be, hogy Donogán megszorítás nélkül, a mi diszkoszdobó viszonyainkhoz képest „közepes” eredménnyel nyerte meg a bajnokságot. A háromszoros Bácsalmási (TFSC) 14.12 méteres ugrással győzött. A 10.000 méteres sikkfutásban Hevele (SOAC) szerezte meg a bajnokságot.

A Szent István-vándordíjat erre az évre a Budapesti Budai Torna Egylet nyerte meg 45 ponttal a tavalyi védő, Magyar Atletikai Club 44 pontjával szemben,

narmadik lett a Magyar Testgyakorlók Köre 17 ponttal. A részletes eredmények a következők:

1500 m. sikkfutás. Bajnok: Barsi László (BBTE) 4 p. 3.4 mp. 2. Szabó (MAC) 4 p. 4.4 mp. 3. Blödy (Hakoah, Wien) 4 p. 6.6 mp. — Egy méterrel nyerve, két méterrel harmadik.

Sulydobás. Bajnok: Darányi József (MAC) 15 m. 25 cm. 2. Horváth (MZSE) 14 m. 80 cm. Északnyugati kerületi rekord. 3. Kovács Gy. (BBTE) 12 m. 79 cm. — Darányi dobásai: 14.31 m., 14.70 m., 15.25 m. Horváth dobásai: 14.61 m., 13.97 m., 14.67 m., 14.80 m., 14.35 m.

4x400 m. stafétafutás budapesti kerület 1931. évi ifjúsági bajnokságáért. Bajnok: MAC (Madari, Duha, Kakas, Mészáros) 3 p. 37 mp. 2. FTC 3 p. 38.8 mp. 3. UTE 3 p. 41.6 mp.

200 m. sikkfutás. Bajnok: Gerő III. Gábor (MTK) 22.5 mp. 2. Szalai (BBTE) 22.7 mp. 3. Páku (TFSC) 22.9 mp. — Gerő III. azonnal az élre áll és végig vezetve három méterrel győz. Két méterrel harmadik. Az időket alaposan elnérték. Magánmérések szerint a győztes ideje 22 mp. volt.

Magasugrás. Bajnok: Késmárki Kornél (BBTE) 188 cm. 2. Bodossy (PEAC) 188 cm. 3. Orbán (BBTE) 188 cm. — Közel másfél óráig tartó küzdelem után dönt el a bajnokság. Próbálkoztak 191 cm.-rel is, de sikertelenül.

110 m. gátfutás. Bajnok: Langmayer (Reichsbund, Wien) 15.6 mp. 2. Kovács (BBTE) 15.7 mp. 3. Deschka (Reichsbund, Wien) 15.8 mp. — A start csak harmadszorra sikerül. Legjobb Kovács került el a starttól és a negyedik gátig együtt halad Borossal. Itt hirtelen fölnyomul Langmayer és mellszélességgel győz. Borost a finisben Deschka is megelőzi.

Diszkoszvetés. Bajnok: Donogán István (BTC) 45 m. 74 cm. 2. Remeze (RAC) 44 m. 49 cm. 3. Darányi (MAC) 42 m. 55 cm. — Donogán dobásai: 45.39 m., 44.62 m., 45.74 m.

3000 m. ötös csapatverseny a budapesti kerület 1931. évi ifjúsági bajnokságáért. Bajnok: MTK 39 pont. 2. Török 42 pont. 3. FTC 64 pont. Egyénileg első: Simon (MTK) 9 p. 28 mp. 2. Ács (MTK) 9 p. 39.8 mp. 3. Csiki (FTC) 9 p. 42 mp.

400 m. sikkfutás. Bajnok: Zsitvai Zoltán (BBTE) 49.8 mp. 2. Szalai (BBTE) 50.6 mp. 3. Lázár (KEAC) 50.8 mp. Déli kerületi rekord. 4. Barsi (BBTE). — Zsitvai óriási tempóba kezd, 100 méterig mind a négyen együtt haladnak, onnan kezdve Barsi fokozatosan leszakad és megadja magát. Még a lábában érezte az 1500-as győzelmet és a 400-as előfutamat.

Négy méterrel nyerve, két méterrel harmadik.

Háromszoros. Bajnok: Bácsalmási Péter (TFSC) 14 m. 12 cm. 2. Zsuffka (MAC) 13 m. 70 cm. 3. Somfai (MAC) 13 m. 65 cm.

10.000 m. sikkfutás. Bajnok: Hevele Ferenc (SOAC) 32 p. 44.4 mp. 2. Németh (MTE) 32 p. 48.6 mp. 3. Szilágyi (CLE) 32 p. 55.6 mp. Déli kerületi rekord. 4. Szerb (MAC) 33 p. 52.8 mp. — 8000 méterig szorosán egymás mellett van az első három helyezett. Ott Hevele erősít és három versenyzőt, köztük az osztrák Schindlert is lekörözi. 5000 m.-es ideje 16 p. 25 mp. volt.

400 m. gátfutás. Bajnok: Nagy Géza (MAC) 57.4 mp. 2. Héjjas (BEAC) 58 mp. 3. Somfai (MAC) 58 mp. — A viadal legizgalmasabb száma. 380 méterig Nagy, Somfai és közvetlen utána Héjjas a sorrend. Ugy látszik, hogy ez nem változik, de Héjjas az utolsó 20 méteren irtózatoss küzdelem után mell-szélességgel a harmadik helyre utasítja Somfai, a BBTE-drukkerek hatalmas buzdítása közben. Somfai második helyezését a Szent István-vándordíjat a MAC nyerte volna.

Huszezer néző! Valamikor el sem tudtuk volna képzelni, hogy akadjon nemzetközi futballmérkőzés, amelynek ne legyen legalább 30-40.000 nézője. Ezek az idők természetesen már elmúltak és a futballmenedzser és futballvezér urak, akik nehezen nyugosznak bele a közönség és a közönséggel járó jövedelem megfoghatóságba, hónapok óta hosszú orral járnak, egyik bizalmas tanácskozást a másik után tartják és minduntalan azzal fenyegetőznek, hogy lehúzzák a profifutball redőnek a futballsportot agyonnyomorító adó nyeit és csödbe mennek, ha az illetékes tényezők a legrövidebb időn belül nem gondoskodnak a futball nyomorító adó csökkentéséről. Abban mindenesetre igazuk van, hogy a sport nem vigalom, a futballmérkőzések vigalmi adója tehát nem indokolt és az a kivánságuk is méltányos, hogy a sportra nem szabad több adót kíróni, mint amennyit az a mai mostoha viszonyok között elbir. Rendben van tehát, ha igyekeznek könnyíteni az adóterheken, de semmiesetre sem helyénvaló, hogy ebben merüljön ki egész tevékenységük és az adók ellen indított hadjárat izgalmaiban megfellebbeznek — magáról a sportról. Első és legfontosabb feladatuk mégis csak az, hogy emeljék a futballsportnak az utóbbi időben, sajnos, ijesztően süllyedt nivóját és olyan attrakciókról gondoskodjanak, amelyek még a mai súlyos gazdasági viszonyok között is alkalmasak a nézők ezreinek megmozgatására. Hogy ez még az adók ellen indított és hónapok óta eredménytelenül folyó harcnál is alkalmasabb módja a futballsport anyagi szanalásának, azt eléggé bizonyítja a vasárnapi Budapest—Madrid mérkőzés. A spanyolok vendégszerepeltetése attrakció volt és a közönség meg is hálálta ezt az attrakciót azzal, hogy 20.000 főnyi tömegben vonult ki a pályára, ami nyári mérkőzésen rekordot jelent. Tessék tehát levonni a tanulságot: lehet harcolni az adók ellen, de ami legfontosabb, tessék hívós sporttal és tartalmas sportprogrammal szolgálni!...

Evezősverseny. A Budapesti Csónakházak és Evezőseik Egyesülete vasárnap tartotta evezős versenyét a Római parton a Haraplakcsárdától a Podoletz-csónakházig terjedő távon. A verseny részletes eredményei a következők: **Szkiif-verseny:** 1. Gonda 9 p. 07.2 mp. 2. Pintér 9:10.2 mp. 3. Szvetnik 9:16.2 mp. — **Gaupp-Kupa-verseny:** 1. Schön-testvérek 8 p. 52.8 mp., 2. Timóthy József 9 p. 3. Vojtek-testvérek 9 p. 10 mp. — **A BCSEE junior-versenye:** 1. Hulbert-testvérek 9 p. 16.5 mp., 2. Timóthy-testvérek 9 p. 25 mp., 3. Neuhauser és Szenek 9 p. 35 mp. — **Hungária-Serlegverseny:** 1. Schön-testvérek 8 p. 10.5 mp., 2. Vojt—Denkovic 8:16 mp. 3. Rádi-testvérek 8 p. 17.2 mp. — **Vegyespáros-verseny:** 1. Szenek Alfréd és Gál Aranka 9 p. 22.2 mp., 2. Vaillyon József és Manei 9 p. 27 mp., 3. Leszkovszky Ferenc és Julia 9 p. 35.2 mp. — **BCSEE újoncversenye:** 1. Rainer—Kerti 9 p. 26.2 mp., 2. Ligeti-testvérek 9 p. 34 mp., 3. Kahodek—Csányi 9 p. 36 mp.

KÖTTESSE BE

könyveit

RADÓ OLGA

művészi könyvkötőműhelyében

VI, ANDRÁSSY-UT 1

TELEFON: A.ÚT. 215-31

Szép ízléses, finom, tartós kötéseket kap olcsón!

Német labdarugóeredmények. Berlin: Tennis Borussia—Polizei 5:2. **Délnémetország.** Északbajorország: VFR Fürth—ASV Nürnberg 2:2. Spvg. Fürth—FC Schweinfurt 3:0. I. FC Nürnberg—Bayernhof 2:0. **Délbajorország:** Wacker—Teutonia München 2:1. 1860. München—SVV Ulm 2:0. Bayern München—FC Straubing 3:1. **Württemberg:** Union Böckingen—VFR Heilbronn 4:0. **Baden:** Phoenix Karlsruhe—FC Rheinfelden 6:2. **Majnavidék:** Eintracht—Rotweiss Frankfurt 1:1. **Hessen:** Alemannia Worms—SV 98. Darmstadt 8:0. **Olimpia Lorsch—Wormatia Worms 1:0. Saar-vidék:** FK Pirmasens—VFR Pirmasens: Sportfreunde Markranstädt—Spvg Leipzig 2:7. sens 1:1. **Középnémetország.** Északnyugatszászár-Keletzászárország: Guts Muts—Rasensport Dresden 2:3. **Középszászország:** Chemnitz BC—National Chemnitz 1:6. **Nyugatszászárország:** SC Planitz—VFR Zwickau 4:1. **Közép Elba-vidék:** SC 1900 Magdeburg—Fortuna Magdeburg 1:0. **Északthüringia:** Spvg Ehrfurt—SV Arnstadt 5:3. **Délkeletnémetország:** Középszilázia: VFB Breslau—Sportfreunde Breslau 0:2. **Északnémetország:** Hamburger SV—Altona 93 6:1. **Nyugatnémetország:** Ruhr-vidék: Schalke 04—Gelsenkirchen 07 4:0. **Westfalia:** Arminia Bielefeld—Westfalia Ahlen 4:2. **Barátságos mérkőzések:** Fortuna Düsseldorf—Holstein Kiel 2:2, Wuppertal—Haag városok közötti mérkőzés 5:1. **Hamburg:** Nyugatnémetország—Északnémetország 6:1 (5:1).

Lovaregyleti versenyek

Schejbal nyerte Vindobonával a Hatvani díjat

(A Reggel tudósítójától.) Az augusztusi minting kilencedik napja a Sashegyi díjjal kezdődött. A 2000 méteres távon Corvus fölényel szórta el három ellenfelét. A Háromévesek nyári nagy handicapjében Vágjad pakolta ki a kilókat, amelyet többszörös diestelen futkározása után lenyelt. A nap főversenye, a Hatvani díj, izgalmas verseny volt. A 9000 pengős díjat a távnál már megvert Vindobona nyerte a másodiknak beérkezett Orpington lovasának jóvoltából. Esch ugyanis már elhagyta a Wenckheim-lovat és Orpington nyakhosszal vezetve közeledett a cél felé. Az utolsó pillanatokban Schejbal az erélytelenül támogatott Orpington meglepte és nyakhosszal meg is verte. A Kétévesek eladóversenyében Snow-White győzött. A Welter-handicap óriási mezőnyből a végig vezető Africanust a cél előtt kapta le Arme Gredl, követve Vágjad okos és kifizető példáját. A napot befejező Kétévesek handicapje Nótás könnyű zsákmánya volt.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Corvus (8:10r) Szabó L. 2. Volat (4). Fm.: Betyár, Tékozló. 3h. Tot.: 10:21.
 II. futam: 1. Vágjad (5) Kaszian F. 2. Kapitány (8). 3. Süsü (10). Fm.: Armány, Dagger, Néni, Pálinka. Igazgyöngy, Herbszeitlose, Platan, Tárnok. 5h. ¼h. Tot.: 10:37, 33, 31, 67.
 III. futam: 1. Vindobona (p) Schejbal 2. Orpington (1¼). 3. Naplemente. Fm.: Ormond, Mulatók. Fh. Tot.: 10:21, 13, 14.
 IV. futam: 1. Snow-White (2) Róza. 2. Nimoló (4). 3. Tiro (7:10r). Fm.: Kacagány, Galiba, Babó II., Kitbag, Prix-Fixe. Nyakh. ¼h. Tot.: 10:28, 11, 13, 11.
 V. futam: 1. Arme Gredl (10) Teitschuk. 2. Africanus (6). 3. Goodluck (6). Fm.: Martinsberg, Ludvik, Habari, Pálma, Amanullah, Flamen, Nebuló, Ma Chérie, Mazurka, Tuzok, Happy End, Annabál, Beregvár, Beesvágy, Inke, Moring. 2h. 1¼h. Tot.: 10:119, 42, 25, 28.
 Kettős fogadás: Vágjad—Arme Gredl: 10:935.
 VI. futam: 1. Nótás (2½) Gutai. 2. Türelem (8). 3. Interes (14). Fm.: Makálkó, Csendőr, Finutu, Rózi, Daru, Csiesóné, Erdélyi gyöngye, Riksa, Levendula II., Ahogy akar. ¼h. 1h. Tot.: 10:46, 19, 26, 55.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felölős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

MAGYAR LÉGI-FORGALMI RT

Nyári menetrend

érvényes 1931 augusztus 31-ig

7.00*	14.20	ind.	BUDAPEST	érk.	13.30	18.45
8.40	15.50	érk.	WIEN	ind.	12.10	17.15

A *-gal jelölt járat vasárnap is közlekedik

12.05 i.	NYIREGYHAZA	é.	10.40
13.55 é.	BUDAPEST	i.	8.50
15.00 i.	BUDAPEST	é.	8.40
16.10 é.	PECS	i.	7.30
16.20 i.	é.	7.20	
16.40 é.	KAPOSVAR	i.	7.00

Közvetlen csatlakozások Európa összes állomásai felé. Az autóbussz Budapeston a Váci-utca 1. sz. alól 45 perccel, Wienben a Hotel Bristoltól 40 perccel a repülőgép indulása előtt indul.

Fővilágosítás és jegyváltás:

Budapest: a Magyar Légiforgalmi R.-T. légiutasai irodájában IV, Váci-utca 1. — Telefon: 808-88, a Központi Menetjegyvirodában és annak összes árkjaiban.

Wienben: Luftreisebureau der Österr. Luftverkehrs A.-G. I, Kärntnering 5. Tel.: 11. 38-1-96.

Posta- és csomagforgalom Európa valamennyi állomása felé. Fővilágosítások, tarifák és menetrendek a társaság szállítási osztályánál. Telefon: 805-39.